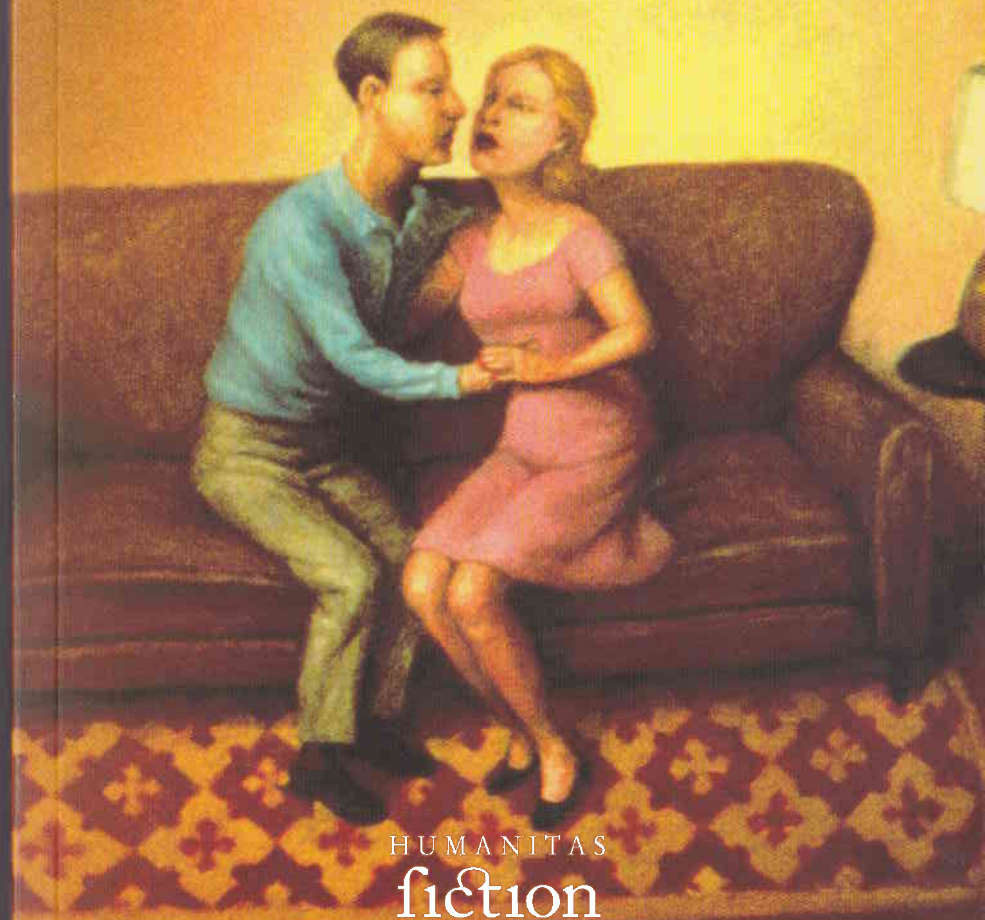

Almudena Grandes

Castele de carton

roman

HUMANITAS
fiction

María José Sanchez (Jose) crede că vocația ei artistică este să picteze monstruozitatea vieții; Jaime González, extravertit și cuceritor, vrăjitor al penelului, poate reproduce opera oricărui maestru, dar nu reușește să-și găsească stilul personal; Marcos Molina Schulz, cel mai frumos și cel mai talentat student din facultate, este inapt să se bucure de darurile cu care este înzestrat. Împreună, vor alcătui un *ménage à trois*, de o senzualitate extremă, dar inocent prin sinceritatea lui. În Madridul anilor '80, perioadă exuberantă și deschisă tuturor posibilităților, când Spania savura libertatea dobândită după dictatura franchistă, trăind „fără teamă și fără vină", María, Jaime și Marcos sunt protagoniștii unei povești de iubire în care sexul, arta și dragostea își dispută rolul principal. Un miracol irepetabil, la fel ca tinerețea invincibilă care îl face posibil. Un castel de carton, prea șubred ca să reziste asaltului realității, geloziei și ambiției.

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ALMUDENA GRANDES

Castele de carton

Traducere din spaniolă de
CORNELIA RĂDULESCU

HUMANITAS
fiction

Coperta colecției de
GABI DUMITRU

Redactor
FLORENTINA HOJBOTĂ

ALMUDENA GRANDES
CASTILLOS DE CARTÓN

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/317 18 19, fax 021/317 18 24
www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30,
fax 021/313 50 35, C.P.C.E. — CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRANDES, ALMUDENA
Castele de carton/ Almudena Grandes; trad.: Cornelia Rădulescu. –
București: Humanitas, 2007
ISBN 978-973-50-1643-2

I. Rădulescu, Cornelia (trad.)

821.134.2-31=135.1

Pentru Luis,
de o jumătate de milion de ori

Numai că doi n-a fost niciodată un număr,
căci e atât spaimă cât și umbra ei...

FEDERICO GARCÍA LORCA

1. ARTA

Trei e un număr impar.

— Pe tine te caută, María José... Jaime González.

De mai bine de cincisprezece ani de când lucram în același departament, încă nu reușisem să am o secretară numai a mea. Lorena, tânără și zăpăcită, dar plină de bunăvoință, își împărțea timpul între exigențele mele și cele ale lui Julián, doctor în Istoria Artelor, un tip taciturn, specialist în sculptura spaniolă barocă – mai ales Alonso Berruguete –, care recepționa și evalua cam de toate, la fel ca mine, dar cu suferință. Pentru mine în schimb, în condițiile date, hazardul și necesitatea erau tot aia. Firma mă angajase ca expert în pictură contemporană și îmi petreceam viața evaluând bijuterii elisabetane, mobilier, bronzuri franceze din secolul al XVIII-lea și ce mai pica. Voisem să mă fac pictoriță și descoperisem într-un moment nepotrivit că n-aveam destul talent. Chestiile astea se descoperă întotdeauna într-un moment nepotrivit, de fapt doar așa se descoperă și nu mai lasă loc nici unei alte

descoperiri. Când am renunțat nu împlinisem nici douăzeci și doi de ani, dar a fost nevoie de mult mai mulți până să ajung să mă simt la fel de bătrână ca în clipa aceea.

— Fă-mi legătura.

Nu poate să fie Jaime González, mi-am spus. O fi unul cu același nume, dar nu el. N-aveam nici o idee cine ar putea să poarte același nume de familie și același prenume cu singurul Jaime González din viața mea. Poate o fi junele ăla uruguayan care-mi adusese un tablou de Torres García, atât de rafinat, de perfect și de desăvârșit, și închisese ușa biroului meu pentru a încerca să mă convingă cu glas scăzut să-l păstrez eu, căci era o crimă să scoți la licitație o asemenea capodoperă. Sau o fi galicianul acela proaspăt îmbogățit căruia îi intermediasem cumpărarea unei oglinzi venețiene pentru care supralicitase până la o sumă exorbitantă, cu mult peste prețul real, și acum l-o fi apucat căința. Sau o fi un client nou, tânăr sau bătrân, bogat sau sărac, care a moștenit sau deține o operă de artă care are sau nu valoarea pe care o presupune, suma asta cu care se mângâie înainte de a adormi, fructul unei legende de familie sau al socotelii naive de a o vinde pe bani mulți, pe care atunci când a cumpărat-o un galerist lipsit de scrupule i-a jurat pe copiii lui că avea s-o obțină într-o zi. Sigur că din când în când mai apare un Murillo autentic în

podul unei case de țară, dar chiar și atunci într-o muncă precum a mea e tare greu să reții numele de familie, ca să nu mai spun că n-apuc niciodată să rețin numele mic al persoanelor care mă vizitează. Domnul Cutare, domnul Cutărescu, zice Lorena când deschide ușa, iar eu îmi notez pe o hârtie ca să nu uit. După care, înainte să plec, arunc la coș toate hârtiuțele astea. În fiecare zi am de-a face cu mulți oameni pe care îi văd și de care mă despart într-un interval de jumătate de oră și nu mai știu apoi nimic de ei. Așa se face că în dimineața aceea am ridicat receptorul cu o mână leneșă, fără grijă, nebănuind tremurul cu care aveam să-l pun la loc câteva minute mai târziu.

— Bună ziua, mă numesc María José Sánchez, cu ce vă pot fi de folos?

Așa mă prezentam de obicei și am rostit formula pe un ton neutru, ca pe o înregistrare, dar n-a răspuns nimeni. Tăcerea a ținut vreo două secunde. Pe urmă, un glas total diferit de al meu, răgușit, ușor înfundat și totuși familiar, m-a chemat pe numele pe care de ani buni nu mi-l mai recunoșteam.

— Salut, Jose.

— Jaime... Am șoptit mai întâi, de parcă nu-mi puteam crede urechilor, după care am țipat, am țipat de surpriză și de bucurie, bucuria aceea neîncrezătoare și necugetată pe care ți-o produc

aparițiile care vin de dincolo, din cealaltă jumătate a timpului sau a memoriei: Jaime González! Dumnezeule mare, de câtă vreme... Ce faci?

— Bine. Fac bine. Dar tu?

— Și eu. Acum fac bine. Am trecut prin niște momente grele, să știi, dar...– și m-am oprit, trecuse prea mult timp, aproape douăzeci de ani, prea mult pentru a umple cu explicații firul unei intimități atât de vechi. În fine, tot cu serviciul ăsta de căcat, poți să-ți imaginezi. Dar tu? Mai pictezi?

— Nu. Am încercat timp de câțiva ani, dar... În fine, acum predau la universitate. Desenul, desigur. La Arte Plastice, la Valencia.

— Nu-i rău.

— Dar nici bine. Am studenți mai buni decât mine, e tot ce-ți pot spune.

— Ah! am început să râd, el n-a râs deloc, așa că am căutat fără succes alt subiect de discuție, nu-mi venea nimic, nu știam ce să vorbesc cu el, nu-mi venea să cred, dar asta era. Și m-ai sunat ca să...?

— Nu – mi-a tăiat-o scurt, respingând orice ipoteză, și atunci mi-am dat seama că ceva, orice-ar fi fost, era de rău. Eu... cum să-ți spun, Jose... Azi-dimineață ai citit ziarul?

— Nu pe tot, încă n-am avut timp – fără să știu de ce, devenisem și eu serioasă.

— A murit Marcos. S-a sinucis. Și-a tras un glonț cu pistolul lui taică-său, ți-l amintești, nu? L-au găsit la el în atelier, aseară. Pe mine m-a anunțat fosta lui nevastă. Înmormântarea e mâine la ora unu...

A făcut o pauză, iar când a vorbit din nou vocea îi tremura:

— Trebuia să-ți spun, știi, a fost primul lucru la care m-am gândit când am aflat vestea, că trebuie să-ți spun, că eu trebuie să te anunț...

Îl chema Marcos Molina Schultz.

Când i-am văzut numele pe lista celor admiși la secția Pictură mi-am zis că un asemenea nume te face automat artist. Eu nu aveam atâta noroc, normal. Numele meu, María José Sánchez García, nici măcar García Sánchez, care sună bine, ci Sánchez García, iar peste toate astea și María José, părea condamnat să rătăcească fără scăpare prin limbul nemilos al tuturor listelor, iadul acela călduț de vulgaritate. Dar voiam și eu să fiu artistă și eram prea tânără și prea neînsemnată ca să adopt un pseudonim. Așa că am optat pentru o modalitate care mi s-a părut mai simplă și mai radicală.

— Salut, mă cheamă Jose – i-am spus primului coleg întâlnit în cale.

— Jose? a întrebat acela cu mirare, gata-gata să izbucnească în râs.

— Da, Jose Sánchez – am întărit eu, încercând să par sigură de mine –, dar pe tine?

Trucul a dat rezultate, mai cu seamă pentru că înfățișarea mea dezmințea prin ea însăși orice

altă ambiguitate. În toamna lui 1980 aveam șaptesprezece ani și purtam părul foarte lung, o coamă deasă, dreaptă și aproape blondă pe timp de vară, când soarele decolora în legea lui șuvițele care-mi încadrau obrazul. Dacă-mi strângeam părul la spate, semănam cu modelul unui tablou renascentist, cu o domniță din Quattrocento care a șters-o dintr-o pictură de Fra Filippo Lippi pentru a schimba tunica și coroana Fecioarei Maria pe niște blugi ajustați și o bluză transparentă de bumbac indian. Bunică-mii nu i s-o fi părut foarte feminin, dar în epoca aceea și într-o facultate în care jumătate din băieți aveau părul la fel de lung ca al meu, imaginea mea de madonă dezorientată era o garanție suficientă că travestiul meu se oprea la nume. Lucru important pentru mine încă din anul I la Arte Plastice, o luptă pe viață și pe moarte pentru originalitate în mica mulțime de adolescenți narcisici, bolnavi de extravaganță.

Între timp, atunci când i-am cunoscut pe Marcos și pe Jaime, împlinisem douăzeci de ani și nu mă mai străduiam să atrag atenția. Învățasem să-mi iau vocația în serios și deși atunci mai curând m-aș fi lăsat torturată până la moarte decât s-o recunosc cu glas tare, îmi dau acum seama că începusem deja să mă îndoiesc de mine însămi. Nu mi-era ușor. Nu învățasem niciodată să desenez, nu mă învățase nimeni. O făceam

din instinct, fără să știu dacă fac bine ce fac, când desenele mele au început să atragă atenția. Tata, care era arhitect și trăia cu creionul în mână, m-a observat de la distanță, fără să mă zorească sau să mă îndrume, fără să-mi comenteze cu nimeni abilitatea, asta până am împlinit doisprezece ani. De-abia atunci mi-a dăruit o trusă de lemn plină de vopsele, ceracolor, tempera și acuarele, și un bloc de desen Guarro cu hârtie tare și poroasă, ce mi s-a părut la fel de imens și de necuprins precum o hartă a lumii în alb.

Mă obișnuisem să termin anul școlar cu note discrete, câteva calificative satisfăcătoare la limită, câteva bune la limbă și la naturale și un excelent sonor la desen. Pentru mine era ceva normal. La materia asta, doar la asta, eram mereu înaintea colegelor mele: desenam o marionetă articulată din lemn în timp ce ele încă se mai chinuiau cu merele de plastic, copiam o mască a lui Seneca în timp ce ele de-abia se apucau de marioneta de lemn și savuram fericirea subiectului liber ales din ultimele luni în timp ce codașele continuau să deseneze pepeni, cu toate că aveau mere ca model. Nu puteam pricepe asta, așa cum eram incapabilă să stabilesc o legătură între neîndemânarea lor și propria mea lipsă de înclinație pentru aritmetică, de exemplu, eram pierdută în fața unei împărțiri cu zecimale, pentru că împărțirile cu zecimale nu există, n-au nimic de-a face cu lumea

lucrurilor adevărate, care se pot vedea, atinge și povesti. Cine-a văzut vreodată o virgulă cu zecimale plutind prin văzduh? În schimb merele sunt aici, le mângâiem, le mirosim, le atingem, le mâncăm zilnic, așa că le putem desena. Căci a desena un lucru înseamnă a-l cunoaște, iar toate lucrurile care se cunosc pot fi desenate, trebuie să fie desenate. Așa gândeam eu și acceptam la fel de firesc faptul că neștiința mea se transforma în excelență atunci când treceam de la aritmetică la geometrie, la formele și volumele care se deplasau într-un plan pe care nu-l puteam atinge, mirosi, mânca, și totuși le înțelegeam ca și cum le-aș fi văzut zburând pe cer. Pentru că și asta era normal. La fiecare serbare de sfârșit de an școlar, urcam pe podium ca să-mi primesc premiul pentru desen sau pictură, iar părinții mei mă aplaudau la fel de bucuroși ca părinții celorlalte fete premiate. Până când tata a văzut în desenele mele ceva ce nimeni înaintea lui nu văzuse.

Nu știu ce a fost, dar mi-amintesc de blocurile de desen cu coli albe, tari, foarte albe ca de începutul a ceva nou, un drum care m-ar fi făcut să ajung să desenez și lucruri necunoscute mie, pe care nu le văzusem niciodată. Tata a fost un profesor bun, un îndrumător mult mai îndrăzneț și mai stimulativ decât profesorii mei de până atunci. Nu mi-a spus niciodată să pictez ce vreau, poate pentru că știa că n-am să renunț nicicând

la peisajele alea ideale, parcă scoase din filmele lui Walt Disney – verzi, smălțuite cu flori, curate, cu coline domoale și drumuri șerpuite, cu iepurași și rățuște și puișori, cu un râu peste care se arcuiește un pod, cu o cascadă de apă înspumată și alta de iederă tropicală, totul bine umplut cu creioane de ceară, apoi bine întins cu degetul mic și accentuat pe urmă cu trăsături fine de creioane colorate – cu care câștigam invariabil premiile școlare. El mi-a spus altceva: pictează ce vezi, și la început n-am înțeles.

— Dar ce văd e ceea ce există, nu? Vreau să spun că lucrurile sunt așa cum le vedem, masa asta, scaunele astea, fereastra...

— Poate că da – s-a prefăcut că-mi dă dreptate –, poate că e cum zici tu. Dar imaginează-ți că eu urăsc odaia asta. Dintr-un motiv pe care nici nu pot să ți-l explic. Nu-mi place masa, nu-mi plac scaunele, nu-mi place ce se vede pe fereastră, nu mă simt în largul meu în camera asta, nu vreau să fiu aici. Dac-ar fi așa, mi-ar fi indiferent că lucrurile care mă înconjoară sunt frumoase sau nu, căci pentru mine odaia asta ar fi ca o închisoare... Încearcă să-ți imaginezi. Și atunci n-aș picta ceea ce există, nu-i așa? Aș picta ceea ce simt și, cu siguranță, aș face-o în alb și negru, ca și cum odaia asta ar fi o celulă de carceră, și-aș mai adăuga și o pânză de păianjen, niște umbre misterioase pe pereți, mobilă cu picioare strâmbe, gata să se rupă...

Am început să râd, era tare ciudat ce spunea el acolo, a zâmbit, dar a insistat:

— Despre asta e vorba, să pictezi așa cum simți, să desenezi lucrurile așa cum le vezi tu.

Am dat din cap de parcă aș fi înțeles și m-am întrebat ce-o fi vrut să spună de fapt. Am descoperit chiar în noaptea aceea, după ce m-am săturat să mă tot răsucesc în pat și m-am ridicat să aprind veioza de pe noptieră, iar la lumina slabă, artificială, a becului de 40 de wați acoperit de un abajur de pânză roz am studiat obiectele din camera mea. Păpușa aia nu-mi plăcuse niciodată. Era atât de urâtă, de vulgară, de falsă. Părea veche, dar era modernă, o replică a vechilor păpuși din porțelan. Era îmbrăcată cu o rochiță de catifea maro, oribilă, pe cap avea o tichie asortată, chipul semăna cu o înghețată topită sau cu glazura unui tort rânced, dacă o atingeai scotea un praf albicios și fusese vopsită în culori foarte tari, ca un manechin de vitrină, dar nu se osteniseră să elimine materialul rămas între degetele de la mână, care rămăseseră unite ca la broaște. La început, când am primit-o, m-am declarat încântată, dar numai pentru că mi-o făcuse cadou unchiul Antonio, pe care-l vedeam foarte rar, locuia la Londra. Dar de asta n-avea să prindă nimeni de veste. Am apucat blocul de desen și creionul și am desenat până mi s-au închis ochii de somn.

Am stricat multe coli până să-mi iasă ce voiam. La început am avut probleme cu formatul, nu eram în stare să umplu un spațiu atât de mare, păpușa părea pierdută în mijlocul unui neant alb și poros. Mai apoi, când am început să stăpânesc spațiul, problemele s-au schimbat, limitându-se la chipul ei. Redam cu ușurință expresii crude, terifiante sau grotești, dar nu asta era ce vedeam. Astfel că desenam și ștergeam, desenam iar și ștergeam iar, până când colile deveneau de nefolosit, pline de resturi de gumă și brăzdate de creion. Eu îmi doream o păpușă prăfuită, nefericită, tristă ca o floare care n-a fost niciodată frumoasă înainte de a se ofili într-un pahar de plastic. Eram pe punctul de a renunța, și atunci m-a salvat griul, ca de multe ori mai târziu. Am învățat atunci că ceea ce nu reușește desenul o poate face culoarea și, cu toate că intervenția ei benefică nu mi-a adus o victorie totală, ci un eșec pe jumătate, combinația de griuri, rozuri și sepia a produs un rezultat acceptabil. Portretul păpușii mele îmi dădea o senzație de nemulțumire, ceva între silă și dorința de a plânge, dar măcar funcționa.

— E foarte bine, Mari Jose, a aprobat tata. Nițel cam lugubru, nu-i așa, dar foarte bine.

Totuși, profesoara mea de desen n-a fost defel de părere că trebuia să deschid chiar atât de mult ochii. Privirea mea personală aplicată asupra obiectului propus pentru examenul de sfârșit de trimestru m-a costat singura notă de trecere la mustață la această materie. Dacă nu m-a lăsat corigentă a fost doar pentru că lucrarea mea, respingătoare din punct de vedere estetic, după părerea ei, tot era cea mai bună dintre toate.

— Ce e asta, María José? m-a întrebat în momentul în care o predam.

— Păi... lucrarea mea.

— Asta știu și eu – și-a lăsat ochelarii pe vârful nasului și s-a uitat la mine pe deasupra lentilelor bifocale – și te întreb ce ai desenat aici.

— O figurină de ceramică înfiorătoare, cu doi ciobănași ce par paralitici, pentru că au corpul disproporționat, iar în loc să se încline se rup de șale de parc-ar avea reumatism – m-am oprit să trag aer în piept, încă nu spusesem tot. Cel care i-a făcut e un sculptor foarte prost, cel care i-a colorat e și mai prost. Chipul copilului e identic cu cel al lui Nancy.

— Asta e părerea ta, așa-i?

— Asta e ceea ce văd.

— Foarte bine. Pentru că ceea ce văd eu e o porcărie – și a rupt coala în patru bucăți pe care le-a aruncat la coș, după care s-a uitat la ceas. Ai douăzeci de minute să o faci din nou.

— Nu trebuia s-o rupeți, i-am spus după o clipă, când indignarea mea s-a stins, făcând loc unei aroganțe noi, pe care până atunci n-o mai

cunoscusem. Era lucrarea mea de examen și era bună.

N-am refăcut niciodată planșa aceea, dar imediat mi-am dat seama că greșisem. Notele mele, slăbuțe în general, mi s-au părut și mai groaznice cu acel cinci la desen, dar nu asta a fost cel mai rău. Mult mai rău a fost să-mi dau seama că unica aliată pe care o aveam printre autoritățile școlii era pe punctul de a trece în tabăra dușmană, să-mi aduc aminte că nu era prevăzută nici o schimbare de profesor la materia asta pentru anul următor și să accept că ieșirea mea necontrolată nu-mi adusese nici un rezultat plăcut, doar sentimentul profund că gafasem în modul cel mai prostesc. Nu i-am spus nimic tatălui meu. Cu prima ocazie, am pictat un peisaj verde, smălțuit de flori, curat, cu coline domoale și drumuri șerpuite, cu iepurași și rățuște și puișori, cu un râu peste care se arcuiește un pod, cu o cascadă de apă înspumată și alta de iederă tropicală, și am luat iarăși nota zece ca și cum la ultimul examen nu s-ar fi întâmplat nimic. Dar asta nu era de-adevăratelea.

Totul se schimbase. Poate că înainte de vreme și prea brusc, aproape cu violență, dar definitiv. Nu era drum înapoi, pentru că n-aveam nici cea mai mică intenție de a-l face, totuși nu puteam avansa în linie dreaptă, cel puțin nu tot timpul, nu în public. Prima revelație, mina de aur neexplorată, virgină, de sub pleoapele mele, a fost

urmată de o a doua: avantajele imposturii. Din clipa aceea și până după bacalaureat am acționat ca un agent dublu, pictând lucruri diferite pentru mine și pentru ceilalți. Nici măcar tatălui meu nu-i arătam tot ce făceam, doar unele lucruri, cele mai blânde, suave și convenționale. Pe vremea aceea, la cei paisprezece-cincisprezece ani ai mei, imaginația îmi intrase într-o spirală macabră care mă îndemna să desenez naturi mai mult putrede decât moarte, roze negre cu jumătate din petale căzute în vaze de ceramică ciobite, lămâi uscate cu coaja zbârcită și mucegăită, anghinare înarmate cu spini de scaiete, sau oameni foarte urâți, femei grotești și imens de grase, bărbați grotești și îngrozitor de slabi. Chiar și mie mi se părea ciudat, dar nu puteam să renunț pentru că intuiam că drumul acela mă ducea undeva, cu toate că nici măcar nu întrezăream acel undeva, și pentru că niciodată nu fusesem așa de fericită în timp ce desenam, niciodată nu dedicasem atâtea ore blocului de desen și nu mă sculasem de la masă atât de mulțumită de rezultate. Niciodată n-am progresat atât de repede ca atunci, când începusem să cred că destinul meu era poate să pictez fața oribilă a tuturor lucrurilor, asta până într-o duminică, când a venit la noi la masă sora mai mică a mamei, împreună cu copiii, și mi-am dat seama că încă nu încercasem să desenez un copil.

A fost ca o revelație, ca o flacără, și în același timp ceva la fel de simplu ca a inversa procesul, a modifica sensul unei mașinării pe care o știam la perfecție, asumându-mi pariul de a picta latura bună a lucrurilor nedrepte, nefericite sau triste. Tocmai împlinisem șaisprezece ani.

— Tușă Sole, te superi dacă îi fac niște poze lui Quique?

— Să mă supăr? De ce să mă supăr? m-a privit ea mirată.

Mi-am luat verișorul în brațe, l-am dus la mine în cameră, l-am așezat pe pat și am tras o rolă întreagă, fără întrerupere, apăsând butonul cu un deget care devenise parcă un mecanism automat. Când am developat filmul am găsit mai mult sau mai puțin ceea ce căutasem, și-atunci l-am pictat pe vărul meu Quique așa cum voiam, plin de lumină, de bucurie, vesel și adorabil, mai presus de sindromul Down cu care se născuse, cu care avea să trăiască toată viața. Nu m-am păcălit și nici n-am încercat să-i păcălesc pe alții. În desenul meu, Quique, încremenit pentru totdeauna la cei doi ani și jumătate, avea capul prea mare, mâinile greoaie, brațele și picioarele prea subțiri, ochii mici, oblici, întunecați. Dar strălucea. Un gri aproape alb, plăcut, argintiu, scânteia în mijlocul frunții enorme și se reflecta pe obrajii însoriți, calzi, în contrast cu intensitatea gurii deschise, cu buzele de culoarea căpșunei și dințișorii mărunți și foarte albi. Când am terminat, mi-a plăcut atât de mult încât am îndrăznit să i-l arăt și mamei, care era mult mai exigentă cu mine decât tata.

— Lasă, fetițo, știu eu că îți alegi subiecte frumoase – a zis fără să se uite. După ce s-a uitat, a rămas tăcută o bucată de vreme, fără să-și ia ochii de la desen. Apoi s-a întors spre mine, am văzut că zâmbea: Știi ce-o să facem chiar acum? O să-l ducem la înrămat ca să-l facem cadou mătușii Soledad. E minunat, sunt sigură că o să fie încântată. Să fie într-un ceas bun, Mari Jose...

Quique a fost primul meu model și cel mai bun pe care l-am avut vreodată. I-am făcut portretul de multe ori, în creion și cărbune, în tempera și acuarelă, iar prima dată când mi-am luat inima în dinți și am pictat în ulei tot un portret al lui Quique am făcut. L-am desenat adormit și treaz, vesel sau plângând, liniștit sau în mișcare, întreg și pe bucăți. Am ajuns astfel singură la exercițiul clasic al studiului, desenându-i de sute de ori expresia gurii, curba pleoapelor, degetele grăsuțe și neîndemânatice, palma dolofană și netedă a mâinilor lipsite de linii și relief, până am învățat totul pe de rost și n-am mai avut nevoie de fotografii, de notițe, de modelul însuși. Și-atunci m-am apucat să fac alți Quique, diferiți și totuși aceiași, fetițe, bebeluși, câte un adult, propria mea versiune a adultului care va fi într-o bună zi

vărul meu, cât și multe grupuri, compoziții cu trei sau patru personaje, toate cu sindromul Down, după care am descoperit cât de eficient era să includ un element nou, o persoană normală genetic, de obicei o bătrână sau un bătrân cu expresie obosită și ochi inteligenți și ageri. Găselnița mea s-a transformat în obsesie, nu i-a mai plăcut mamei, a început să-l îngrijoreze pe tata, dar mi-a asigurat o admitere strălucită la Facultatea de Arte Plastice, unde priviri mai puțin supuse prejudecăților sau mai inconștiente mi-au apreciat rapid munca.

Eram de-acum „fata aia cu plete care face familii de mongoloizi, știi tu", așa că nu puteam să mă numesc María José Sánchez García, un nume care se uită atât de ușor. Din același motiv am dobândit niște obiceiuri care, de fapt, nici nu mă încântau din cale-afară, precum fumatul unor țigări artizanale cu tutun de pipă pe care mi le răsuceam singură sau coniacul băut de dimineață. Dar atunci totul era mai ușor, era foarte ușor să ieși în evidență. Majoritatea colegilor mei cu greu ajungeau la nivelul benzilor desenate, alții nici atât. Alții excelau printr-un stil atât de învechit, de convențional, atât de vicios academic, încât îmi inspirau mai mult milă decât invidie. Erau desenatori senzaționali, lipsiți însă de simțul culorii, sau pictori înnăscuți care nu-și dăduseră minima osteneală de a învăța să dese-

neze, mai era și câte un practicant al hiper-realismului fotografic ale cărui lucrări erau bizare, admirabile din punct de vedere tehnic, dar insipide, banale ca apa de robinet și incapabile să emoționeze. La finele anului trei, grupa mea rămăsese fără mai bine de jumătate din studenții care începuseră, iar eu eram prima. Eram o bună desenatoare, o pictoriță bună și-mi dezvoltasem, dacă nu un stil, măcar o temă proprie înainte de a împlini douăzeci de ani. Mă numeam Jose Sánchez și eram faimoasă. Acum știu însă că deja începusem să mă îndoiesc de mine însămi.

Aveam s-o fac tot mai des, mânată de o convingere tot mai mare, de motive tot mai multe. Când am început anul patru am rămas năucă, aproape paralizată de uimire. Nu pricepeam de unde apăruseră brusc atâția oameni minunați, unde stătuseră ascunși până atunci, căci n-auzisem încă de ei. Acum aveam alte cursuri comune la specialitate, eram mai puțini și majoritatea foarte buni. Parcă pe unii îi mai zărisem la bar sau pe culoare, alții mi se păreau total necunoscuți. Am aflat apoi că veneau de la alte facultăți, de la colegii universitare unde se făcea doar primul ciclu sau de la universități mai slabe sau mai puțin prestigioase decât cea din Madrid. Jaime González era unul dintre ei.

Se născuse la Castellón și în atitudinea lui se mai ghicea precauția omului ajuns într-un oraș în care nu crescuse; nu l-aș fi remarcat dacă așa ceva ar fi fost posibil. Dar nu era posibil, nimeni n-ar fi putut să nu-l remarce, pentru că dacă nu era nici chipeș, nici înalt, nici zvelt, sortit să conviețuiască cu un aspect fizic banal, la fel de nepotrivit pentru un artist ca și numele meu, era în schimb un desenator prodigios, extraordinar, cel mai bun din câți am cunoscut. Când l-am văzut desenând prima dată am simțit un fel de halucinație, cam ca atunci când te trezești dintr-odată, din realitatea cea mai cotidiană, într-un decor de film SF. Ipoteză în care creionul pe care-l mânuia era pe post de cel mai tare efect special.

— Ziceți, ce vreți?

I-am auzit mai întâi glasul, cu un puternic accent valencian, care provenea din mijlocul unui grup. M-am apropiat și am văzut că vreo șase colegi se adunaseră în jurul unui băiat care părea de la țară, un țăran rumen și sănătos, cu grumaz de taur și obraz lătăreț, buze groase, pomeți proeminenți, sprâncene stufoase și nas lung, fin, aristocratic, parcă lipit acolo de pe alt chip. Ținea în mână un bloc de desen și un creion bont. Avea degete puternice, scurte și groase ca niște creveți dolofani, o antiteză aproape ideală față de ceea ce se presupune că ar trebui să fie degetele unui desenator, mâinile acelea desenate de Escher.

— Păi, atunci să încep cu o Madonă de Rafael...

Mai întâi am crezut că era o glumă, apoi un truc, în cele din urmă am acceptat că era un miracol. N-am apucat să-i număr trăsăturile de creion, dar puteam să jur că nu fuseseră mai mult de douăsprezece înainte de a ridica blocul de desen pentru a-și verifica opera și a ne-o arăta: am văzut o Sfântă Fecioară de Rafael, nici mai mult și nici mai puțin decât o Madonă de Rafael, atât de aidoma cu originalul că m-au trecut fiori.

— Acum o tahitiană de Gauguin, ne-a anunțat apoi, iar după ce-am văzut-o și pe asta am aplaudat, am fluierat, cineva a scos chiar un țipăt de mirare și entuziasm, în timp ce el se mulțumea să zâmbească, de parc-ar fi fost cât se poate de obișnuit cu astfel de reacții. Iar acum, o balerină de Degas...

Și a fost o balerină de Degas, un desen estompat, vag, o schiță deliberată, cipicii de balet abia insinuați, tutu-ul neterminat, liniile întrerupte, așa cum le-ar fi lăsat autorul însuși. Asta m-a impresionat așa de tare, că nu mi-am dat seama că vorbeam cu glas tare.

— N-am mai văzut niciodată așa ceva, am spus și atunci el s-a uitat la mine. E extraordinar.

— Cum te cheamă?

— Jose.

— Foarte bine, Jose – nu mi-a cerut să-mi repet numele, n-a scos nici o exclamație, nu s-a arătat mirat defel, de unde am dedus că, deși nu-l văzusem înainte, el știa cine sunt. Stai așa.

Și m-a desenat. N-a făcut o caricatură, nu mi-a pus chipul pe vreunul din modelele pe care le stăpânea deja, nu s-a limitat la o schiță sau la un desen de completat mai târziu. Mi-a făcut un portret în creion, eu cu sprâncenele încruntate și gura deschisă într-un zâmbet vag, indecis, chipul meu în mai puțin de douăzeci de trăsături. Mie mi-ar fi trebuit mult mai multe. O știam, pentru că de luni de zile mă studiam. Nu spusesem nimănui, dar voiam ca următorul meu tablou în ulei să fie un autoportret în care să apar cu sindromul Down, o intenție radicală care nu ascundea decât primul indiciu limpede al iminentei mele epuizări artistice.

— Formidabil. Mulțumesc, am spus înapoindu-i blocul de desen, uluită și resemnată.

Eram sigură că o să desprindă coala și-o să mi-o dăruiască, dar n-a făcut-o. A închis mapa, și-a băgat creionul în buzunar și s-a ridicat. Cineva a cerut:

— Acum desenează un arlechin de Picasso.

— Nu. Nu desenez decât femei.

În timp ce traversa sala îndreptându-se spre ieșire, un băiat cu totul diferit de el, înalt, frumos, subțire ca un arhanghel fără aripi și sabie, l-a salutat cu un hohot de râs, la care desenatorul minune a răspuns cu un ghiont moale. Atunci m-a mirat să-i văd împreună, dar m-am obișnuit repede, cu toții ne-am obișnuit foarte repede, când nu-i mai vedeam decât împreună.

În ciuda plecării atât de bruște, Jaime González era un tip sociabil. Avea mult umor și știa să se distreze, îi plăceau bancurile și râdea când le auzea, îi plăcea lumea. Era vorbăreț, dar îi plăcea să asculte și era în largul lui în centrul reuniunilor, cu toate că acest entuziasm, principala sa virtute, avea să se dovedească imediat și principalul său defect. Când Jaime se distra, era aproape imposibil să părăsești barul. Nu tolera dezertările și apela la orice, la șantaj, la amenințări, la implorări pentru a-i convinge pe băutorii prudenți să mai rămână la un ultim păhărel, care cu el acolo nu era niciodată ultimul, nici chiar penultimul. În timpul ăsta, amicul său, arhanghelul, era mereu alături, tăcut, dar nelăsând impresia că se plictisește. Nu era doar băiatul cel mai înalt din grupă, era și cel mai frumos, cu toate că frumusețea lui avea ceva excesiv, ambiguu, o delicatețe aproape feminină, în ciuda coșurilor de pe frunte și gât, puține dar vizibile. Avea un chip perfect și un corp perfect, un ansamblu admirabil de trăsături fine, alungite, elegante, care și-au dobândit sensul definitiv atunci când cineva mi-a spus cum se numește. Nici un alt coleg nu se ridica la înălțimea acelui nume de invidiat. Se numea Marcos Molina Schultz. Și îmi plăcea.

Când am vorbit prima dată cu el, mă consideram aproape prietenă cu Jaime, era vorba de prietenia aceea care se lega la mesele barului facultății între cei care ne așezam în jurul lor în zilele de școală, însă fără să ne vedem și în weekend. Era o dimineață nehotărâtă între soare și nori, una din diminețile acelea de coșmar în care lumina se schimbă de mai multe ori într-un singur minut. Ajunsesem mai devreme și apucasem un loc bun, lângă geam, el lucra deja pe un format destul de mare și și-a tot mutat pânza, în căutarea unei poziții mai bune, până a ajuns lângă mine. L-am văzut cu coada ochiului și n-am fost atentă la ce făcea, până în momentul în care lucrarea lui a ajuns în câmpul meu vizual.

Era un acrilic aproape terminat, care reprezenta o fată tristă într-o cămășoaie albă. Stătea cu picioarele încrucișate pe dușumeaua din dale a unei încăperi ciudat de lipsită de haz, pentru că se găseau acolo un pat în bună stare cu bare de metal la căpătâi, un covor de lână de culoare deschisă, un fotoliu îmbrăcat într-un creton înflorat în culori vesele, care se armoniza cu perdelele trase la o parte, un birou plin de teancuri de cărți și o etajeră cu jucării, iar totul, cu excepția poate a barelor de la capul patului, excesiv de austere, aproape carcerale, trebuia să apară neutru, comun, previzibil, un dormitor ca oricare altul, evident nu cel al fiicei unice dintr-o familie burgheză, ci acela dintr-o cameră de pension, dintr-un colegiu mai răsărit, sau poate cel al unei servitoare de familie avută, dar respectuoasă cu personalul de serviciu. Așa trebuia să pară, dar nu era ce părea. Prin fereastră se vedea un cer trandafiriu, imposibil și strălucitor, lucrat cu o tehnică mai apropiată de cromatismul abstract decât de tradiția figurativă, modalitate care se repeta și în alte zone ale tabloului. Asta o fi, mi-am zis, dar m-am răzgândit imediat, nu era asta. Nu știam ce e, știam doar că ce vedeam eu nu era ce ar fi trebuit să văd: modelul era o fată tânără, pereții erau netezi, mobila era nouă, și cu toate astea totul se scorojea, durea, agoniza, zidurile se coșcoveau și cădeau, mucegaiul devora mobilierul, fata nu era așa, era îmbătrânită înainte de vreme, epuizată și istovită.

Poate că dacă n-aș fi avut lucrarea înaintea ochilor nici nu m-aș fi uitat la ea, pentru că n-avea nici o legătură cu exhibițiile lui Jaime. La Marcos nu mai era nimic facil, nici rapid, nici spectaculos. De aceea l-am privit îndelung, mi-a trebuit mult timp ca să-mi dau seama cât îmi plăcea, mai mult, cât îl invidiam. Ceea ce nu poate face desenul, uneori o face culoarea, mi-am amintit, numai că asta e o axiomă pentru artiști mediocri, fragili, neputincioși. El n-avea nevoie, n-avusese nevoie să abuzeze de gri ca să facă o imagine prăfuită, nefericită, tristă, ca o floare care nu fusese frumoasă înainte de a se veșteji într-un pahar de plastic.

Poate că tabloul nu era strălucit, în schimb era profund, violent, mișcător. Exact cum trebuia să fie și cum eu n-aveam niciodată să fiu în stare.

Când m-am smuls din vraja acelui tablou, mi-am dat seama că stăteam lipită de autor, care mă privea surprins, amuzat chiar, cu brațele încrucișate și un surâs pe buze.

— E foarte bun, am spus ca să-mi justific invazia, apoi am repetat, vrând să întăresc elogiul: E foarte bun.

— Ba nu. E Hopper, e Freud, e ceva fumat. N-are nici o valoare.

— Ba nu, nu sunt de acord. Poate că-l sugerează pe Hopper, poate că-l sugerează pe Freud, dar eu nu mi-am dat seama privindu-l. Și mi se pare foarte bun, îmi place mult, pe bune.

— Nu te cred.

— Ba da.

— Ba nu.

— Uite, să-ți spun ceva... – eram supărată, aproape indignată de reacția lui, de negarea asta radicală a propriilor merite care mai târziu avea să mă scoată de atâtea ori din sărite. Nu e vorba de ce se află aici, ci de ceea ce am văzut eu. Și eu am văzut mult mai multe decât se află pe tablou, pentru că le-ai pictat tu. Lumina asta murdară, aproape tenebroasă, cerul ăsta trandafiriu, tristețea asta... Căci totul e trist, deși n-ar trebui să fie așa, și tu știi asta. De-asta cred eu că e lucrarea cea mai bună pe care am văzut-o în grupa noastră.

— Aiurea!

Replica lui m-a dezarmat. Nu ridicase vocea, nu-și descrucișase brațele, nu încetase să zâmbească, cu toate astea cuvântul pe care-l rostise iradia atâta duritate că m-am simțit brusc caraghioasă și incapabilă de a continua să susțin niște argumente care nici măcar nu mă puneau într-o lumină bună. M-am înroșit la față. Pe urmă m-am întors la lucrarea mea, am pus mâna pe pensulă și m-am apucat să retușez fundalul propriului meu tablou. Atunci l-am auzit, vorbind cu același glas scăzut și neutru:

— Auzi, Jose? Dacă vrei, ți-l fac cadou. După ce-l prezint, al tău este.

— Serios? Era mai mult decât puteam spera, așa că m-am răsucit spre el, l-am privit din nou, i-am zâmbit.

— Da. E prost... dar, dacă-ți place, mă bucur. Mie îmi place mult ce faci tu. Ți-am văzut mongoloizii, sunt fantastici.

Și-atunci am întors încet tabloul la care lucram, *Autoportret cu sindromul Down*, iar el a aprobat apreciativ din cap.

— Păi vezi? E formidabil.

— Nu e, am spus și nici nu mi-am dat seama că eram gata să spun cu glas tare ceea ce nu îndrăznisem încă să spun nimănui. E doar un efect, e exact ceea ce pare. Nu e nimic dedesubt.

I-am spus Lorenei că mi se făcuse brusc rău și nici nu mințeam. Uitasem ziarul în birou, așa că am cumpărat altul înainte de a mă urca în taxi. Articolul era lung, elogios și omitea amănuntul cu sinuciderea. Omisiune care mi-a dat un sentiment de ușurare superficial și trecător.

Când am ajuns acasă, menajera plecase. Totul era sclipitor de curat, la locul lui, înghețat precum un mausoleu. E de necrezut cum poate suporta femeia asta frigul, mi-am zis în timp ce porneam căldura, dar deși am pus termostatul la maximum știam că n-o să reușesc să mă încălzesc. Pe peretele principal din living, deasupra canapelei, erau atârnate două lucrări ale lui Marcos, tehnică mixtă pe carton de ambalaj, niște tablouri relativ recente, pe care criticii le considerau ca făcând parte din prima etapă a perioadei lui de maturitate, înainte de a fi început să mă reproducă în toate tablourile cu femei tinere pe care le picta. Le cumpărasem cu cinci ani în urmă și asta doar pentru că proprietara galeriei mi-era

atât de îndatorată încât n-a avut încotro, mi-a făcut o reducere de cincisprezece la sută și m-a lăsat să-i plătesc în rate. Cu banii jos n-aș fi fost în stare să cumpăr nici măcar unul. Pe atunci Marcos era unul dintre cei mai bine cotați pictori din generația lui, nu numai datorită calității, dar și pentru că opera lui circula foarte puțin.

Imaginează-ți, mi-a spus atunci tipa, pictează foarte mult dar nu e niciodată mulțumit de ceea ce face... Da, pot să-mi imaginez, însă n-am zis nimic și m-am prefăcut că o ascult plină de interes în timp ce-mi relata episoadele furtunoase ale epopeii sale cu Molina Schultz, cum îi lăsa ea mii de mesaje pe telefon, la care nu răspundea niciodată, cum refuza el să-i deschidă ușa deși portăreasa o asigurase că e acasă, cum se dăduse bătută, nefiind în stare să-l convingă să expună măcar o dată la doi sau trei ani, ca toți ceilalți, cum apărea el uneori, fără s-o anunțe măcar, sau să stabilească o întâlnire, cu două tablouri sub braț, niciodată trei, pentru că avea nevoie de bani sau, pur și simplu, pentru că nu-i plăceau și nu suporta să le vadă zi de zi atârnate pe pereți. L-aș trimite la dracu', îți jur, dar nu pot, pentru că sunt sigură că o să ajungă, că e deja, printre cei mari, mi-a spus.... De-aia nu voia să-mi vândă tablourile lui, numai că eu aveam un as în mânecă, moștenitorii unui mic, dar extrem de pretențios colecționar din El Paso, care preferau să

nu se scoată la licitație publică operele care fuseseră pasiunea tatălui lor dacă eu le puteam da o ofertă bună. Ea era cumpărătoarea mea ideală, eu eram cumpărătoarea ei ideală și amândouă știam asta. Când ne-am despărțit, i-am spus o parte din adevăr, că fusesem colegă la Arte Plastice cu Molina Schultz, că fuseserăm prieteni buni, că mi-ar plăcea să afle că i-am cumpărat tablourile... N-a vrut să-mi dea numărul lui de telefon, că-i știa de frică, dar mi-a promis că o să i-l dea lui pe al meu, și a făcut-o.

— Alo, Jose, sunt eu, Marcos. Am aflat că mi-ai cumpărat două tablouri, nu trebuia, sunt foarte proaste, dar cum tu ai avut mereu mania asta... Știu și că ești bine, așa că nu te întreb ce faci. Mă gândesc uneori la tine, știi, și la Jaime și la tine și la mine, dar mai ales la tine. De aceea te pictez. Bun, te-am pupat... Te mai sun eu, poate ne vedem.

Pauza între penultima frază și ultima fusese atât de lungă, încât până să derulez mesajul de pe robotul telefonic eram deja sigură că n-avea să mă mai sune niciodată. Atunci mi s-a părut logic, normal, trecuseră mulți ani, prea mulți, eu nu mai știam nimic de Marcos și el nu mai știa nimic despre mine. Mi-ar fi plăcut să vorbesc cu el, să-i spun ce mult îmi plăcea ce face, cum mă bucuram dimineața văzându-i tablourile atârnate pe perete. I-aș fi spus că și eu îmi aminteam

des de el, că îl admiram și-l iubeam deși nu ne vedeam, iar el mi-ar fi zis să nu spun prostii, așa că, una peste alta, poate că a fost bine că nu ne-am întâlnit, că păstrasem pentru mine fiorul de emoție și melancolie pe care l-am simțit auzindu-i glasul înregistrat.

Dar asta fusese în urmă cu cinci ani, când mai trăia. N-am mai auzit nimic de el până acum câteva luni, când a apărut în toate ziarele. Molina Schultz expunea iar la Arco, după opt ani în care nu avusese nici o expoziție la Madrid, iar când criticii și-au revenit din uluială s-au încleștat într-o polemică feroce, ba că e mai bun ca niciodată, ba că e mai prost ca niciodată, ba că e sublim, ba că e dezamăgitor, ba că a ajuns într-o fundătură, lucruri care păreau să-l distreze teribil pe pictor. În schimb, pe mine nu m-au amuzat defel. Se automutilează, mi-am zis când am văzut expoziția, o serie de acuarele atât de asemănătoare de parcă ar fi format o secvență, culori sumbre, întunecate, mate, o paletă improprie pentru această tehnică, o tehnică improprie pentru un pictor ca el, o operă minoră și lugubră, foarte bună, pentru că era a lui, dar la fel de neagră precum privirea unui criminal condamnat la scaunul electric. Poate că se osândise singur deja, dar nu mi-am dat seama, n-aș fi avut cum, pentru că într-un supliment de duminică am dat de un interviu cu el, foarte lung și cu fotografii din atelier, color

și pe toată pagina. În prima, artistul poza așezat la masă. În fundal, pe perete, într-o ramă mai bună decât merita, era o planșă școlărească ce reprezenta un peisaj verde, smălțuit de flori, curat, cu coline domoale și drumuri șerpuite și iepurași și rățuște și puișori, cu un râu peste care se arcuia un pod, cu o cascadă de apă înspumată și alta de iederă tropicală, totul bine umplut cu creioane de ceară și întins cu degetul mic și accentuat cu trăsături subțiri făcute cu creioane colorate. Am fost atât de emoționată că nu m-am mai putut gândi la nimic.

La mine în dormitor, o fată tristă, așezată cu picioarele strânse sub ea pe o podea de dale, cu privirile plecate, concentrate într-un colț al pânzei, părea condamnată pe vecie să citească dedicația: *Pentru Jose, care e frumoasă și binevoitoare.* M-am trântit pe pat și m-am întrebat cât o valora acum, la ce preț i-o fi crescut valoarea acum că autorul murise, și tot calculând am început în sfârșit să plâng. L-am plâns pe Marcos îndelung, iar când lacrimile mi-au secat, am continuat să-l plâng în sinea mea. Cred că n-am să încetez niciodată. Era singurul dintre toți care reușise, singurul începător care era menit să fie cu adevărat un pictor mare. Dar a murit într-un moment nepotrivit, pentru că îi era prea greu să trăiască.

2. SEXUL

Trei e un număr aparte.

Lunea aceea a început ca oricare alta. Ianuarie era pe sfârșite, era foarte frig și încălzirea funcționa prost, dar și asta era normal, eram de-acum căliți, știam să ținem penelul între degetele amorțite, să ne dominăm pielea degerată și lipsită de sensibilitate, articulațiile atât de fragile că păreau ouă gata să se spargă la prima mișcare. Mă duceam la cursuri cu mitene și încotoșmănată într-un șal de lână mare și gros ca o pătură, care-l făcea pe Jaime să glumească pe seama mea, îți mai lipsește doar o mansardă la Paris, fato, ce nasol, aspră e calea artei, dar, ca toți ceilalți, se bucura și el de temperatura din bar, un fel de saună tropicală în care blestematul cazan al clădirii își revărsa capricios toată căldura. În asemenea zile, tăria dată pe gât la plecare devenea aproape o obligație, o paranteză de confort ce echilibra frigul atroce din sălile de curs și cel doar cu puțin mai blând de pe stradă. Și acolo a început totul.

— Ce-ați zice să mergem să mâncăm undeva?

Jaime s-a uitat mai întâi la Marcos, apoi la mine. Stăteam toți trei la capătul unei mese mari, unde mai erau și alții, așa că nu m-am gândit că oferta se limita la noi doi, nici măcar că mă includea și pe mine, căci era o idee inedită. Niciodată nu ieșiserăm în oraș la masă împreună după cursuri.

— Don Aristóbulo mi-a trimis deja banii pe luna asta, bașca darul de Bobotează de la nașul meu. Asta înseamnă că sunt bogat. Dacă vă mulțumiți cu un hamburger, vă invit...

Don Aristóbulo era tatăl lui Jaime, al altor trei băieți și a încă patru fete, cărora nici gând să le plătească o școală la Madrid. Cu băieții era mai generos, dar la limită: Jaime n-avea niciodată un chior, deși era cel mai mic dintre ei. Asta nu părea să-l deranjeze prea mult, știa să se descurce, singura soluție era pesemne să studieze, era al șaselea din opt frați și, la nici o lună după venirea la Madrid, găsise deja doi elevi pe care-i medita la desen tehnic. Dacă nu vorbea bine de taică-său și se referea la el doar cu particula „don", de parc-ar fi vorbit de un străin, asta era din alt motiv. Don Aristóbulo era judecător și lucrase ani în șir într-un Tribunal de Ordine Publică. Și asta tare-i plăcea fascistului de el, pot să vă jur, ne-a zis odată Jaime. O trimisese în judecată chiar pe fiica cea mai mare, pentru activități subversive, și-o condamnase la închisoare fără probleme,

asta doar ca să-și proclame public integritatea și adeziunea la Regim. Jaime nu l-a iertat niciodată pentru asta, deși disprețul pe care-l manifesta nu-l împiedica să trăiască pe spezele lui.

— Ei, mergem să mâncăm sau nu?

— Mergem, eu unul sunt de acord, a spus Marcos.

— Dar pe tine nu te invit, să fie clar, tu ești bogat, afurisitule... O invit doar pe Jose.

Nici n-am apucat să spun ceva, nu era nevoie.

— Ești cu mașina, nu-i așa? m-a întrebat Jaime în timp ce ieșeam din facultate. Perfect, mergem la Princesa, atunci. O lași în parcare și în felul ăsta sunt și eu la doi pași de casă.

Organiza totul, ca de obicei, însă nu-mi închipuiam până unde avea să ajungă în seara aceea cu aptitudinea lui de lider. Când am deschis mașina – un Ford Fiesta roșu cu două uși, caroserie fățoasă și motorul făcut praf, căci îl moștenisem de la mama, o șoferiță atât de proastă că vreo două companii de asigurări nu mai voiseră să aibă de-a face cu ea – Marcos s-a așezat în spate, cu toate că avea picioarele mult mai lungi decât Jaime, care s-a așezat lângă mine la fel de firesc. Amănuntul m-a făcut să zâmbesc, dar n-am zis nimic, printre altele pentru că îmi luasem carnetul de nici un an și condusul mă absorbea pe de-a-ntregul, mai cu seamă atunci când aveam martori. Deocamdată nu conduceam mult mai

bine decât maică-mea, motorul se îneca de fiecare dată când urcam o pantă, dar am ajuns la Princesa fără probleme. Cu parcarea a fost mai rău. Singurul loc liber era la nivelul trei, flancat de o camionetă așa de mare că-ți făcea frică și de un Mercedes nou-nouț care ocupase jumătate din locul liber.

— Vrei să parchez eu ? m-a întrebat Jaime când mașina din spate a început să claxoneze fără ca eu să mă fi decis încă ce să fac.

— Dacă nu te deranjează...

Am ieșit, el s-a urcat în locul meu. A reușit să manevreze într-un spațiu minim, a îndreptat mașina de câteva ori și a lăsat loc liber pe ambele laturi, astfel că a reușit să iasă pe stânga, iar Marcos pe dreapta, fără să atingă măcar caroseria vecinilor.

— Trebuia să-mi închipui, am spus când mi-a restituit cheile.

— Ce ?

— Că tu conduci foarte bine. Că e un lucru care ți se potrivește și-l faci foarte bine.

— Și nu e singurul, dragă, fii convinsă că nu e singurul, a început să râdă Marcos, luându-mă de braț ca să ieșim.

La Burger King nu se servea nici un fel de alcool, doar bere. După ce-am ales meniul cel mai ieftin, în ciuda protestelor lui, căci nu puteam să uit tradiționala penurie a fiului de judecător,

am cerut o Coca-Cola, iar el s-a uitat la mine chiorâș.

— Nu-mi place berea, îmi pare rău, m-am scuzat eu.

— Vezi ? Asta e un lucru care nu ți se potrivește.

— Nu, e vorba doar de bere... Vreau să spun că alcoolul îmi place. Whisky, Cuba Libre, coniacul...

— Ești o tipă trăsnet, Jose, a spus atunci Marcos dintr-un foc, fără să-și aleagă cuvintele și privindu-mă drept în față, după ce până atunci nu scosese o vorbă. Ești drăguță, deșteaptă, amuzantă, simpatică și ai talent. Ești cea mai bună, deși nu-ți place berea.

— Just – s-a uitat și Jaime la mine, dar cu o expresie diferită, zâmbitoare, ironică. De-aia te-am invitat. Și noi suntem niște tipi trăsnet.

— Corect, a aprobat Marcos și am râs tustrei. Așteptați-mă un moment, mă duc la toaletă.

S-a ridicat și m-am uitat după el, l-am urmărit cu privirea până s-a făcut nevăzut pe culoarul din fund, era atât de frumos, avea un corp atât de perfect, de armonios, că n-aveam cum să nu-i admir trapezul impecabil al spatelui, proporția picioarelor în același timp puternice și zvelte, brațele delicate și expresive. De când îl cunoscusem, îl comparam în secret cu toate modelele masculine care îmi pozaseră la facultate, iar concluzia

era că mi-ar fi plăcut să-l desenez, să-l pictez cu două aripi mari și albe, un scut și o spadă strălucitoare, ca pe un arhanghel furios și inocent, puternic dar ignorându-și forța.

— Îți cam place, nu?

Glasul lui Jaime m-a făcut să tresar. Am întors capul și l-am văzut foarte aproape de mine, cu bărbia sprijinită într-o mână și o privire răutăcioasă. Mi-am calculat răspunsul. E adevărat că Marcos îmi plăcea, îmi plăcuse de când îl văzusem prima dată. Nu era dragoste, nici durere, nu fusese o străfulgerare ca o lumină care te orbește; era un sentiment bine definit, o atracție fizică pură și totuși nuanțată, la început limitată de tăcerile lui, de capsula aceea impenetrabilă în care nu încăpea decât el, amplificată mai apoi de admirație, de o invidie care era doar admirație, conștiința talentului care la el dădea pe dinafară iar mie-mi lipsea. Oricum, nu mi se păruse nimic grav. Nu disimulam, dar nici nu credeam că e atât de vizibil. Întrebarea lui Jaime mi-a pus în mișcare instinctul elementar de autoprotecție, care mă făcea să răspund că nu, ceea ce simțeam pentru Marcos nu era dragoste, nici durere, răspuns prin care credeam că nu risc nimic, că n-aveam ce pierde, nici ce câștiga, așa că am fost sinceră:

— Da, îmi place. E foarte frumos. Mi-ar plăcea să-l pictez.

Jaime a izbucnit în râs la mărturisirea mea sinceră.

— Și el te place – a adăugat încet, pe un ton confidențial –, dar pentru că e atât de timid... n-ar ști de unde să înceapă. Așa că m-am hotărât să-i dau o mână de ajutor.

— O mână de ajutor?

Atunci n-am priceput nimic. Aveam să pricep și mai puțin înainte de a înțelege totul dintr-un foc.

— Da, o să vezi – s-a întrerupt văzându-l pe Marcos care venea spre noi –, lasă-mă pe mine.

Numai că atunci am început să vorbim, nu mai știu cum, despre De Kooning, pe urmă Jaime a mai vrut un hamburger, a mai vrut și Marcos unul, și în timp ce mâncam ne-am apucat să ne forfecăm jumătate din colegii de an și discuția a devenit atât de familiară, atât de asemănătoare celor pe care le purtam zilnic la bar, încât vorbele lui Jaime, afirmația lui surprinzătoare, jumătate promisiune, jumătate amenințare, s-au topit treptat, s-au dezumflat ca un balon înțepat. Am ieșit din restaurant convinsă că ne vom lua la revedere și fiecare se va duce la casa lui, dar el m-a apucat de braț de cum am ajuns pe trotuar:

— Am acasă o ciocolată super, adusă de Miki din Maroc, și ieri, după ce-am încasat banii trimiși de Don Aristóbulo, mi-am cumpărat o sticlă de whisky, făcut la Segovia, dar tot whisky

se cheamă că e... Cred că am chiar și gheață în frigider – s-a uitat întâi la Marcos, pe urmă la mine. Aveți un plan mai bun?

Jaime locuia foarte aproape de Piața Spaniei, pe o străduță care dădea în Cuesta de San Vicente. Taică-său, care o fi avut motivele lui să nu se încreadă nici un pic în el, ar fi preferat ca fiu-său să stea la un cămin bun, dar argumentului disuasiv al prețului s-a adăugat existența unei camere libere în apartamentul închiriat de logodnicul uneia dintre surori. Băiatul era atât de studios și de responsabil că nici n-au apucat să conviețuiască o lună și jumătate: a luat un concurs și s-a lipit de un post în Murcia. Viitorul cumnat l-a înlocuit rapid cu un coleg de facultate, Joaquín, un sculptor asturian liniștit și retras. Împărțeau apartamentul cu proprietarul acestuia, Miki, etern student la Drept, care se ocupa cu vânzarea din ușă în ușă și dormea nopțile la iubită-sa.

— Așa că o duc ca în sânul lui Avram – a rezumat el situația în timp ce ne arăta casa, un apartament haotic situat într-o clădire arătoasă în care, firește, făcuse rost de camera cea mai mare. Mai ales că l-am convins pe traficant că dulapul în perete i se cuvenea lui...

Dormitorul lui Jaime era pe colț și avea două balcoane, mobilă puțină și obiecte multe, aranjate după un model surprinzător de strict. Stăpânul nu făcea curat, în schimb era un maniac

al ordinii. Patul nu era făcut, dar nu erau haine pe jos, scrumierele erau murdare dar golite, cărțile n-aveau loc pe etajere, dar teancurile ce sprijineau pereții erau aranjate pe teme și autori. Pe o tăblie foarte mare, sprijinită pe două șevalete, se găseau un pupitru, mai multe blocuri de desen așezate după mărime și trei cutii de carton cu câte trei sertare, din acelea în care se țin havanele. Acolo-și ținea creioanele, și avea extrem de multe, toate proaspăt ascuțite, unele atât de consumate că te și mirai cum de le putea mânui cu degetele lui de plugar. Nu mai cunoscusem pe cineva care să aibă atâtea creioane și nici o ascuțitoare din acelea industriale, cu manivelă și piuliță de prins pe masă. Pânzele erau atent adunate lângă balconul care dădea spre răsărit, iar alături, pe o masă improvizată din lucruri adunate de la gunoi – suportul metalic al unei vechi mașini de cusut și o tăblie formată dintr-un indicator stradal – erau borcanele cu pensule, peneluri, ulei de terebentină, dizolvanți, tuburile și borcanele cu vopsele, perfect aliniate. Marcos, care cunoștea casa, s-a dus direct acolo, a ales un tub de albastru ultramarin, numărul 07, din armata de soldăței de plumb de pe partea dreaptă a mesei, s-a făcut că-l contemplă, apoi l-a pus pe partea stângă a mesei, printre peneluri și uleiul de terebentină. Jaime a reacționat imediat:

— Ce poți să mă enervezi, frumosule!

A luat tubul atât de repede c-ai fi zis că-l frige și l-a pus la locul lui, între alte două tuburi de albastru, produse de aceeași firmă, marcate 04 și 09.

— Ai văzut? E nebun, a spus Marcos după ce a râs pe săturate.

Jaime a făcut cât de cât patul, l-a acoperit cu o cuvertură și s-a făcut că n-a auzit, după care ne-a spus:

— Așezați-vă aici, mă duc să caut pahare.

N-a zăbovit mult și a evaluat din pragul ușii situația: eu mă întinsesem pe pat, cu picioarele pe perete și spatele sprijinit de pernă. Marcos stătea pe partea opusă și frunzărea, țeapăn, o revistă. Jaime i-a luat-o din mână și a pus-o la loc pe etajeră, după care a tras singurul scaun pe care-l avea ca să se așeze în fața noastră.

— M-am înșelat, nu e gheață.

— Nu contează, l-am consolat și m-am apucat să torn whisky în pahare în timp ce el răsucea o țigară monumentală cu hașiș. Și pe-asta o făcea bine, al dracului de bine. Niciodată n-am mai fumat țigări ca acelea. Când am tras primul fum, parcă m-a lovit în cap un boxer profesionist.

— Maica mă-sii! am exclamat.

— E bună, așa-i?

Jaime mi-a zâmbit de parcă ar fi vrut să-și toarne zâmbetul în ochii mei și să-l țină acolo, așa că am mai tras un fum înainte de a-i trece țigara lui Marcos.

— Mi se pare mie sau ești o vicioasă în toată regula, Jose?

— Nu te lua de ea, moșule, a spus Marcos, apoi i-a trecut-o lui Jaime.

— Nu se ia de mine.

Jaime a fumat, apoi mi-a trecut-o mie, am tras iarăși și înainte de a expira fumul i-am văzut ochii pironiți într-ai mei și atunci m-am gândit pentru prima dată că și el era drăguț, în felul lui grosolan și țărănos, i-am găsit un șarm curios și profund în felul în care privea, aproape cu dulceață, nașpa, mi-am zis, m-am amețit, pe urmă a fumat Marcos și i-a trecut țigara lui Jaime, care continua să mă fixeze. Așteptase să ia un fum înainte de a adăuga:

— Sigur că nu, a fost un compliment. Ia-o, termin-o tu, mai fac una.

A doua a fost și mai reușită decât prima. Începeam să simt greutatea fumului, acea imponderabilitate cețoasă care-ți înmoaie pielea și mușchii, care-ți anulează dinții, unghiile de la mână și tălpile picioarelor, fumam și râdeam, spuneam prostii, le auzeam și le spuneam iarăși, le repetam, dar la un moment dat mi-am dat seama că ce se petrecea în seara aia, în camera lui Jaime, nu era ceva normal. Pe atunci eram o consumatoare frecventă, aproape experimentată, de hașiș. Fumasem de multe ori, în multe reuniuni, cu mulți oameni diferiți, niciodată o iarbă mai bună ca asta, dar

totuși bună, uneori foarte bună, și niciodată nu simțisem așa ceva. Marcos, Jaime și eu fumam, beam, râdeam, o luam de la început și era ca și cum am fi învățat să împărtășim ceva, ca și cum toți trei am fi acceptat în același timp o legătură reciprocă, profundă și invizibilă, care ne transforma în victime obligate în același timp la o armonie specială, o singură persoană cu trei corpuri, trei capete, trei perechi de brațe și picioare. Fiecare mișcare a noastră, fiecare cuvânt, fiecare gest parcă era sincronizat, calculat, integrat într-o secvență perfectă care n-apucase să aibă un început și n-avea să ajungă niciodată la final. Hașișul nu produce halucinații, știam asta, totuși simțeam că niciodată nu fusesem singură, că n-am să mai fiu niciodată singură, pentru că viața asta însemna, doar asta: să fumez și să beau, să râd cu Jaime și cu Marcos, dintotdeauna, pentru totdeauna. Eram amețită bine, pluteam dar eram trează, și mai ales eram mulțumită, foarte mulțumită. Atunci când Jaime s-a ridicat de pe scaun și s-a uitat la mine cu sprâncenele arcuite, a început să-mi fie dor de el. Nu eram sigură că doream să plece, dar nici n-am făcut ceva să-l rețin.

— Vă las un pic singuri... trebuie să... În fine – a început să râdă, Marcos a râs și el, m-am molipsit și eu – am ceva de făcut.

Ușa s-a închis și noi tot mai râdeam. Apoi Marcos m-a privit, mi-a zâmbit și s-a repezit la

mine. Ce bine, mi-am spus, ce bine, în timp ce ne sărutam, ne mângâiam și ne dezbrăcam cu gesturi stângace, ineficiente și încurcate din cauza amețelii produse de drog, totul avansa încet, pluteam, aveam capul plin de fum și ne încurcam în mâneci, nasturi și fermoare, dar n-avea importanță, îmi plăcea atât de mult să mă sărut cu Marcos, să-l mângâi, să-l dezbrac, să-i simt buzele, mâinile, degetele, tot corpul lipit de al meu, ce bine... Până ce a fost clar că nu era așa, ceva nu mergea deloc bine. Niciodată în viață nu m-am dezmeticit atât de rapid.

Nu pot spune că Marcos mă decepționa, căci era la fel de frumos pe cât speram, poate și mai mult. Avea pielea netedă, strălucitoare, fină, fără alunițe, cicatrici sau asperități, picioarele lungi și puternice, mușchii exact cum trebuie, nici ascunși nici prea evidenți, brațele armonioase, mâinile lungi, elegante, fine ca mănușile cele mai fine – și-atât. Atât și nimic mai mult. Iubitul meu era frumos ca un arhanghel. Și tot atât de inofensiv.

Cu sexul nu aveam la fel de multă experiență cum aveam cu hașișul, și toată se putea evalua în termeni cantitativi, căci de calitate, ca să spun drept, nu prea fusese vorba. N-avusesem decât doi iubiți, unul la șaptesprezece ani, de scurtă durată, celălalt un an mai târziu, și acela tot foarte puțin, iar eu îi părăsisem pe ambii. Îi alesesem prost, era doar vina mea, așa că trebuia să caut mai departe,

ceea ce chiar și făceam, acumulam amanți de o noapte, de două după-amiezi, de un weekend, niciodată mai mult. Uneori mă speria lipsa mea de constanță, incapacitatea mea de a mă angaja într-o relație serioasă, intensă, adevărată, cu oricare din băieții ăia care păreau atât de deștepți, de amuzanți și ingenioși cât timp îi vedeam la bar și atât de insignifianți dup-aia, alteori nu-mi făceam probleme. Când îi cunoscusem pe Marcos și pe Jaime mă găseam într-o etapă de indiferență sentimentală, în care n-aveam nevoie de nimeni, nu mă interesa decât să pictez și să mă distrez, totuși, seara aceea fusese altfel. Îl admiram pe Marcos, fumasem mult și am simțit că-l iubeam. Îl iubeam. Era atât de mare, de frumos, totuși atât de mic dintr-odată. Nu pățisem niciodată așa ceva, toți amanții mei banali, tonți, insipizi, onoraseră legea goliciunii mele cu mecanismul riguros și automat al unor corpuri puternice și ușor de uitat, dar ei nu știau să picteze tristețea, să exprime sentimente nenumite și nici să rezolve luminozitatea compactă a cerului de o culoare imposibilă. Marcos da, Marcos putea totul, numai cu mine nu putea, și stăteam în pat, goi, iar pântecele noastre erau la fel de netede, al lui cu un sex minuscul și zbârcit, iar eu nu puteam admite așa ceva, nu puteam accepta eșecul lui, calma și înșelătoarea resemnare din ochii lui, zâmbetul lui

călduț și prefabricat, drept care am încercat, am făcut tot ce puteam sau știam face, și-a fost în zadar.

— Lasă, Jose – avea un glas liniștit, blând, dar și amar. Mereu pățesc la fel. Nu știu de ce, dar nu pot... Îmi pare rău.

— Ah!

A fost tot ce am putut să spun, am fost conștientă că suna prostește, după aia mi-am spus că lui oricum îi era destul de greu și n-avea să-mi reproșeze nimic, totuși, mi-ar fi plăcut să mai spun ceva, să găsesc cuvintele potrivite pentru a scădea importanța celor petrecute sau, dimpotrivă, să le dau adevărata gravitate, nici eu nu știam ce-ar fi fost mai bine. Marcos m-a tras, m-a împins la marginea patului, am căzut din pat alături de el, m-a îmbrățișat, m-a sărutat, mi-a cerut iertare fără cuvinte și atunci s-a deschis ușa.

Jaime a intrat în cameră, s-a întors și a închis ușa cu cheia:

— Cum a fost? Fatal, nu-i așa? Mi-am închipuit eu...

S-a apropiat de pat, și-a scos cureaua, s-a descheiat la pantaloni, iar eu mi-am spus că nu era adevărat, că așa ceva era imposibil, era o halucinație, un vis, un film, căci nu puteam crede ce se întâmplă.

— Nu vă faceți probleme – Jaime s-a dezbrăcat, mișcare ce a mărit parcă spațiul pe care-l ocupa corpul lui –, rezolv eu asta cât ai zice pește.

Înainte de a termina de vorbit, se băgase deja în pat, în locul rămas liber. Înainte de a-și întinde picioarele pe cearșaf, avea deja mâna stângă între coapsele mele. Înainte de a putea să-l întreb ce face, limba lui era deja în gura mea. Înainte de a realiza ce mi se întâmplă, se mișca deja lângă mine, pe mine, în mine și pentru mine. Factorul surpriză e esențial, avea să-mi spună mai târziu, și avea dreptate, într-un pat Jaime González avea întotdeauna dreptate. Pentru că înainte de a avea timp să mă alarmez, am descoperit că-mi plăcea ce se petrece, nu-mi puteam contrazice trupul. Iar când m-am pus de acord cu el, totul a fost din nou la fel de bine, de amuzant și special ca la început.

Pe urmă, am încercat să mă simt vinovată.

Când am ieșit pe stradă era foarte frig. Lumea mergea grăbită, cu gulerele paltoanelor ridicate și nasul înroșit de vânt, dar câțiva pietoni tot s-au oprit să se uite la mine, pentru că eu mergeam încet și râdeam singură, pradă unei euforii stranii, greu de explicat: între două partide de sex cu Jaime mai fumasem o țigară cu hașiș, Marcos nu putuse dar era mulțumit, toți trei eram mulțumiți, și nu era doar din cauza hașișului, nu putea fi doar asta, mai era ceva, ceva diferit de tot ce încercasem până atunci. Până am ajuns acasă. Ai mei se uitau la televizor. Tata a spus că fusese un cutremur în America Centrală, mama m-a rugat s-o ajut să pună masa, a venit și fratele meu și ne-am așezat să cinăm și fiecare a povestit ce făcuse peste zi, iar eu le-am servit minciuna pe care o pregătisem, și-n timp ce le spuneam că învățasem să modelez cu un amic de la facultate, sculptor și asturian, băiat bun și foarte răbdător, filmul ultimelor ore a început să-mi ruleze în

cap și m-am întrebat ce față ar fi făcut oricare dintre ei dacă m-ar fi văzut în pielea goală, beată și drogată, dar mai ales goală, între doi bărbați goi, într-un pat cam mic și atât de mulțumită. Părinții mei erau de stânga, erau un cuplu progresist, printre prietenii lor se numărau perechi de homosexuali, heterosexuali care nu se căsătoriseră niciodată și se despărțiseră de mai multe ori, chiar și o mamă singură. Dar povestea mea ar fi fost prea mult pentru ei, n-ar fi putut accepta. Așa m-am gândit, iar contrastul dintre agitația din patul lui Jaime și placiditatea cinei în familie a produs un fel de bășică ce a explodat brusc. A fost monstruos ce-am făcut, am înnebunit sau ce, vai, ce oroare, ce rușine.

Am încercat să mă simt vinovată, dar n-am reușit. Bănuiam că așa trebuia să simt, așa trebuia să fac, că asta era reacția corectă, numai că noaptea, singură în patul meu, m-am legănat singură cu amintirile ca niște rafale de o dulceață până atunci necunoscută. Era ciudat, părea imposibil sau greu de crezut, dar așa fusese: ușor, amuzant și mai ales dulce. Marcos și Jaime nu se atinseseră deloc, nici cu un deget, n-aveau s-o facă niciodată, dar se aruncaseră amândoi asupra mea în același timp, asta după ce gazda noastră ne-a rezolvat în mod strălucit problemele, căci le rezolvase, e adevărat, și fusese absolut strălucitor, dincolo de surpriză, de istețime, de oportunismul lui prodigios, genial sau călcător peste cadavre, poate că ambele în același timp, căci isprava lui Jaime ne scutise de penibila sarcină de a ne ridica, a ne îmbrăca și a părăsi împreună, tăcuți, un pat în care nu se petrecuse nimic. Mulțumită lui, ceea ce era menit să fie un episod dezagreabil și convențional se transformase într-un foc de artificii, într-o explozie, iar asta n-aveam s-o uit niciodată.

Jaime era la stânga mea și mă săruta, Marcos era în dreapta și mă săruta, eu îi sărutam alternativ pe amândoi, nu făceam nimic altceva, mă lăsam doar mângâiată, îi priveam și mă lăsam privită, ce țâțe mișto ai tu, Jose, a spus Marcos și-atunci Jaime s-a ridicat în fund, m-a privit, și-a trecut palma peste corpul meu, nu numai țâțele, totul e mișto la ea.

— Ați pus-o la cale? i-am întrebat atunci și amândoi s-au lăsat pe spate în pat în același timp.

— Ce? a întrebat Marcos.

— Povestea asta în trei.

— Nu, a răspuns Marcos, ca să-mi dea de înțeles că asta era mai rău decât puteam eu presupune, căci nici nu așteptam și nici nu-mi doream un răspuns.

— Ba da, a spus Jaime și m-a făcut să râd.

— Te gândeai tu la asta, ticălosule?

Lui Marcos nu-i plăcea deloc ce zisese el.

— Mă rog... presupuneam că se putea întâmpla.

— Și ai ascultat de după ușă? am insistat eu, nevenindu-mi să cred cât mă amuza toată povestea asta.

— Ba chiar am crăpat-o un pic ca să mă uit la voi.

Marcos s-a așezat în capul oaselor, părea gata să se scoale din pat, dar l-am împiedicat întinzând un braț, în timp ce Jaime vorbea mai departe:

— Ce-i, moșule? Nu e nimic grav. Am mai vorbit noi de asta, tu mi-ai spus, eram la curent...

— Dar tu mi-ai spus de fapt că trebuia să încerc cu fete diferite.

— Just! Și-n fond, ce-am făcut, ia spune? Ți-am făcut o favoare, Marcos, recunoaște, mi-am făcut mie însumi o favoare și una ție, cu aceeași ocazie... Ce, nu ne simțim bine așa, toți trei? Ne simțim în al nouălea cer. Ia gândește-te puțin... Poate că asta e soluția. Eu îmi asum răspunderea și tu te relaxezi. Dacă scapi de frica de eșec, și e cazul să scapi, pentru că eu, cu toată modestia, nu ratez niciodată, într-o bună zi o să ți se scoale și ție, presupun...

— Și eu? am întrebat, pentru că deodată aveam impresia că nici nu mai contam, că uitaseră amândoi de mine.

— Tu ești lucrul cel mai bun – Jaime m-a sărutat pe umăr, pe buze, pe gât –, ești cea mai importantă. Pentru că-mi placi mult, mai mult decât ăstuia, dar fără el nu te-ai fi culcat niciodată cu mine.

— Asta n-ai de unde s-o știi, am protestat eu.

— Ba știu, o știu de ani de zile. De-aia îmi place să am prieteni arătoși, ca să mă înfrupt din firimiturile lor. Sunt un vultur. Și ce? Nu e vina mea. Mi-ar plăcea și mie să am un metru nouăzeci și să semăn cu un efeb de Praxiteles, dar n-am avut atâta noroc. În schimb, soarta m-a dăruit cu o pută senzațională; sau nu? a adăugat uitându-se la mine.

— Ești un dobitoc, Jaime – Marcos tot supărat era, dar când prietenul lui a început să râdă, a râs și el, râdeam tustrei. Îmi placi și mie, Jose, ba chiar foarte mult... Într-atât încât am avut curajul să mă risc cu tine.

Ultima frază m-a înduioșat, dintr-odată mi se părea atât de sincer, de lipsit de apărare și de nefericit. Așa că m-am răsucit spre el și l-am îmbrățișat și sărutat de parcă am fi fost singuri, dar nu eram. Jaime dacă ne-a lăsat două minute de intimitate. După care mi-a apucat sânii cu ambele mâini, s-a lipit tot de mine și-n timp ce-mi lingea partea stângă a gâtului, ceafa și umărul, am început să-i simt puța cea senzațională, căci era într-adevăr senzațională, atât de clar că parcă o vedeam. Iar după ce s-a mai împins de câteva ori în mine, m-a răsucit și s-a urcat pe mine fără nici

o considerație pentru prietenul lui cel mai bun. De data asta am ținut ochii deschiși. L-am văzut pe Marcos lipit de perete, ca să ocupe cât mai puțin loc, și mi s-a părut ceva umilitor, mi-am zis că e o situație proastă pentru el, că e trist, atât de trist... Mă înșelam. Lui Marcos îi făcea plăcere să se uite la noi și să se masturbeze în timpul ăsta și nu-i păsa că îl priveam, că îi studiam sexul insignifiant, dar care acum îi depășea bine mâna cu care acționa, se uita la mine și-mi zâmbea, părea mulțumit, dar cum, era imposibil, și-a apropiat capul de al meu și m-a sărutat pe gură, l-am sărutat și eu, am sărutat o gură diferită de a celui care mă poseda și lui nu-i păsa, n-a făcut nimic ca să împiedice asta, și așa a fost până la final, până ce-am perceput un tremur discret pe buzele lui Marcos, cu o clipă înainte ca Jaime să gâfâie ca un taur furios, mamă, a spus, formidabil, ce bine.

A doua zi era marți și când am intrat în sală nu l-am văzut pe nici unul din ei. Primul a venit Marcos, a dat o tură salutând pe unii și pe alții, apoi a ajuns la mine. Era mai înalt decât mine. M-a luat de umeri, mi-a lipit capul de pieptul lui și m-a sărutat pe păr, așa cum săruți un copilaș. Pe urmă a venit și Jaime, direct spre mine. El era mai scund decât mine și m-a sărutat pe buze. Nu-i păsa că-l văd ceilalți, nici mie nu-mi păsa. În ziua aia nu s-a întâmplat nimic, dar miercuri, când am

ieșit de la ultimul curs, ploua și am stat mult timp la bar, de data asta Marcos în stânga mea și Jaime la dreapta, eu mereu în centru. Joaquín, colegul de apartament al lui Jaime, s-a așezat cu noi, imediat au mai venit și alții, două fete cu care mă împrietenisem la începutul anului, un băiat pe care nu-l știam decât din vedere și alții pe care nici nu i-am băgat de seamă, pentru că noi trei am fost tot timpul singuri. Marcos mi-a apucat mâna pe sub masă și Jaime a început să spună tot felul de trăsnăi, genul de povești aiurite care erau specialitatea lui, dar o făcea ca și cum n-ar fi fost nimeni de față, doar pentru noi. Nu cred că ceilalți și-au dat seama, totuși acela a fost tot un început, primul episod al unei intimități totale. Trei nu era doar un număr, era și un nume, și începeam să învățăm să-l pronunțăm, să-i îmblânzim spinii, să-i corectăm accentul, să ne îndoim de faima lui, de condiția lui impară. Joi, Jaime a șters-o rapid de la ore, avea meditații după masă, dar vineri zâmbetele și ocheadele au început încă înainte de prânz.

— Nu, i-am spus când l-am văzut venind direct la mine între două cursuri.

— De ce?

— De-aia – dar tot mi-a scăpat un chicot stupid la final.

— De ce nu?

Zâmbea și el.

— Pentru că asta nu e posibil, Jaime, e o chestie de sălbatici, nu e ceva normal, pentru că... Pentru că nu. Nu e normal.

— Știu, știu, dar nici noi nu suntem normali, Jose.

A venit lângă mine, m-a luat de braț și mi-a vorbit la ureche: Noi suntem artiști, boemi, semizei, n-ai înțeles?

— Du-te dracului!

Dar râdeam, Jaime râdea și el, făcuserăm atâtea bancuri pe tema asta, luându-i la mișto pe cretinii care repetau în neștire că sunt artiști, iar el îi imita atât de bine, catifelându-și glasul și sprijinindu-și fruntea într-un deget cu un gest de mare gravitate, că nu puteam să nu râd.

— Gândește-te la Marcos, Jose. N-o face pentru mine, lasă-mă pe mine, eu sunt un animal, un provincial, un desenator, n-am drept la nimic pe lumea asta – apoi tonul lui s-a schimbat, vocea i-a devenit serioasă, aproape solemnă: Dar el are nevoie de tine, are nevoie de mine, dar mai ales de tine, și-acum vorbesc pe bune. Nu i s-a sculat niciodată, cu nici o fată, știi? Niciodată nu s-a culcat de două ori cu aceeași fată, de frică să nu dea chix de două ori la rând. Iar asta e o problemă, și una mare. Pe care doar tu poți s-o rezolvi, pentru că nici o altă fată nu ne place amândurora.

N-am fost în stare să reacționez pe loc. Jaime mă privea serios și concentrat ca niciodată și, deși n-aveam deplină încredere în el, în adevăratele lui intenții, simțeam că nu mă păcălea. Eram în 1984, aveam douăzeci de ani, lumea mergea încă înainte, Madridul era lumea și eu eram în centrul ei, gata s-o înghit pe nemestecate. Zece ani mai devreme, această scenă n-ar fi putut avea loc. Nici zece ani mai târziu. Dar eram în 1984 și aveam douăzeci de ani, Madridul avea douăzeci de ani, Spania avea douăzeci de ani și toate se găseau la locul lor, trecutul cel întunecat, prezentul cel luminos și săgeata care indica direcția corectă către ceea ce credeam că va fi viitorul. A fost riscul și privilegiul nostru.

— Adevărat? am întrebat inutil, vrând parcă să-mi asigur un alibi moral pentru ce avea să se întâmple.

— Sigur că da, ți-o jur, n-ai decât să-l întrebi pe el.

Dar atunci profesorul a deschis ușa, ne-a salutat cu glas tare, lumea a început să se miște, să-și ocupe locurile, Jaime s-a lipit de mine, mi-a mușcat o ureche și mi-a șoptit:

— În plus, o dorești și tu. Și eu.

— Ba nu – dar zâmbeam.

— Ba da – s-a întors să se ducă la locul lui, mergea cu spatele și continua să mă privească.

— Nu, am repetat.

— Nu puțin...

Și amândoi știam că avea dreptate. O doream. Aș fi dat oricât să pot susține contrariul față de mine însămi, să mă mint, să mă înșel și să mă întorc la viața de dinainte, tembelă și liniștită, dar nu puteam, așa cum nu putusem toată săptămâna să mă gândesc la altceva. Oriunde mă uitam, pe ei îi vedeam și îi vedeam goi și lipiți de mine, sărutându-mă, și toți trei fumam și beam și râdeam, și viața asta însemna, orice altceva era un simulacru inacceptabil. Nu putea fi posibil, dar era, iar dimineața mă trezeam cu un fior de teamă și plăcere care nu mă părăsea toată ziua, când intram în sala de curs tremuram pe dinăuntru până în clipa când îmi zâmbeau, întâi unul, apoi celălalt, și n-aveam nici un chef să mă întorc acasă și-mi amânam somnul ca să mă delectez cu starea asta de confuzie și de vină, căci niciodată nu mai simțisem ceva asemănător, nimic comparabil cu acest gen de intimitate, complicitate și bucurie. Era foarte ciudat, dar așa era; înainte de a mă culca cu amândoi în același timp, Marcos îmi plăcea, nu și Jaime, dar și asta se schimbase, continuau să fie doi oameni diferiți, totuși începuseră să fie unul singur și în același timp, un iubit memorabil, cel mai impotent și cel mai pasional, cel mai brutal și cel mai dulce, cel mai amuzant și cel mai tăcut, cel mai intens din câți cunoscusem. Eram varză, nu știam dacă eram de felicitat sau de compătimit, dacă să mă căiesc sau

să mă arunc cu capul înainte, nu știam ce să fac, mă îndoiam, dar mă gândeam tot timpul la ei și nu eram în stare să mă hotărăsc, să mă lămuresc, să accept ce mi se întâmpla, dar mi-o doream. Mi-o doream, de aceea m-am speriat văzându-i părăsind sala grăbiți și fără să se uite măcar la mine, de aceea am zâmbit ajungând la mașină și zărindu-i cum mă așteptau, zâmbitori și ei, unul de-o parte, altul de cealaltă.

— Foarte bine, am spus lăsându-mi geanta pe capotă și privindu-i în ochi, întâi pe Jaime, apoi pe Marcos. Am să vă pun o întrebare și e preferabil să-mi spuneți adevărul, că dacă aflu că m-ați dus cu preșul vă trimit la dracu' pe amândoi și definitiv, e clar?

— Mamă, mi-e frică...

— Vorbesc serios, Jaime. Să văd, jurați – ambii au ridicat mâna dreaptă, ca în filme. Ați mai făcut asta cu vreo fată pe care o cunosc? Spuneți-mi adevărul, trebuie să știu.

— Nu, a spus Marcos.

— Ți-am mai spus doar, Jose, sigur că nu – Jaime era mult mai locvace, ca de obicei. Și cu cine voiai s-o facem, ia zi? Uită-te și tu la proastele astea. Cu Cecilia? Arată bine, e deșteaptă, dar n-are pe vino-ncoace. Milagros? E bună, aproape la fel de bună ca tine, dar e o fandosită snoabă și cu pretenții, știe toată lumea. Celelalte? Cine? Maria, Mabel, Inma...? Dar ce, astea sunt

femei? Nici nu s-ar prinde că vrem să le facem o favoare, ar leșina doar la gândul ăsta. Drept cine ne iei? Doar ți-am spus în ziua aia, înainte de a începe: tu, Jose, ești singura care ești la nivelul nostru, ești unica...

— Bine – am deschis mașina, Marcos a intrat primul și s-a așezat în spate, Jaime lângă mine și n-am mai socotit cine avea picioarele mai lungi.

— Da' de ce voiai să știi? m-a întrebat copilotul meu imobilizându-mi mâna pe schimbătorul de viteze.

— Asta e treaba mea, am zis, pentru că nu le puteam spune adevărul, că începusem să fiu geloasă pe celelalte fete, că nu mi-i puteam imagina în pat cu alta fără să mă apuce furiile, că mi se întâmpla ceva tare curios și că tot ce-mi lipsea era un scandal, o bârfă care să meargă din gură în gură pe la mesele din bar. Ei, unde mergem? La Burger King?

— Nu, a spus Marcos de pe bancheta din spate, mergem la chinezul din Piața Spaniei. Vă invit eu.

— Super! Fantastic!

— Păi, ce credeai? Ai un iubit bogat. Și unul sărac, a râs Jaime.

În seara aceea totul a mers mai bine, pentru că n-au mai fost surprize, disimulări sau angoase. Tustrei știam că nu mai era nici o posibilitate ca eu să mă sperii și să plec trântind ușa, tustrei

știam că nu era cazul să așteptăm ca lui Marcos să i se scoale, tustrei știam că asta n-avea importanță, pentru că Jaime avea să rezolve problema cât ai zice pește. Tustrei am descoperit în același timp că el avea dreptate, încă o dată, ca de obicei, căci și-a asumat responsabilitatea de la bun început și, deși n-a cedat inițiativa, Marcos, care era mult mai relaxat, a avut câteva inițiative personale în loc să se mulțumească să se uite la noi. Ajungând acasă la Jaime, ne-am dus direct în pat, fără să bem, să fumăm hașiș sau să vorbim. M-au dezbrăcat înainte să-mi dau seama, iar atunci am constatat că mângâiatul la patru mâini ascute privirile a patru ochi, așa că am intuit că mai devreme sau mai târziu trebuia să le spun adevărul, adevărul meu, nu foarte diferit de cel al lui Marcos. După ce-au terminat, unul cu mine, celălalt pe seama lui, eu eram încă foarte excitată, mai mult decât fusesem vreodată, dar tot Jaime a luat inițiativa confidențelor, începând brusc, în timp ce răsucea prima țigară cu hașiș a serii:

— Odată, am avut de-a face cu un tip. Eu eram încă mic, să fi avut vreo treisprezece ani, și nu știam, practic, nu m-am prins despre ce era vorba. Se întâmpla la Peñíscola, într-un loc mai izolat de satul unde părinții mei aveau o casă, era luna august și eu mă supărasem pe prietenii mei, nu mai știu de ce, și mă dusesem singur la plajă. Cred că era aproape miezul nopții, acolo nu

era nimeni, deodată s-a apropiat de mine un tip, arăta bine, atunci mi s-a părut bătrân, dar acum cred că n-avea mai mult de treizeci și cinci de ani, poate chiar mai puțin. S-a așezat lângă mine și-am început să stăm de vorbă. M-a întrebat cum mă cheamă, ce făceam singur pe plajă atât de târziu, unde locuiam, în fine, chestii din astea. Mi s-a părut simpatic. Mi-a zis că-i plăcea să se scalde în pielea goală, deși acolo nu se putea așa ceva, dar era fantastic să stai noaptea gol pe nisip și m-a întrebat dacă nu vreau să încerc și eu. Ne-am dat pe după niște stânci, ne-am scos hainele și ne-am întins pe nisip, pe urmă a venit lângă mine și mi-a supt-o. Era prima dată că mi se făcea asta și adevărul e că mi-a plăcut foarte mult, mi-era indiferent că era vorba de un bărbat, era o chestie fantastică, așa deodată... Dar pe urmă s-a apucat să mă pipăie cu mâna rămasă liberă și m-am speriat, el nu și-a dat seama, a încercat să mă ia pe la spate și m-a durut și-am început să țip. Nu, nu, mi-a spus apoi, nu se întâmplă nimic, nu pleca... M-a întors din nou cu fața în sus și a continuat să mi-o sugă până am juisat. A fost prima dată că juisam cu cineva. După care m-am ridicat, m-am îmbrăcat și am fugit acasă și nu m-am mai întors noaptea pe plajă toată vara, dar adevărul este că mi-a plăcut... Mi-a plăcut, dar mi-am dat seama că nu sunt homosexual, pentru că nu m-am mai gândit la el, nici nu mi-am dorit să cunosc pe alții ca el și nici nu mi-a trecut prin cap că eram

altfel și nu m-a chinuit gândul că, vai, ce oribil... Nimic din toate astea. Mi-o supsese, juisasem, îmi plăcuse, dar asta nu mă schimbase, nu modificase nimic în mine. De-atunci, când văd o fată pe stradă, în afară de țâțe și cur, mă uit și la buzele ei, atât.

Mi-a întins țigara și bricheta:

— Aprinde-o tu.

— Eu nu sunt homosexual, Jaime – glasul lui Marcos m-a făcut să tresar.

— N-am zis c-ai fi.

— Ba da, o zici – Marcos era supărat –, mereu sugerezi asta, spui bancuri, povestești de so-ră-ta...

— Păi, e adevărat – se supărase și Jaime. Eu am o soră lesbiană și e fericită. Înainte nu era, vedeam asta cu toții. Și ce? Nu e nici o tragedie, e sora mea preferată, singura cu care mă înțeleg bine. O iubesc atât de mult că nici nu-mi plac tipele ei, toate mi se par sub nivelul ei, aici sunt mai rău decât mama față de fratele meu cel mare...

— Dar eu nu sunt homosexual.

— Poate că ești și nu știi, iar ceea ce ți se întâmplă...

— Jaime – l-am strigat și el nu m-a luat în seamă, atunci i-am pus o mână pe braț și de-abia atunci s-a uitat la mine –, Jaime, dacă Marcos ar fi homosexual, chiar dacă n-ar ști, sau n-ar vrea s-o știe, n-ar rezista tentației de a fi în pat cu alt

băiat. Te-ar privi, te-ar atinge, ce știu eu... Dar n-o face. Știu pentru că m-am uitat. Și atunci, și acum.

— În regulă, perfect, îmi pare rău – Jaime a făcut un gest de calmare cu ambele mâini.

— Lasă, nu face nimic – a acceptat Marcos scuzele –, măcar de-ar fi doar asta.

— Dar precis că nu e chiar așa de grav – m-am băgat iar, asumându-mi rolul de pacificator în care aveam să devin specialistă –, precis că asta au pățit-o mulți și că se poate rezolva, precis că...

— Îi cunoști tu, Jose? Cunoști tu pe unul care să fi pățit ce am pățit eu la douăzeci de ani? Am negat din cap, n-aveam încotro. Odată am încercat să-i spun tatii. Ne vedem rar, s-a despărțit de mama când aveam trei ani, dar mă sună des, cam o dată pe săptămână mâncăm împreună... Îl iubesc, îl admir mult. Curios, pentru că de fapt nu-mi place, nu semănăm deloc, dar îl invidiez. Uneori îmi spun că mi-ar merge mai bine dac-aș fi ca el, dar îl iubesc, e taică-meu, așa c-am încercat să-i povestesc. Nu știam cum să încep, așa că l-am întrebat cum începuse el, la ce vârstă se culcase prima dată cu o fată, dacă la început avusese probleme, chestii de genul ăsta... Și-atunci s-a apucat să vorbească exact ca tine, Jaime, să-mi spună că el fusese mereu ca un tractor, ca un camion, ca un tren internațional – a făcut o schimă funebră, apoi a imitat și râsul: Ha, ha, ha!

— Tatăl lui Marcos e spion, știai? a spus atunci Jaime, încercând să schimbe subiectul, să scape de povara unei vini pe care nu trebuia să și-o asume, păcatul de a avea o pută senzațională.

— Da? am întrebat eu, mirată foarte. Dar nu e spaniol? Te cheamă Molina. Sau...?

— Nu – Marcos a intuit întrebarea, a zâmbit, iar zâmbetul lui a restabilit căldura și armonia, adevărata natură a acelui pat cu zăbrele. Tata e spaniol și lucrează în cadrul Serviciilor secrete spaniole. (Am ridicat mâna, eram foarte surprinsă, dar el a anticipat din nou întrebarea.) Toate țările au niște Servicii Speciale, Jose, chiar și asta...Toate, și asta, și Honduras, și Nigeria, ce să zic, toate... Tata a făcut dreptul, pe urmă studii economice, pe urmă s-a făcut diplomat. Era un cap, ieșea mereu în evidență, așa că l-au trimis de la bun început la ambasade importante. Cum s-a întâmplat nu știu, că nu mi-a spus niciodată, dar l-au recrutat imediat, cu toate că era civil, iar Serviciile spaniole depindeau de Armată. Așa cum depind toate. Așa a cunoscut-o pe maică-mea.

— Care e nemțoaică, am presupus eu, și iar am greșit.

— Nu, e unguroaică. Numele de familie e german, dar ea e unguroaică, lucru destul de obișnuit în țările din Est, pe care nemții au încercat o viață întreagă să le cucerească. Străbunicul ei era austriac, funcționar al Imperiului. Austria și

Ungaria formau pe atunci o singură țară, pe el l-au trimis cu serviciul la Budapesta, unde a cunoscut-o pe străbunica și a rămas acolo. Cu mama s-a petrecut ceva asemănător. A fugit mâncând pământul în 1956, pentru că fratele ei mai mare era un lider catolic și un anticomunist feroce. Aici au primit azil politic, firește. Tata a fost cel care i-a primit, i-a interogat, le-a căutat casă și serviciu... Era agentul lor, îi vizita destul de des. Îi punea în contact cu alți azilanți, avea grijă să nu le lipsească nimic și primea toate informațiile pe care putea să le furnizeze unchiul meu. Era un tip bine, foarte înalt și chipeș, și vorbea germana. Mama s-a amorezat nebunește de el, s-au căsătorit, m-am născut eu, iar când ea s-a săturat de coarnele pe care i le punea asiduu, s-au despărțit.

— Incredibil... Ca să nu mai spun că niciodată nu te-am auzit vorbind așa de mult.

Mai întâi a râs el, Jaime o clipă mai târziu, dar ambii au tras de mine într-o mișcare perfect sincronizată și ne-am prăbușit în pat în același timp. Eram destul de încinși și Jaime se lipea de mine, mă mângâia și mă săruta, era prima mișcare, prologul unui exces ce începea să mi se pară normal și rezonabil, dar Marcos s-a ghemuit iar la perete și atunci m-am gândit la taică-său, la tractoare, camioane și trenuri internaționale. Am crezut că n-o să am curaj. Mi se părea ceva prea grav, prea intim, era ceva lamentabil și rușinos chiar și pen-

tru ei, ca să le-o spun lor, cu care făceam ce nu făcusem niciodată, cu care simțeam că ar fi fost atât de ușor să fac chiar și altele mai rele, sau poate mult mai bune, dar mai ales foarte ciudate. Poate că fac o gafă, mi-am zis, precis fac o gafă, poate-o să se sperie, sau o să se plictisească, sau o să râdă de mine, dar nici nu puteam să ascund asta față de ei după ce-l ascultasem pe Marcos, nu puteam persevera în neloialitate, în înșelătorie, nu puteam rămâne în tabăra învingătorilor, era un prestigiu pe care nu-l meritam. Eram sigură că avea să fie o gafă, totuși a fost una dintre deciziile cele mai importante pe care le-am luat în viață.

— O clipă – le-am zis și m-am ridicat în capul oaselor –, am și eu să vă spun ceva.

— Ne spui după – a tras Jaime de mine, dar am rezistat.

— Nu după, acum.

Marcos s-a ridicat într-un cot și s-a uitat la mine, Jaime s-a așezat lângă mine cu un picior pe podea, căci altfel n-ar fi avut loc, eu m-am întins pe spate, am închis ochii, credeam că n-o să am curaj, dar am spus foarte repede:

— Eu nu juisez.

— Ce? au întrebat ei într-un glas.

— Nu juisez. Nu pot. Nu știu de ce. Îmi place să fac amor, mă excit, e agreabil, îmi place, dar la sfârșit nu juisez. Nu pot, nu știu să ajung acolo, nu știu cum se face.

— Dar... dar ţipi, gemi, faci tot ce trebuie – a îngăimat Marcos perplex.

— Da, pentru că aşa am văzut în filme.

— Dar... Dar nu pricep. Şi-atunci de ce ţipi? Că pentru noi e tot aia.

— Nu ştiu... Ca să fiţi voi mulţumiţi, ca să vi se pară că totul a ieşit bine, că n-a fost degeaba. Pentru că presupun că aşa e normal, ce ştiu eu... Aşa păţesc mereu. Nu numai cu voi, am păţit-o şi cu alţi băieţi, deşi nu mă culc decât cu tipi care-mi plac. Nu ştiu. Dar trebuia să vă spun.

— Futu-i!

Jaime îşi acoperise faţa cu ambele mâini şi clătina din cap, după care s-a ridicat şi a început să se plimbe prin cameră, şi-a descoperit faţa şi s-a uitat la noi:

— Hai, că stăm bine! Maica mă-sii, ce baftă am avut cu voi doi, parcă am căutat-o...

Ce-am făcut eu ca să merit aşa ceva? De ce trebuie să am eu ghinionul ăsta? Când să cred şi eu că am realizat o chestie măreaţă, na, un impotent şi o frigidă! Futu-i maica mă-sii, ce chestie...

Atunci Marcos a început să râdă. Cu pofta cu care râd copiii mici care nu ştiu de ce râd, râdea cu toată faţa, cu tot corpul, râdea cu lacrimi, am râs şi eu, a râs chiar şi Jaime, n-a avut încotro, pentru că totul era tare distractiv, nu trebuia să fie dar era, iar el era tare caraghios, gesticula ca un nebun în mijlocul camerei, dădea tot timpul din mâini şi avea o erecţie năucitoare.

— Foarte bine – a spus în cele din urmă şi s-a întors în pat –, foarte bine. Trebuie să mă gândesc la asta. O să-mi vină o idee, pentru că mie nu mi-e indiferent, asta să vă fie clar, dar deocamdată avem de făcut două lucruri. Primul, să ne cumpărăm un pat mai mare. Avem nevoie de un pat mare mai mult decât de mâncare. Normal, eu n-am un chior, dar tu, Marcos, puiule, poţi face rost. Al doilea lucru, să ne-o tragem. Acum o să ne-o tragem, la sfârşit tu ţipi sau nu, cum vrei, dar hai să ne-o tragem şi vorbim dup-aia...

Peste o săptămână, Marcos împlinea douăzeci şi unu de ani. Am sărbătorit cu o cină acasă la Jaime. Eu am pregătit mâncarea, ei au pus masa şi pe urmă au strâns-o. Apoi, am inaugurat un pat de un metru şi jumătate lăţime în care Marcos investise o bună parte din banii ceruţi de la taică-său drept cadou de aniversare. După alte două săptămâni am început să iau anticoncepţionale. După încă două zile, Jaime s-a despărţit de iubita lui. Când s-a terminat anul, aceea era prima şi singura poveste de dragoste serioasă, intensă şi adevărată din viaţa mea.

3. DRAGOSTEA

Trei e un număr par.

Vara lui 1984 a fost insuportabilă pentru mine. De mulți ani nu mă mai amuza deloc satul din Cuenca unde ai mei cumpăraseră o casă pe când frate-meu umbla încă de-a bușilea iar ei erau pe jumătate hipioți și-aveau prieteni pe măsură, dispuși să colonizeze un cătun pierdut, ai cărui locuitori emigraseră, cu excepția câtorva bătrâni care n-au priceput niciodată ce venea acum pe capul lor. Sigur, acum casele erau mult mai confortabile decât atunci. Locuitorii estivali aduseseră pe banii lor curent electric și canalizare, făcuseră grădini și piscine, drumuri pietruite, garaje și terenuri de tenis, proces ce reușise să recupereze aproape miraculos populația unui sat fără speranță. În vara aceea aproape că nu știam cine sunt oamenii pe care-i vedeam pe stradă, fapt care nu-mi schimba însă starea de plictiseală. Mi-era dor de ei. Mi-era atât de dor, încât nu suportam nici o altă companie.

Primăvara fusese lungă, plăcută și binefăcătoare. Sub oblăduirea ei, extraordinarul a devenit

încet-încet un lucru cotidian, ceea ce era complicat a devenit simplu, ceea ce era bun a devenit și mai bun, iar trei a devenit un număr par. Soarele de primăvară era călduț încă atunci când Jaime, Marcos și eu am pierdut socoteala timpului pe care-l petreceam împreună: atunci am început să ne despărțim doar când ne duceam la culcare, asta dacă nu rămâneam să dormim tustrei în același pat, ceea ce se petrecea în multe weekenduri, când ai mei plecau în Cuenca iar eu rămâneam în Madrid, singură.

Pe vremea aceea *singură* însemna împreună cu ei. Zi de zi, când plecam de la cursuri ne urcam în Fordul Fiesta și aveam același drum. De-acum nu mai lăsam mașina în parcarea de la Princesa, era prea scump, învățaserăm trucurile din cartierul lui Jaime de parcă ar fi fost al nostru (până la urmă chiar a fost al nostru) și reușeam să găsim un loc de parcare fără să căutăm prea mult. Pe urmă pregăteam masa, mai bine spus îl trimiteam pe unul să cumpere cele necesare, eu găteam, apoi mă odihneam fumând în timp ce ei spălau vasele și făceau ordine în bucătărie, asta era regula. Uneori, Joaquín asturianul ajungea la timp și-l invitam și pe el la masă. Atunci Jaime și Marcos nici nu mă lăsau să aprind țigara. N-apucam nici să-mi termin desertul că ei mă sculau de la masă și mă zoreau în pat, căci atunci musafirul era cel care spăla vasele. Asta era altă

regulă. Joaquín, tăcut și surâzător, o respecta fără mofturi și nu punea întrebări, deși bănuiesc că știa ce se petrece, n-avea cum să nu știe.

Făceam mult sex, în fiecare zi, uneori și seara înainte de a ne despărți. O făceam toți trei împreună, fiecare în stilul lui, la început mai special, incomplet și parțial, apoi din ce în ce mai bine, cu mai multă siguranță și mai multe certitudini, cu un șir de mici victorii care netezeau calea spre triumful total.

— Nu fi emoționată, Jose – îmi spunea Marcos, pe care confesiunea mea îl eliberase în mai mare măsură decât pe Jaime cel viguros –, mai ales nu fi emoționată. N-avem nici o grabă. Avem tot timpul de pe lume.

— Asta poți s-o spui tu – protesta Jaime –, în fond, ție ce-ți pasă, tu chiar că ai tot timpul de pe lume, pe tine nu te fute nici o grijă...

Și râdeam. Râdeam foarte mult, în fiecare zi, în pat și în afara lui, căci nu stăteam tot timpul în pat, mai trăiam și afară, ne duceam la cinema, la cumpărături, ne plimbam după-amiaza prin oraș fără nici un țel precis, seara ne duceam să bem prin baruri cam deocheate, niște bombe din vechiul cartier Malasaña, unde urla muzica și pereții erau vopsiți în negru, populate de o faună ciudată de punkiști pe pista de dans, cu câte-un colț întunecat și liber unde puteau să mă sărute în același timp, lipiți de mine, lăsându-se mângâiați

cu câte o mână până se făcea foarte târziu, patru sau cinci dimineața, și toți erau atât de beți, de orbi, că nimeni nu se mira când ieșeam să dansăm toți trei, *pentru tine, care ești supărată în noaptea asta*, Marcos în spatele meu, ținându-mă de mijloc, *care descoperi tainele trupului tău*, Jaime în fața mea, cu brațele puse pe după gâtul meu, *care te îmbujorezi de dorință,* iar eu la mijloc, mișcându-mă cu ei, între ei, *care ești umbră, ucenic în ale seducției*, în ritmul acestui cântec dulce și nevinovat, atât de stupid și atât de înțelept, atât de al nostru. Ne distram zi și noapte, dar și lucram împreună. Cumpăram materiale, pregăteam pânzele împreună, pictam. Patul cel nou și uriaș înghițise atâta spațiu că odaia lui Jaime își pierduse aspectul ordonat. Pe mai puțini metri pătrați erau tot mai multe lucruri, nu doar ale lui, dar și ale mele și ale lui Marcos, și asta îl exaspera, dar când și-a scos masa în living Miki a protestat. El nu folosea livingul niciodată, Joaquín nici atât, pentru că avea televizor în cameră, dar nici unul nu era dispus să cedeze vreun milimetru gratis.

— Mi-a venit o idee, ne-a spus atunci Jaime. Noi trei am putea închiria salonul pe post de atelier. E destul de mare și de luminos. În plus, cred că n-o să fie scump. Miki o să ne ceară probabil o pătrime din chirie, dar dacă-i oferim o cincime cred c-o să accepte. Ce ziceți?

Mie mi s-a părut o idee excelentă. De când mă înhăitasem cu ei abia de mai pictam, pentru că nu mai dădeam pe-acasă aproape deloc. Cu Marcos pesemne se petrecea același lucru, numai că nu s-a arătat la fel de încântat:

— Și cel care n-o să aibă parte de balcon? Că sunt doar două.

— M-am gândit și la asta. Ne repartizăm balcoanele. Numărăm săptămânile care ne rămân până-n iunie, le împărțim la trei și stabilim o rotație. Iar după vacanța de vară, o luăm de unde am rămas.

— Sigur?

Marcos nu prea era convins.

— Sigur.

Jaime s-a uitat la el, apoi la mine:

— Asta e ceva serios, nu e cum ai trage biletul câștigător din căciulă, iar dacă facem așa, am s-o iau în serios.

Și a luat-o. Din martie până-n iunie a plătit scrupulos o treime din cincimea chiriei, apoi în avans pentru cele două luni de vacanță, la fel ca Marcos, la fel ca mine. Cheltuiala aceea nu l-a făcut mai sărac decât era: prin nu știu ce minune, tot don Aristóbulo a plătit diferența. În plus, l-a convins pe proprietarul apartamentului să golească salonul, lăsând doar o canapea foarte mare și o măsuță joasă; în ziua mutării l-am surprins în timp ce monta la ușă o încuietoare pe care-o cumpărase singur și pe care nu ne-a mai trecut-o la socoteală.

— De ce-o pui? l-am întrebat în timp ce-mi căram pânzele în balconul pe care-l primisem fără tragere la sorți pentru că eram fată, dar numai de data asta, m-au avertizat ei.

— De-aia. Pentru că noi plătim și noi folosim spațiul ăsta. Tu n-ai trăit niciodată într-un apartament studențesc, Jose, habar n-ai cum este... E o junglă, o luptă permanentă pentru supraviețuire.

Dar n-a mai invocat bogata lui experiență pentru a ne impune niște norme și a ne sugera niște idei pe care Marcos și eu le îmbrățișam fără crâcnire. Firește, a refuzat să-și împartă masa de lucru cu noi: o să-mi zăpăciți totul, o să-mi amestecați culorile, penelurile, o să-mi invadați spațiul și n-o să mai găsesc nimic.

— Sexul e sex, iar arta artă, a rostit pe un ton sentențios. Asta ca să știți... Descurcați-vă!

Marcos și cu mine am căutat două zile la rând prin containerele din cartier până am găsit o masă de sufragerie mare, grea și veche, din care am luat doar tăblia. După care, neavând pe ce s-o sprijinim, ne-am întors să-i luăm și picioarele și am lipit-o de un perete. Jaime a protestat, ocupa prea mult spațiu, dar nu l-am luat în seamă. Am împărțit-o în două jumătăți egale, lipind o fâșie de bandă adezivă care a devenit invizibilă după două zile. Împreună cu Marcos am acoperit masa cu borcane, tuburi de vopsea și cutii cu pensule pe

care le foloseam în devălmășie, fără să ne certăm, colaborând cu succes când nu găseam ceva. Pe Jaime îl enerva procedeul, dar, neavând încotro, s-a obișnuit, și atunci a început perioada cea mai bună din viața mea.

Eram foarte fericită atunci, cred că toți trei eram fericiți. Încă nu-mi puneam întrebări pentru că n-aveam nevoie de răspunsuri, n-aveam timp să gândesc și nici nu doream să am. Îndoielile, teama, confuzia primelor zile se topiseră între cuvinte și sărutări, între culori și pânze, evaporându-se fără durere, fără zgomot. Sexul e sex și arta artă, iar în povestea noastră ambele se găseau din belșug, bașca multe altele, dorință, lealitate, încredere, complicitate, dependență, armonie, necesitate, siguranță, umor, dar și diverse tipuri de iubire, care circulau în direcții diferite pentru a se uni într-una singură. După ce-am fost sigură că povestea noastră nu fusese și nici n-avea să fie un exces izolat, din acelea cu care te lauzi prin baruri, toate prejudecățile mele s-au risipit. Am profitat de spațiul rămas liber acoperindu-l cu un covor alb și moale, unde mă tolăneam să mă odihnesc singură și tot singură îmi râdeam sfidarea numerelor imposibile. Era singurul tip de singurătate și de reflecție de care aveam nevoie.

Pe urmă, când treiul s-a răzbunat pe noi cu cruzimea lui indivizibilă de număr impar, mi-am

pierdut urmele pașilor și am încetat să cred în propria mea istorie. Pe urmă, când am rămas singură, am confundat armonia aceea rară cu o vulgară dezordine, am confundat ordinea aceea perfectă cu cel mai tulbure fel de haos. Pe urmă, când n-am avut încotro și-a trebuit să devin o femeie ca toate celelalte, mi-a fost rușine că putusem trăi astfel, fără să-mi pun întrebări, fără să am nevoie de răspunsuri, cu câte un bărbat de o parte și de alta, două guri, două trupuri, două sexe pentru o singură gură, pentru un singur corp, pentru un singur sex – al meu. Amintirea devenise insuportabilă, asta s-a întâmplat pe urmă, și orizontul s-a micșorat, cerul a devenit un tavan pătrat, iar viața mea o succesiune de imagini neclare și stângace, un fel de ilustrații de almanah făcute de un pictor prost. Când eram trei, lumea era atât de uriașă că n-o puteam cuprinde cu cele șase mâini. Când am avut din nou doar două mâini, devenise atât de mică, de neînsemnată, că-mi aluneca printre degete ca o firimitură de pâine, iar eu nu puteam pricepe de ce. De aceea i-am trădat, m-am trădat și pe mine odată cu ei, am vrut să confund riscul cu aroganța, ambiția cu nebunia, plăcerea cu viciul, dragostea cu calculul, norocul cu nefericirea. Asta s-a întâmplat pe urmă, îi pierdusem și, pentru că nu puteam suporta amintirea pierderii, am exilat-o cu propriile mele amintiri într-o țară întunecată și murdară în care nu trăiserăm niciodată împreună. Mi-am privit viața cu ochii celorlalți și mi-am inventat o rușine, un scandal și o degradare care nu existaseră de fapt. Pentru că-i pierdusem și lumea era doar o firimitură de pâine pe care o țineam între degete, minciuna asta m-a consolat în lungile zile sterpe. Dar mai târziu mi-am recăpătat memoria și odată cu ea lumina clară, curată, adevărată. Eram foarte fericită atunci, toți trei eram foarte fericiți, viața era un pat mare, un balcon însorit, mirosul uleiului de terebentină și al celor trei corpuri transpirate, fumul de hașiș, zgomotul sărutărilor și al râsului. Pentru nimeni viața nu fusese mai ușoară ca pentru noi, atunci, când eram împreună, iar împreună eram bucuria însăși.

Tot timpul vorbeam despre noi, analizam problemele lui Marcos și ale mele, ne comentam progresele, al lui mai lent, al meu insesizabil mai întâi și mai apoi fulgurant, definitiv, atunci când Jaime, reflectând intens după ce mă bombardase cu întrebări minuțioase, exhaustive și interminabile despre preferințele și obișnuințele mele, despre ce-mi plăcea și ce nu, a găsit în cele din urmă soluția. N-am să uit niciodată ce față a făcut când am juisat pentru prima dată, n-am să uit nici fața lui Marcos, un zâmbet imens pe un chip răvășit de plăcere și efort, alt zâmbet imens pe un chip mai palid și mai neutru.

— Ei, a fost bine? m-a întrebat Jaime pe urmă, pe tonul unui adult care tocmai i-a dat o ciocolată unui copil flămând.

— Da, foarte bine, am admis; i-am zâmbit, am încercat să-i zâmbesc și lui Marcos, dar el nu se mai uita la noi. Așa că l-am sărutat și l-am readus în jumătatea de lume care-i aparținea.

Tot timpul vorbeam despre noi, dar fără să comentăm extravaganța relației noastre, de parcă am fi trăit într-o lume compusă din perechi formate din trei persoane, de parcă numărul nostru era un amănunt întâmplător și credeam că am putea trăi așa până la capăt. Nu ne exhibam nerușinat în lume, dar nici nu ne ascundeam, și nici una, nici alta nu prea aveau importanță pentru că foarte curând am încetat să ne raportăm la restul lumii. Eram noi trei și ne ajungeam cu vârf și îndesat, n-aveam nevoie de altcineva. Ceilalți se prindeau de obicei, iar dacă nu, îi mai ajutam și noi.

— Ascultă, Jose – m-a tras Cecilia la o parte într-o pauză –, vorbeam ieri cu fetele... Prietenii ăștia ai tăi... sunt poponari, nu-i așa?

— Nu.

— Ești sigură?

— Absolut sigură.

— Păi, atunci – a stat o clipă pe gânduri, calculând riscurile: Chestia e că alaltăieri stăteau de vorbă și trăgând cu urechea mi s-a părut că spuneau că se culcaseră cu același băi... – s-a uitat la mine, și-a adus aminte cum mă cheamă, i-a căzut fisa: Nu, nimic.

Aș fi vrut s-o întreb ce auzise, dacă vorbiseră la persoana întâi plural, dacă vorbiseră de băiatul acela cu dragoste sau cu lascivitate, sau cu dragostea lascivă pe care-aș fi preferat-o eu, dar m-am mulțumit să zâmbesc de sus, de cât de sus am fost în stare. Pe urmă, în pauza cealaltă, am fost mai atentă și am aflat că în noaptea aia, vineri, colegii mergeau într-un bar la modă, unul scump, cu design modern și bine luminat, motiv pentru care noi nu fuseserăm niciodată acolo. Dar în seara cu pricina m-am încăpățânat, plătesc eu consumațiile, le-am zis și după ce i-am văzut cu un pahar în mână m-am apucat să umblu de colo-colo, până am dat de aproape toți colegii care erau pe ringul de dans. Marcos se plângea, e nașpa locul ăsta, Jaime era de acord, așa e, nici nu poți să-ți dai seama câți încap pe un metru pătrat, nu mai faceți pe proștii și sărutați-mă, am spus eu... S-au uitat la mine de parcă n-ar fi priceput, dar i-am îmbrățișat în același timp, pe unul cu brațul stâng, pe celălalt cu dreptul, până la urmă s-au conformat și m-au sărutat îndelung, împărțindu-și echitabil gura mea. Pe urmă le-am spus adevărul:

— Cecilia m-a întrebat în dimineața asta dacă sunteți poponari. Se pare că jumătate din facultate crede că da.

Atunci, inversând ordinea obișnuită, Marcos s-a apucat să râdă, iar Jaime s-a enervat.

— Căcănarii dracului!

— Păi, bine, dar tu nu vorbești tot timpul de soră-ta? s-a mirat Marcos.

— Soră-mea e soră-mea, eu sunt eu, iar ăștia sunt niște căcănari.

— Perfect, acum putem să mergem – am zis eu, luând explicația de bună.

— Ba nu. Nici gând. Stăm, a spus Jaime.

Și în seara aia am făcut un circ atât de conștiincios, de sălbatic și de prelungit că ne-am îmbătat fără să ne dăm seama. Am băut mult, am băut totul până la ultimul sfanț, și-atunci Marcos a scos o carte de credit și-am continuat să bem, să cântăm, să dansăm, să ne sărutăm, să ne pipăim la bar, pe ringul de dans, pe stradă, în taxiul care ne ducea acasă.

— De ce-ai făcut asta? m-a întrebat Marcos mult mai târziu, când eram terminați, epuizați în așa hal că din noi nu rămăsese decât un triplu damf de alcool, un cor de voci răgușite și păstoase.

— De-aia, am zis fără să-mi măsor prea mult cuvintele, în faza aceea fertilă a beției care ezită încă între luciditate și blegeală, pentru că sunteți iubiții mei. Pentru că e de presupus că sunteți îndrăgostiți de mine și eu de voi. Pentru că nu vreau ca lumea să creadă că sunteți combinați, că vă culcați împreună, iar eu sunt proasta care vă duce cu mașina. Pentru că prefer să știe adevărul, că sunteți amândoi iubiții mei și că ne culcăm toți trei împreună. Pentru că vă iubesc. Nu v-am spus niciodată, dar vă iubesc mult. Pe amândoi. Mult.

Credeam că Jaime adormise, dar când am terminat de vorbit m-a sărutat pe obrazul dinspre partea lui, întotdeauna stânga. Pe urmă am căzut morți de somn, iar a doua zi de dimineață, de fapt pe la ora două, toate s-au petrecut ca în oricare altă zi. Am mâncat ochiuri cu șuncă și am băut Alka-Seltzer, apoi ne-am petrecut toată după-amiaza pictând prost, groaznic nereușind să separăm mahmureala de felul în care mânuiam pensula sau penelul. Nici unul dintre noi n-a reluat discuția despre dragoste, ei nici n-au dat de înțeles că mă auziseră, cu toate astea nu mi-a părut rău că cedasem impulsului alcoolic și prostesc de a le spune adevărul.

Acasă la Jaime, care acum era casa noastră, era tot mai ușor de trăit pentru că numărul nostru era un avantaj față de dualitatea insolubilă a perechilor. Eram trei, toți trei egali, iar asta implica o majoritate absolută de doi la unu în micile conflicte cotidiene, dacă mergem la un restaurant chinezesc sau la o pizzerie, dacă ne uităm la un meci de fotbal sau la un film, dacă ieșim la un pahar în oraș sau bem acasă. Când discuțiile erau bilaterale, al treilea se transforma într-un arbitru

mai mult sau mai puțin imparțial, de regulă eu, iar pentru că mă interesa mai mult alternanța intereselor fiecăruia decât propria mea părere, verdictul meu era primit fără proteste. Alte probleme se rezolvau de la sine.

— Nu te poți plânge, Jaime – eram în pat, ploua, n-aveam chef să ieșim, era o sâmbătă rece și nesuferită de aprilie care semăna cu o zi de luni de noiembrie. E adevărat că ți-am întors casa pe dos, aici ai dreptate, e adevărat că-ți luăm culorile fără să-ți spunem și uităm să le punem la loc, dar pe de altă parte... Marcos sare cu banul, eu sar cu mașina, și tu?

— Eu sar cu puța, dacă nu te superi!

Hohotul de râs al lui Marcos a venit instantaneu, al meu imediat după, dar nici el și nici eu n-am mai pomenit vreodată tema banilor.

— N-ați fi ajuns nicăieri fără mine, nici unul, a adăugat Jaime.

Echilibrul acela surâzător, care destrăma suspiciunile și ranchiunele încă înainte de a se forma și a ajunge să ne apese pe conștiință, era responsabil de faptul că acasă la ai mei, adică acasă la mine, teoretic, lucrurile începuseră să se complice în egală măsură. Părinții mei erau convinși că în sfârșit reușisem să am și să păstrez un logodnic, după atâtea încercări eșuate, succes care părea să-i liniștească, dar după luna mai prezența mea în familie se redusese la micul dejun, activitate căreia nu-i consacram mai mult de zece minute. De luni de zile atitudinea mea semăna mai mult cu o dezertare sistematică decât cu etapele unei logodne. La început, doar le era dor de mine. Dar curând mi-am luat de acasă pânzele, hârtiile, caietele, tot materialul de lucru, jumătate din cosmeticele din baie, multe cărți, câteva tablouri, o grămadă de haine, chiar și un ficus pe care-l creșteam de ani de zile lângă fereastra dormitorului meu și care s-a potrivit mult mai bine într-un colț al atelierului, iată elementul feminin, a spus Marcos, Jaime a aplaudat râzând, amândoi m-au tachinat multă vreme pe tema asta, dar nu uitau să-l ude. Maică-mea era tot mai îngrijorată, iar tata s-a lăsat convins doar ca să scape de gura ei. A început să pară și el îngrijorat, iar atunci mi-am dat seama că nu mai aveam scăpare:

— Unul din voi trebuie să vină sâmbătă la mine acasă, la cină.

Am spus-o într-o dimineață la barul facultății, ca pe un lucru neimportant; s-au uitat la mine de parcă n-ar fi înțeles. Aș fi dat orice să nu fiu nevoită să repet, mi se părea groaznic să-i oblig la așa ceva, să admit că nici măcar o poveste ca a noastră nu era scutită de tradițiile de nedorit. Aș fi preferat să-mi păstrez intactă imaginea de fată specială, în stare să trăiască doar cu sex și artă, dar n-aveam ce face, trebuia să-l invit pe unul la cină acasă la ai mei, așa că le-am spus totul iar ei m-au ascultat mult mai calmi decât credeam.

— E ziua maică-mii, face o petrecere în fiecare an, nimic formal, se stă în picioare, fiecare umblă prin casă cu farfuria și paharul. Mi-a zis să vin cu iubitul. A trebuit să le spun că am un iubit, pentru că de patru luni nu-mi văd ochii, înțelegeți, nu? Sigur, aș fi putut să le spun că-i e târșă să vină, că mai bine altă dată, chestii de genul ăsta, dar pe de-o parte îmi convine, în felul ăsta ei îl cunosc în fine pe iubitul meu și-o să mă lase în pace, iar pe de alta, cred că e mult mai bine ca el să vină la o petrecere ca asta decât într-o seară în care se stă la masă. Ai mei sunt foarte progresiști, nu vă faceți probleme. O să vă cerceteze din cap până-n picioare, o să vă foarfece zdravăn, dar asta nici n-o să se observe, o să fie foarte simpatici, o să vedeți...– și-atunci mi-am dat seama că, pe nesimțite, trecusem de la singular la plural și m-am corectat imediat... Adică, o să vadă cel care vine... N-aveți decât să trageți la sorți.

— Nu, am să vin eu, a spus Jaime.

— Eram sigură. Le-am spus că pe iubitul meu îl cheamă Jaime, am zâmbit eu.

La care Marcos mi-a aruncat o privire în același timp întunecată, îndurerată și ostilă. Nu m-am așteptat, niciodată nu se uitase așa la mine și m-a durut mai mult decât pe el.

— E doar un nume.

— Da, dar e al lui.

— Bine, dar un singur iubit nu poate avea două nume – m-am oprit, am căutat o soluție, n-am găsit-o lesne pentru că nu mă gândisem la asta, nu-mi trecuse prin minte că ar putea să-l deranjeze. Tu ești mult mai timid, Marcos, credeam că preferi să nu vii, că o să ți se pară o farsă, de fapt chiar este o farsă... Credeam că n-o să-ți facă plăcere, pentru că nici măcar mie nu-mi face... Îmi pare rău. Dacă vrei, vino tu.

— Nu, nu, am să vin eu – a spus Jaime imediat –, îmi iau cu mine niște creioane și fac o demonstrație, pentru ca ai tăi să fie mulțumiți.

Am rămas tăcuți o bună bucată de vreme. Marcos se uita pe geam, Jaime fredona și bătea tactul cu degetele pe masă, eu încercam să-mi împart atenția între ei doi, ceea ce înainte fusese ușor, iar acum era aproape imposibil, pentru că erau separați, toți trei eram separați, singuri, așezați în jurul unei măsuțe, totuși nu mai eram trei, ci unul, una și încă unul. I-am privit pe îndelete cu mare atenție. Pe atunci nu puteam alege. Amândoi erau iubitul meu, un singur iubit cu două corpuri, două capete, două feluri de manii, două sensibilități diferite, iar în tăcerea apăsătoare a dimineții am perceput asta mai pregnant ca niciodată. Nu puteam să renunț la nici unul, îi iubeam în același timp, îi voiam cu mine mereu, simțeam că trebuia să redevenim o singură entitate, ca înainte. Vina era a mea. Eu rupsesem echilibrul,

armonia, fără voia mea, nedeliberat, dar vina era a mea. Și tot mie mi-a venit soluția:

— Uite ce facem – numai Jaime s-a uitat la mine, nu și Marcos: Veniți amândoi. Unul va fi iubitul meu, iar celălalt cel mai bun prieten al meu și al lui. Ai mei n-au spus nimic de prietenii cei mai buni, o să fie încântați, precis. Așa, dacă-mi vine să vorbesc la plural, n-o să fie nici o gafă. Puteți chiar să vă schimbați numele, dacă vreți, poate fi amuzant.

— Nu, nu e nevoie, a spus Marcos, zâmbindu-mi. Eu am să fiu prietenul cel mai bun.

În ziua petrecerii am stat acasă, ca s-o ajut pe maică-mea, dar cu o seară înainte am petrecut mult timp cu ei, le-am făcut instructajul, le-am sugerat cum să se îmbrace, ce să spună ca să le placă părinților mei. Mă temeam de ce era mai rău, dar deși nu mi-au urmat nici unul din sfaturi, totul a ieșit perfect. Au apărut sobri și potrivit de târziu, au salutat pe toată lumea ca niște băieți bine crescuți, au băut puțin, au intervenit discret în conversații, Jaime m-a sărutat atât cât trebuia, Marcos, doar o dată, la venire și pe obraz. Foarte repede mi-am dat seama că mă înșelasem: pe ambii îi amuza teribil situația, lucru care ar fi fost imposibil dacă doar unul dintre ei ar fi fost unicul meu iubit. Dar nu era așa, iar realitatea transforma capcana aceea incomodă și convențională în teatru pur, într-o reprezentație riscantă, stimulatoare, într-o sfidare socială, o întrecere pe bază de jocuri de cuvinte și duble intenții. Când am înțeles asta, m-am relaxat și am început să mă bucur și eu de petrecere.

— Roagă-l pe Jaime să deseneze ceva. O să vezi, e nemaipomenit, i-am spus maică-mii în timp ce eram singure în bucătărie.

A început cu o balerină de Degas, smulgându-le spectatorilor, mult mai naivi, mai puțin invidioși și susceptibili decât colegii noștri de la facultate, ovații unanime, presărate cu exclamații și fluierături. Firește, nimeni nu mai văzuse așa ceva, iar Jaime era fericit că era lăudat din nou și gata să deseneze tot ce i se cerea, oricât de mult.

— Trebuie să merg la baie, condu-mă, mi-a spus Marcos la ureche în timp ce Jaime producea o Sfântă Fecioară de Rafael, sub privirile concentrate ale tuturor.

A ridicat o clipă ochii de pe hârtie văzându-ne ieșind pe ușa din fund, nimeni altcineva nu ne-a dus dorul. Credea probabil că ieșim să tragem o iarbă, cum bănuisem eu însămi, dar ajunși la baie, Marcos a tras zăvorul pe dinăuntru, m-a lipit de perete și m-a sărutat.

— Ți s-a sculat, am spus când mi-am putut folosi gura pentru a vorbi, și am repetat, căci era o veste uluitoare, fantastică, senzațională: ți s-a sculat!!

— Da, a confirmat el, fără să dea prea mare importanță evenimentului, deși o merita din plin, pentru că niciodată până atunci nu reușise să păstreze atâta timp o erecție adevărată, o știam prea bine, știam cum i se moaie în momentul în care se lipea de mine, odată suportase contactul cu corpul meu într-o stare semirigidă în timp ce eram toți trei în pat, dezbrăcați, dar ceea ce se petrecea acum era ceva nou, miraculos de vulgar, absolut normal și categoric inedit. Hai s-o facem. Acum.

— Cum, adică... Și Jaime ? am întrebat zăpăcită de atâtea noutăți.

— Dă-l în mă-sa – și s-a uitat în ochii mei și niciodată nu văzusem la el atâta siguranță, atâta grabă, atâta neliniște. Acum pot s-o fac, Jose, știu c-am să pot, știu...

N-a durat nici două minute, poate nici unul, dar a durat și a fost emoționant. Pe urmă avea ochii tulburi, părea gata să plângă și zâmbea. Am zâmbit și eu, apoi l-am legănat ca pe un plod, l-am îmbrățișat și l-am sărutat, fără să mă gândesc că stăteam închiși de ceva vreme și trebuia să ieșim. Eram tare mândră de el dar, în timp ce deschideam ușa și-l conduceam pe culoar către salon, am avut două intuiții diferite, două gânduri succesive și la fel de funeste. Îmi doream să se întâmple ceea ce tocmai se întâmplase, mi-o dorisem sincer și de la bun început, de la bun început suferisem pentru Marcos, răspunsesem cu un zâmbet fără chef surâsului său trist de amant lateral și spectator, învăluisem în cuvinte împăciuitoare violența corpului său mut, condamnat pe nedrept la tăcere, îl văzusem și pe Jaime, știam că și Jaime suferea pentru Marcos împreună cu mine, că și el se gândea că tot binele nostru ar fi fost mult mai bine dacă ne-am fi rupt de vina inocentă a inocenței sale sterile și forțate. Îmi doream să se întâmple ceea ce tocmai se întâmplase, cu toate astea îmi doream să nu se schimbe nimic, pentru că ecuația perfectă a trupurilor noastre impare, care era extrem de fragilă și solidă ca o stâncă, ne dăduse mai mult decât avuseserăm vreodată, iar noi știam asta, o știam toți trei. Ce greu e să pui în balanță câștigurile și pierderile într-o poveste ca a noastră, mi-am spus în timp ce mă bucuram în sinea mea de cele întâmplate, căci mi-o dorisem de la bun început, mi-o doream și acum, în timp ce dezechilibrul începea să ne amenințe din chiar inima echilibrului. Fusese prima noastră infidelitate, dar nu asta m-a afectat, nu m-a tulburat cât m-a tulburat certitudinea că n-avea importanță. Iar asta a fost a doua intuiție a mea, poate cea mai importantă, căci nu trebuia să mă analizez prea mult ca să deduc că dacă m-aș fi culcat cu Jaime fără Marcos, m-aș fi simțit mult mai prost, cu adevărat o trădătoare, o rea și o ticăloasă. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta, dar când ne-am întors în salon Jaime ne-a

privit cu sprâncenele ridicate, iar întrebarea din ochii lui m-a apăsat ca o condamnare pe care o meritam.

— Ce faci? l-am întrebat, încercând să ascund sub cuvintele banale, fals naturale, o stare de nervi care nu era decât teamă, teamă că n-o să înțeleagă, că n-o să vrea să înțeleagă, că o să se supere pe noi, pe mine. Nu mă simțeam vinovată, eram sigură că făcusem ce trebuia să fac, n-aș fi putut să-l abandonez pe Marcos, să-l las singur într-o clipă ca aceea, totuși privirea lui Jaime mă îngrozea.

— Ce faceți voi? Unde v-ați băgat? a întrebat fără să încerce să ascundă suspiciunea ce-i strălucea în ochi și-i ascuțea glasul.

Și-atunci am hotărât să plecăm. L-am căutat pe Marcos, apoi m-am dus la ai mei, le-am spus că noi mergem să bem un ultim păhărel într-un bar, iar în lift am spus totul dintr-o suflare. A ascultat tăcut, privindu-mă în ochi. Marcos nu spunea nimic, nici măcar nu și-a ridicat ochii, dar Jaime părea că nu-l bagă în seamă. Am continuat să vorbesc singură, simțindu-mă tot mai prost, în timp ce traversam holul și ieșeam în stradă. Acolo am rămas sub un felinar, fără să vorbim. Jaime a reacționat destul de târziu. Era ultimul lucru la care se aștepta, drept care n-a făcut decât să se uite în ochii mei, serios, concentrat, înainte de a spune:

— Îmi sunteți datori. Știți asta, nu-i așa?

— Da, am spus eu, iar Marcos a dat din cap.

Atunci a izbucnit în râs, s-a apropiat de prietenul său și i-a tras o palmă în spate.

— Bravo, măi! a exclamat și-atunci m-am înmuiat, am simțit că tensiunea care-mi apăsa venele, care-mi înțepenea mușchii, care mi se adunase în viscere gata-gata să facă explozie dispăruse dintr-odată. Mă gândesc că poate ce-ți trebuie ție e tocmai pericolul...

Episodul nu avusese nici un fel de importanță, o știam și eu, și Jaime, deși mă zbuciumasem atât până să recunosc. Continuam să vorbim despre noi înșine, el tocmai ne propusese o nouă teorie, astfel că ne-am întors de multe ori asupra ispravii din baie, am întors-o pe toate fețele, am încercat să tragem învățăminte de pe urma ei și am glumit îndelung pe seama pericolului, însă nimeni n-a mai rostit cuvântul „datorie". Am constatat asta, dar n-am tras nici un fel de concluzii despre ipotetica generozitate, sau mândrie, a lui Jaime. Ar fi trebuit să-mi dau seama că avea asupra mea o putere pe care eu nici măcar n-o luam în seamă, dar m-am mulțumit să deduc că, lăsând la o parte amănuntele lipsite de importanță, precum banii, el avusese cel mai mult de profitat din toată povestea noastră, e drept că și pusese cel mai mult, iar bilanțul îi conferea o autoritate pe care nici Marcos, nici eu nu i-o pu-

team disputa. Așa că m-am mulțumit să cred asta și totul a continuat să fie la fel de ușor și de bine ca înainte, ca mereu. Pe atunci încă nu puteam alege între ei doi, nici nu voiam, n-aveam timp să mă gândesc și nici nu căutam s-o fac. Și n-aveam nevoie s-o fac, pentru că nici măcar noi nu eram imuni la legile normalității, iar conform principiilor ei triumful lui Marcos nu conta defel. S-a mai repetat uneori, nu în mod sistematic, până a început vacanța, dar deși o sărbătoream de fiecare dată cu surle și trâmbițe, ceea ce simțeam eu în pat cu el și cu Jaime nu s-a schimbat. Ar fi trebuit să mă gândesc și la asta, dar eu nu voiam să gândesc. Nu puteam. Toată luna iunie n-am avut în cap decât nostalgia anticipată și tristețea care avea să urmeze. Nu suportam gândul că trebuie să mă despart de ei.

— Să nu ne pui coarne, mi-a cerut în ultima noapte Jaime ridicând un deget exigent.

— Voi să nu-mi puneți.

— Ei, pentru noi e altfel... Tu ai doi bărbați numai pentru tine, noi n-avem decât o jumătate de femeie fiecare. Trebuie să înțelegi.

El se ducea la Peñíscola. Marcos pleca mai întâi pe Costa Brava, cu taică-său, apoi la Mallorca, cu maică-sa. Eu plecam într-un sat din Cuenca, loc care fusese paradisul copilăriei mele, iar acum personifica versiunea cea mai plicticoasă a infernului.

— Sunați-mă, vă rog – le-am cerut, trecând peste calculele aritmetice ale lui Jaime referitoare la fidelitate –, scrieți-mi, măcar cărți poștale. Vă rog.

Vara aceea a fost insuportabilă, un lung șir de zile ce păreau să n-aibă sfârșit. Mă gândeam la ei tot timpul, știam că se gândesc și ei la mine, măcar din când în când. Marcos îmi scria scrisori, mult mai scurte decât ale mele, dar mai lungi decât ilustratele de la Jaime, trei-patru rânduri pe care le compensa sunându-mă aproape în fiecare săptămână. M-a sunat și pe 10 august. A doua zi împlineam douăzeci și unu de ani, dar nu și-a adus aminte să mă felicite.

— Soră-mea pleacă la Praga cu iubita ei vinerea viitoare și-mi lasă apartamentul din Benicasim o săptămână întreagă. Marcos e de patru zile cu mine, aici, la ai mei, fiindcă s-a certat cu maică-sa sau ceva de genul ăsta... Vorbim întruna de tine, ne e dor de tine, încercăm să nu ne uităm la tipele de pe stradă, deși e greu, și trebuie să-ți spun că scula lui Marcos a înviat definitiv, e ditamai animalul, pe bune... Așa că sari în mașină și treci încoace.

— Nu știu dacă mama o să fie de acord...

— Dă-mi-o la telefon.

Trei zile mai târziu, m-am sculat la șase dimineața, mi-am luat micul dejun fără să fac gălăgie și am ieșit în grădină. Era răcoare, aproape frig,

valiza era în mașină, rezervorul plin, părinții convinși că plec să petrec o săptămână acasă la viitorii socri. Îmi amintesc perfect emoția, bucuria cu care am apăsat pe pedala de accelerație. Dacă a fost vreodată o femeie îndrăgostită pe lumea asta, eu eram aia. Dacă am fost vreodată îndrăgostită, atunci am fost, în ziua când am călătorit din provincia Cuenca în provincia Castellón, mergând pe șosele secundare cu un Ford Fiesta roșu care se îneca de fiecare dată când trebuia să urce o coastă și cu o inimă atât de mare că nu-mi încăpea în piept.

Era prea multă dragoste. Prea mare, prea complicată, prea confuză, riscantă, fecundă, dureroasă. Atâta cât puteam da eu, mai mult decât trebuia. De aceea s-a și rupt. Nu s-a epuizat, nu s-a terminat, n-a murit, doar s-a rupt, s-a prăbușit ca un turn prea înalt, ca un pariu prea mare, ca o speranță exagerată.

Pe plajă, totul s-a sfârșit începând, totul a început să se sfârșească, însă nu-mi dădeam încă seama. Mergând spre ei simțeam doar că-i iubesc un pic mai mult cu fiecare kilometru făcut, iar pe urmă totul a fost la fel de ușor ca de obicei. Eram în vacanță, ne culcam la ore imposibile, ne sculam la prânz, mergeam după masă la plajă, stăteam la soare, ne scăldam, fumam iarbă, mâncam puțin, beam mult, făceam amor mai mult ca niciodată.

— E ciudat, dar când am ajuns la Gerona am constatat că asta, ce o fi fost, îmi trecuse. Nu mai eram cu voi, am început să mă gândesc că mă culc cu Jose, aproape că vizualizam asta, știam că pot,

sigur, că aș putea s-o fac ori de câte ori aș fi vrut... Când am început acum mi s-a făcut nițel frică, dar mi-am amintit că gata, n-o să mi se mai întâmple, și așa a fost. Curios, dar a fost chiar așa.

— Fii liniștit, moșule, acum ești un campion, l-a plesnit Jaime pe spate.

Era și nu era așa. Marcos dobândise control asupra penisului, acesta îl asculta acum, dar asta era tot. Ar fi avut mii de motive să fie euforic, dar era mai departe un amant mai limitat decât Jaime, mai puțin vorace, mai puțin dedicat și infinit mai puțin priceput. În săptămâna petrecută pe plajă cu ei am bănuit că așa avea să fie mereu; și-am mai înțeles ceva: nu-i păsa. Nu se comparase niciodată cu Jaime și era prea inteligent ca să se arunce în strategii sinucigașe. În plus, era mult prea ocupat să se obișnuiască cu ritmul său propriu, care era lent, suav, moderat dar eficient, deși nu înmulțea cu doi ceea ce se petrecea când eram toți trei în pat.

— Nu mai pot, zău că nu mai pot, le spuneam totuși uneori.

— Ce tot spui acolo? Nu știi ce vorbești, sărea Jaime. Ramón y Cajal spunea...

— Că bărbatul e voință, completam eu fraza pe care o repetase de zeci de ori încercând să-l vindece pe Marcos de impotență.

— Exact. Cât despre femeie... așteaptă puțin și-ai să vezi.

De cele mai multe ori avea dreptate, așa că mă ocupam mai mult de Marcos, eram mai atentă cu el, îi dedicam mai mult timp și atenție. Așa făcusem mereu, lui Jaime părea să nu-i pese, nu părea să-i pese nici acum, când începea să mă împartă cu Marcos. Era un iubit foarte generos, în plus, îi plăcea și lui să ne privească, amănunt care n-a alterat însă condițiile mai profunde ale relației noastre, pactul tacit și subtil pe care nu-l rostiserăm niciodată cu glas tare. Ce aveam noi, Jaime și cu mine, era mai mult, era diferit, așa fusese de la bun început și nu putea fi schimbat de nici un miracol. N-a fost nevoie s-o spun, cred că nici măcar n-o gândisem până în noaptea aceea, de fapt era în zori, când m-am trezit. Era atât de cald că nu reușisem să dorm ca lumea, ațipisem doar din când în când răsucindu-mă între ei doi și negăsindu-mi o poziție bună. Îngrămădeala noastră, cu rezultate fabuloase pe timp de iarnă și într-un apartament studențesc cu încălzirea pe sponci, sporea zăduful nopților de vară într-o cameră de vacanță orientată spre sud, fără aer condiționat sau măcar un nenorocit de ventilator. Credeam că este vorba doar de asta, dar când am deschis ochii am dat de ochii lui Jaime, foarte aproape de ai mei și larg deschiși.

— Îl iubești mai mult pe el, mi-a spus în șoaptă.

— Nu, am răspuns automat, fără să mă gândesc.

— Ba da, pe el îl iubești mai mult.

— Ba nu, am repetat, trezindu-mă de tot.

Și am încercat să-mi amintesc, să reconstruiesc motivul acestei suspiciuni care nu trezea în mine nici un fel de neliniște, doar mirare, și m-am văzut așa cum mă văzuse Jaime în aceeași noapte, deasupra lui Marcos, călărindu-l lent. Se întâmplase cu doar câteva ore înainte și el părea fericit, părea foarte mulțumit, fusese o partidă de amor lungă și senină, foarte diferită de cum ar fi fost cu Jaime, văzută din afară putea chiar să pară mai bună, mai delicată, mai tandră și plăcută, dar nu era. Era mai rău. Gândul ăsta m-a speriat, dar o clipă mai târziu mă obișnuisem deja cu fiorul acela, cu înțepătura aceea de teamă și luciditate care n-avea să mă părăsească nicicând, promisiune a durerii cu care aveam să conviețuiesc îndelung, până când ea s-a materializat, a pârjolit și a distrus totul, a ucis totul, lăsându-mă în viață. Durerea era de-acum în mine, dar cu toate că în secunda aia nici măcar n-o înțelegeam, eu mă gândeam și la Marcos, știam că-l iubesc și asta mă durea. Povestea asta n-o să se termine bine, mi-am zis, dar Jaime mă privea cu o neliniște pe care nu i-o cunoșteam, și-atunci am fost sigură.

— Pe tine te iubesc mai mult – i-am spus, încercând să nu depășesc sunetul respirației lui

Marcos, care dormea alături de mine –, te iubesc mai mult, dar să nu spui niciodată.

Jaime a închis ochii, i-a deschis din nou, iar acum erau altfel, mai mari, mai întunecați. După care a făcut totul foarte bine, ca de obicei. M-a îmbrățișat cu putere, m-a săltat peste el, s-a ridicat în capul oaselor ca să mă facă să desfac picioarele, s-a răsucit pe marginea patului, s-a ridicat în picioare cu mine în brațe, fără ca Marcos să prindă de veste. Pe terasă era un șezlong de plajă cu o saltelută în dungi albe și albastre, pentru care ne băteam zilnic la ora siestei, dar acum n-avea să ni-l dispute nimeni. Jaime o știa, cum știa și că asta avea să fie pentru noi prima dată, de fapt. N-am să uit niciodată lumina aceea, puritatea albă a zorilor care-mi aureola capul, care-mi lumina memoria, conștiința, am înțeles dintr-odată atât de multe, de parcă planeta și-ar fi propus atunci să meargă mai repede, să facă un sfert de rotație, o rotație întreagă într-o secundă. Îl strângeam pe Jaime în brațe, mă încleștam de el ca și cum dincolo de frontiera brațelor noastre ar fi fost vidul, și simțeam, îmi aminteam și presimțeam tot ce poate fi mai bun și mai rău. Era prea multă dragoste. Povestea asta o să se termine rău, mi-am zis cu o clipă înainte de a adormi, lipită de Jaime, în timp ce el mă săruta întruna, pe frunte, pe obraz, pe buze, și nici o zi și nici o noapte nu s-a terminat mai bine decât aceea.

M-a trezit un scârțâit metalic, ritmic și dezagreabil, apoi certitudinea că era foarte târziu. Am deschis ochii și l-am văzut pe Marcos. Ne privea, în slip și cu brațele încrucișate.

— Am coborât copertina, ne-a informat pe un ton sec, neutru, de parcă citea știrile la telejurnal. Ca să nu cheme careva poliția. E douăsprezece și jumătate.

Jaime și cu mine eram în pielea goală și eram vinovați. Eu, cel puțin, mă simțeam vinovată, ca în copilărie când mama mă prindea cu o minciună, scotocind în frigider sau trăgând cu urechea pe după ușă. Vina era rece și jilavă, senzația de jenă mi se întindea ca un mucegai invizibil sub piele, îmi înflăcăra obrajii, dar era mai rău decât atât, pentru că știam, mă așteptasem la asta încă înainte de a se întâmpla și presimțeam că totul avea să fie de-acum altfel, mai periculos și mai grav. Așa că m-am silit să mă uit la Marcos, să-i înfrunt privirile dure, să-l împac cu un zâmbet inutil, simțindu-mă cu adevărat o trădătoare, o rea și o ticăloasă.

— Era prea cald, am început să mă apăr și n-am știut ce să spun mai departe.

— Da. Era fioros de cald – Jaime s-a ridicat, a traversat terasa, a intrat în cameră, s-a dus la frigider, s-a întors cu o sticlă cu apă rece, vorbind întruna: Am dormit ca dracu', mă trezeam din cinci în cinci minute, la un moment dat am

fost gata să te pipăi pe tine, moșule, că Jose dispăruse. Atunci m-am trezit de-a binelea. Unde naiba s-o fi dus ? M-am apucat s-o caut și-am găsit-o aici, dormind ca un pașă pe salteaua asta... Una peste alta, la început m-am întins pe prosopul ăsta – a arătat spre un prosop aruncat în mod providențial într-un colț către care puteam să jur că nici nu se uitase –, dar pe jos e foarte tare. Așa că m-am culcat peste Jose, care e mai moluță, până mi-a făcut loc și mie. Du-te în pat, i-am spus, o să stai mai comod, dar nici n-a vrut să audă. Apropo, Jose, știi că sforăi ?

— Eu ? am protestat, nu atât mirată, cât minunându-mă de talentul lui, de fantastica naturalețe cu care mințea, cu o forță de convingere în stare să-l târască nu doar pe Marcos, dar chiar și pe mine prin labirinturile unei istorii la fel de false ultima lui afirmație. Eu nu sforăi.

— Ei, nu sforăi ! Sforăi ca un urs furnicar.

— Ba tu sforăi, moșule, ți-am spus-o de atâtea ori, a râs în sfârșit Marcos.

— Nu-i adevărat, așa vă luați voi mereu de mine – și-a turnat în cap apa rămasă în sticlă, și-a udat bine părul, s-a uitat la noi. Al cui e rândul la cafea ?

— Al tău – i-am amintit și m-am dus la duș.

Când am intrat în bucătărie, cafeaua era gata și o pungă cu brioșe era pe jumătate mâncată. Jaime și Marcos își luau micul dejun față în față,

cu torsul gol și părul ud, fără pic de neliniște sau umbră pe chipurile lor care aveau o expresie asemănătoare, familială aș zice, egalizatoare. Erau foarte deosebiți, dar în anumite momente, iar acela era unul, ar fi putut trece drept frați, și-atunci pentru mine era o încântare să-i privesc. Ca în dimineața aceea, așteptând să mi se facă pâinea prăjită. N-aș mai fi îndrăznit niciodată să-mi zic că nu puteam alege între ei, dar asta nu mă împiedica să nu-i iubesc în continuare ca și cum ar fi fost unul singur, să-i iubesc ca și cum ar fi fost mai mult decât doi, singurii bărbați de pe Terra. Prăjitorul de pâine de la sora lui Jaime era lent, Marcos era frumos ca un arhanghel dezarmat. Nu i-aș fi spus-o niciodată, dar din dimineața aceea, după noaptea primei și definitivei mele trădări, l-am privit cu mai multă tandrețe, poate pentru că intuiam că n-ar fi putut suporta, și nici eu. Îl iubeam. O știam bine și mi-era de-ajuns. Mi-era de-ajuns atâta vreme cât Jaime ar fi fost de acord, și imediat el a dat de înțeles că era.

— Marcos, cred c-ar fi cazul să-i spunem lui Jose chestia cu elvețianca – a spus după ce m-am așezat la masă, de parcă mi-ar fi citit gândurile –, i-o datorăm.

— Ce elvețiancă ? am întrebat docilă și curioasă, cum anticipase.

— Dă-o-n mă-sa, Jaime, ce dracu' ! i-a trântit Marcos șervetul în cap.

— Cu două zile înainte de sosirea ta am agățat o elvețiancă – Jaime s-a uitat la mine, a schițat un gest complice, iar eu am înțeles, l-am înțeles și i-am fost recunoscătoare, am înțeles și că nicăieri nu-mi putea fi mai bine în viață decât aici, între mâinile lor –, am agățat-o amândoi... A fost pe post de încălzire, pentru ca ăsta să se pună la încercare, că avea emoții în legătură cu erecția, dacă o să funcționeze, și el... – n-ar trebui să râd, îmi spuneam în timp ce râdeam, Marcos și-o fi spus același lucru, totuși începea și el să-și arcuiască buzele a râs – n-o să crezi, dar s-a descurcat perfect. Mie tipa nu-mi plăcea cine știe ce, avea un spate ca de pompier, pe bune, era enormă, dar ăsta știe nemțește și a vrăjit-o la bar și... Ce mai, eu ți-am fost practic fidel, dar tigrul ăsta de la Belle-Arte, să vezi și să nu crezi...

— Nu-i adevărat, i-ai tras-o și tu.

— Dar cu mult mai puțin chef, contează și asta, știi – s-a uitat Jaime la mine, eu am început să râd, m-am uitat la Marcos, râdea și el.

— Nici mie nu mi-a plăcut în mod deosebit, serios – Marcos mi-a luat o mână, mi-a sărutat podul palmei, și-a lipit-o de obraz.

Am făcut o pauză lungă înainte de a-i ierta. Marcos continua să-mi țină mâna, i-am apăsat-o pe obraz în timp ce mă întorceam către Jaime, l-am privit, am încercat să-i mulțumesc fără cuvinte, îți mulțumesc că aranjezi lucrurile în așa

fel încât să fie bine, deși și tu și eu știm că nu este așa, îți mulțumesc că-i pui lui Marcos în cârcă o vină care e mai mult a mea decât a ta, îți mulțumesc că gândești mai mult, mai repede și mai bine decât mine.

— Vă iert, am spus într-un târziu. N-ar trebui, pentru că eu în Cuenca am fost mai mult decât cuminte, o adevărată călugăriță, dar vă iert, deși nu meritați.

Pe urmă, Marcos a coborât să cumpere ziarul. Jaime, care se apucase de bunăvoie să spele ceștile, a așteptat să se închidă ușa înainte de a se apropia de mine. S-a oprit în spatele scaunului, mi-a pus mâinile pe umeri, și-a apropiat capul de al meu și, cu toate că nu ne asculta nimeni, a vorbit în șoaptă:

— N-o să-i spunem ce s-a petrecut azi-noapte, da?

— Da. Niciodată.

— Te iubesc, Jose.

— Și eu te iubesc.

Restul acelei zile s-a scurs aidoma zilei precedente, așa cum ziua următoare avea să fie aidoma aceleia. Cu toate astea, chiar dacă nu îndrăzneam să-mi definesc ceea ce începuse între Jaime și mine, chiar dacă intuiam că nu voi găsi nicicând cuvântul capabil să identifice cu exactitate alianța aceea, taina nopții cu pricina a avut efectul unui bisturiu: mi-a tăiat viața în două, m-a împărțit

în două femei, cărora le era tot mai greu să se prefacă a fi una singură. Îi iubeam pe amândoi, dar eram îndrăgostită de Jaime, știam asta, așa cum știam că asta era imposibil, fără Marcos așa ceva era imposibil. Plasa încurcată a trădărilor și loialităților, a adevărurilor întregi și a jumătăților de minciună, în care aveam să murim sufocați, prinși ca muștele într-o pânză de păianjen, începea să se țeasă pe nesimțite. Ne-a luat mult timp să-i percepem ițele, tensiunea care ne făcea să ne mișcăm ca împiedicați, care ne presăra tăceri între cuvinte și cuvinte în plus printre tăceri, care înălța munți greu de trecut în mijlocul ușurinței de până atunci și istovea libertatea fără de care nimic n-ar fi început. Ne-a luat mult timp să ne dăm seama, pentru că totul, sau aproape totul, părea să fie la fel și după vacanță.

— Ăsta e locul meu? am întrebat odată ajunși acasă, acasă la Jaime, adică acasă la noi.

— Da – mi-a zâmbit el –, îți cedez balconul meu săptămâna asta, dar să nu ți-o iei în cap.

Marcos nu înregistra semnele astea, sau dacă o făcea, nu le dădea importanță. El se purtase mereu foarte cavalerește cu mine și poate că-și spunea că Jaime îi urma în sfârșit exemplul; sau poate că era prea ocupat să se studieze pe sine însuși ca să mai perceapă mărunțișurile exterioare. Se schimba repede, de asta mi-am dat imediat seama, la întoarcerea la Madrid nu mai era cel din

anul precedent, cel care fusese și se întorsese de la plajă. Nu fusese niciodată un vorbăreț, dar acum vorbea și mai puțin. Putea petrece ore în șir cufundat în gândurile lui, pe canapeaua din atelier, privind în tavan sau citind, și trecea brusc de la o stare la alta. Uneori părea trist, și încerca să-și disimuleze starea, alteori părea mulțumit, mai mult decât atât, satisfăcut, împăcat în starea lui de calm și de liniște. Însă niciodată, nici în clipele lui bune, nici în cele proaste, nu ne spunea nimic. Și nici nu mai picta.

Asta era lucrul cel mai ciudat. Mereu lucraserăm cam în același ritm, dar în toamna aceea Marcos s-a desprins total. N-am chef, spunea, nu-mi vine nici o idee, nu-mi place. Eu, care-mi pierdusem deja credința în talentul meu, n-aș fi suportat, trebuia să pictez în fiecare zi ca să nu mă gândesc, ca să nu știu, doar să pictez. Lui îi era indiferent, lipsa de activitate nu-i producea angoase, nu-l neliniștea, nu-l făcea să se teamă. O să-mi treacă, spunea, precis, nu e nimic, mi s-a mai întâmplat și înainte, de atâtea ori. Jaime nu-l slăbea cu întrebările, eu mai puțin, nu voiam să-l enervez, dar amândoi obțineam același răspuns: o părere de zâmbet, o negare blândă și ermetică, nu e nimic grav, pe bune, nu-i nimic. Până când misterul a devenit tot o chestiune de încredere: nu-l înțelegeam pe Marcos, dar ne-am obișnuit să-l credem, n-aveam încotro, trebuia

să credem că ne spune adevărul pentru că noi credeam că-l cunoșteam. Pe atunci încă eram convinși că ne cunoașteam foarte bine între noi; în plus, cu toate că părea să fie o criză în toată regula, cum ar fi fost în cazul oricăruia din noi, și noi eram pictori, drept care știam că Marcos era liniștit. Nu-și revedea lucrările anterioare, nu bătea muzeele pe care le știa pe dinafară, nu se ducea la expoziții și vernisaje, nu era curios să vadă ce facem noi, nu desena, nu făcea schițe, nu începea tablouri pe care să nu le poată termina, nu plănuia să meargă în țări străine, nu umbla cu orele pe străzi căutând o imagine care să-l scoată din fundătura în care intrase, nu făcea nimic din toate aiurelile astea la care recurge un pictor în criză de creație. Jaime și cu mine știam, trecuserăm și noi prin așa ceva, chiar și el o făcuse. În schimb, începea să aibă manii bizare, inventa personaje de benzi desenate, ceva ce nu ne interesase niciodată, sau se ducea la Cinematecă să vadă filme mute, sau mă ruga să-l învăț să gătească. Am fost de acord, a învățat repede, ne distram strașnic în bucătărie, dar nici măcar atunci, în timp ce eram singuri și el se concentra pe o activitate atât de elementară precum tocatul unei cepe, n-am reușit să descopăr ce era cu el. El aștepta, aștepta și nimic mai mult, dar eu n-am priceput, n-am reușit să văd atât de departe. Mi-am zis că metamorfoza lui ținea pesemne de sex, de plăcerea

produsă de întreruperea bruscă a unei dureri cronice, de uimirea pe care ar simți-o un pahar care a stat mereu cu gura în jos și deodată se pomenește stând în picioare.

Mă gândeam mult la asta, era important, căci impotența lui Marcos nu fusese doar un motiv de disperare pentru el și o găselniță pentru Jaime. Fusese și alibiul meu suprem, singura rațiune în stare să mă susțină în primele, ciudatele, vinovatele mele zile ale acestei iubiri exagerate. Îmi aminteam des discursul: n-o face pentru mine, fă-o pentru el, el are nevoie de tine; așa o fi, conchideam. A fost adevărat, știam asta toți trei, chiar dacă Jaime ar fi folosit argumentul în favoarea lui, chiar dacă eu l-aș fi folosit pentru a-mi ascunde față de mine însămi dorința obscură și nestăpânită de a împărți același pat cu doi bărbați diferiți, chiar dacă el nu s-ar fi coborât niciodată la a-l formula în acești termeni, Marcos avea nevoie de noi. Înainte. Acum nu.

— O să înființez o academie, repeta uneori Jaime. Le rezolv pe toate, frigiditate, impotență... Lecții teoretice și practice, prețuri populare...

Nici pe Marcos, nici pe mine nu ne deranjau glumele astea, dimpotrivă, râdeam la fel de mult ca înainte, însă lucrurile începeau să se schimbe. Jaime a fost primul care a înțeles asta, și cel mai bine. În anul precedent ni se întâmplase să ne culcăm doar noi doi, în timp ce Marcos ci-

tea, desena ori se uita la noi fără să intervină sau intervenind doar la final, în felul său rezervat, lateral, cu care ne obișnuiserăm. Niciodată nu fusese invers, deși el încercase o dată, chiar la început, pe când mai ieșeam cu alți colegi. Ne aflam într-un bar ticsit de lume, gălăgios, pe atunci Jaime avea o iubită și o luase cu el; Marcos a venit lângă mine și mi-a spus că în noaptea aia maică-sa n-o să doarmă acasă, hai să mergem, mi-a spus, iar eu m-am dus direct la Jaime și i-am spus că Marcos rămâne singur acasă, putem merge să dormim acolo, iar el s-a întors spre iubita lui: plec cu Jose, i-a spus, trebuie să-l ducem pe Marcos acasă, s-a îmbătat, te sun mâine, ea a ridicat din sprâncene, nu credea o iotă, iar noi am plecat. Eu aproape că uitasem scena. Nu și Jaime.

— Hai în pat, a spus Marcos întinzându-mi ultima farfurie ca s-o șterg. Terminaserăm de mâncat, eram în noiembrie, era frig, Jaime își punea paltonul, pleca la o meditație.

— Dar îmbrăcați, a spus Jaime.

Eu am zâmbit, era un detaliu care mi se părea inutil, dar Marcos s-a uitat la el ținând bărbia mai ridicată ca de obicei.

— Și de ce, mă rog ? Tu ai făcut-o de sute de ori fără mine.

— Dar erai de față.

— Dar era ca și cum n-aș fi fost.

— Dar erai – și-a încheiat el ultimul nasture, a luat mapa și a devenit serios. Eu n-am fost atunci în baie, acasă la Jose. Și ai mai încercat o dată și înainte. Să nu încerci și acum.

N-a mai adăugat nimic, nici măcar la revedere n-a spus și un frig brusc și necunoscut a pătruns în casă pe ușa care s-a închis în urma lui. Marcos se așezase pe un scaun de bucătărie și studia desenul feței de masă de parcă o vedea prima oară, eu nu știam cum să mă apropii de el. Mă simțeam o străină alături de un străin, nu mai pățisem așa ceva până atunci. Aș fi vrut să-l sărut și să-l îmbrățișez ca înainte, când îl consolam pentru că nu putea împărți altceva cu mine, dar dintr-odată nu știam cum să încep, cum să merg spre el, cum să-l ating. Ne pierdeam inocența, puritatea care făcuse totul posibil între noi trei. Aceeași dragoste care ne făcea leali, care ne făcea mai buni ducea totul de râpă. Ceea ce fusese complicat fusese ușor, dar acest ușor avea să fie greu, pentru că trăiam într-un labirint de paradoxuri și ne pierduserăm busola. Nu mai știam să ne orientăm, semănam tot mai puțin cu noi înșine, continuam să ne iubim, asta da, ne iubeam mai mult ca înainte, mai mult ca niciodată, dar asta nu ne ajuta defel. M-am așezat în fața lui Marcos și după mult timp m-am gândit iarăși că viața, viața mea, era ceva tare ciudat, că trăisem lucruri imposibile, de neimaginat, totuși

reale. Ne pierdeam inocența și el era cel mai puțin vinovat dintre noi trei, dar nici asta nu i-o puteam spune.

— Mergem să ne facem somnul de după masă? am întrebat după o vreme, cu frică aproape.

— Tu ții cu el, așa-i?

— Eu cred că are dreptate.

Nici măcar nu s-a uitat la mine. Și-a vârât țigările în buzunar, s-a dus în atelier și a tras zăvorul. Am așteptat o jumătate de oră, m-am dus după el, am bătut la ușă, l-am rugat să-mi dea drumul, l-am implorat, i-am spus că voiam să stăm de vorbă, că trebuia să vorbim, am apelat la toate cuvintele posibile și el nu mi-a răspuns nici măcar cu o silabă. Când s-a întors Jaime, el plecase deja, fără un cuvânt de rămas-bun.

— S-a supărat? m-a întrebat în timp ce ne băgam în pat. Dă-l în mă-sa.

Marcos era cel mai puțin vinovat dintre toți trei, nici noi nu eram de vină, chiar dacă ne-am fi sărutat pe ascuns, am fi conspirat fără cuvinte și am fi profitat de orice prilej ca să ne culcăm doar noi doi, chiar dac-am fi învățat să fim singuri când eram cu el, făcând amor alături de el ca și cum n-ar fi fost acolo. Nu era vina noastră, pentru că nu puteam face altfel, pentru că încercam să fim loiali față de el, și eram, căci știam că n-am fi fost niciodată capabili să-l abandonăm, că n-am fi supraviețuit unei trădări care ne-ar fi

terminat și pe noi după ce l-ar fi distrus pe el, pentru că Marcos era cel mai slab dintre noi și nici o răzbunare nu e mai de temut decât distrugerea celor slabi. Eu știam, Jaime știa, ambii știam că celălalt știe, așa că, fără să ne fi vorbit, ne străduiam să prelungim cu orice preț viața acestui trio care pe zi ce trecea era tot mai puțin și tot mai mult un triunghi, o figură neregulată, decompensată și fragilă, mai simplă, mai obișnuită, dar și mult mai dificilă.

— Hai să ne îmbrăcăm, i-am cerut lui Jaime în seara aia, încă neadunată întru totul după noua noastră putere, după intensitatea care mă făcea să ard, să plâng și să râd fără motiv.

— Nu – m-a îmbrățișat el, lipindu-și capul de al meu. De ce?

— Dacă se întoarce Marcos?

— Nu se întoarce. Nu se întoarce pentru că știe ce-o să găsească.

— De unde știi?

— Știu.

În seara aceea Marcos nu s-a întors, dar a doua zi, după masă, eram din nou toți trei în pat, fumând și bând și râzând ca la început. De dimineață, la cursuri, Jaime nu-i dăduse nici o șansă. Nu vorbise cu el, nici măcar nu se uitase la el, făcuse pe demnul, pe supăratul ore întregi, până când Marcos a fost silit să-l întrebe ce se petrece, să-mi ceară iertare și să-i ceară iertare. Ce ticălos poți

să fii, ce mare ticălos, îmi spuneam și râdeam în sinea mea, mă bucuram că vremurile bune treceseră, dar rămânea amintirea lor, mirajul acela de fericire care putea dura zile și săptămâni întregi, în timp ce toți trei răsfățam timpul, îl țineam cu mâini temătoare, căptușite cu vată, mergeam pe vârfuri pe suprafața misterului vechii noastre inconștiențe ca să n-o deranjăm, să n-o trezim, s-o lăsăm să doarmă. Și atunci viața era iarăși bună și ușoară, un pat mare, un balcon însorit, mirosul uleiului de terebentină și al celor trei trupuri transpirate, fumul de hașiș, zgomotul sărutărilor și al râsetelor. Marcos era îndrăgostit de mine, eu eram îndrăgostită de Jaime, Jaime era îndrăgostit de mine, dar toți trei ne prefăceam că habar n-aveam, mimam o iubire novice, accidentală, limitată, dintr-acelea care nu deranjează, care aduc doar bucurie, care folosesc la ceva, care nu deschid răni ce nu se mai cicatrizează. Îi iubeam așa cum n-aveam să mai iubesc pe nimeni în viață. Ei mă iubeau așa, o știam, totuși aveam zilele numărate. Mai devreme sau mai târziu, firul subțire pe care exersam piruetele cele mai dificile se întindea brusc și unul din noi își pierdea echilibrul. Atunci cădeam toți trei, și ne durea, și era tot mai greu să ne vindecăm oasele rupte. De Crăciun a fost cel mai rău. Jaime a plecat la Castellón în seara de Ajun și s-a întors în prima zi a lui 1985. N-a putut veni mai repede și mă suna

în fiecare zi, dimineața, după-amiaza, noaptea. Se temea ca Marcos să nu profite de absența lui; ca de obicei, a avut dreptate și în privința asta.

Am făcut-o pentru el, deși n-am avut niciodată curajul să i-o spun. Am făcut-o pentru el și știu că ar fi înțeles, dacă și-ar fi dat osteneala să judece mai serios. Am făcut-o pentru el, deși nu mi-ar fi iertat-o niciodată. Am făcut-o pentru el, căci atâta timp cât îl aveam pe Marcos, îl aveam și pe el, iar dacă-l pierdeam pe unul rămâneam fără amândoi. De-asta am făcut-o, și am greșit.

— Dacă-i spui un singur cuvânt lui Jaime – i-am spus înainte de a începe, eram încă cu hainele pe noi –, dacă Jaime află vreodată, te omor.

Marcos a râs, o soluție elegantă menită să atenueze violența amenințării, dar m-a înțeles foarte bine, chiar prea bine, căci pentru prima dată după niște luni bune erecția lui a lăsat de dorit. Oricum, tocmeala n-a durat mult. El o dorea, dorea să fie singur cu mine pentru că știa că Jaime și eu o făceam pe ascuns, nu știu cum și când descoperise, cert e că știa și o dorea atât de mult, încât a reușit să-și controleze sexul pus pe răzmeriță cu o autoritate exemplară, s-a comportat ca un amant exemplar, mai bine ca niciodată, iar eu am fost mai nerecunoscătoare ca niciodată. Am înțeles imediat că fusese o greșeală, că nu era bine ce făceam, așa că a trebuit să mă controlez la rândul meu mai mult și mai bine ca oricând, în

clipa în care căința era gata să mă paralizeze și mai ales după aceea, pentru că Marcos era mai puțin vinovat decât mine, ca întotdeauna, și nu merita să-i port ranchiună pentru propriile mele greșeli.

Am făcut-o pentru Jaime, dar m-am înșelat; totuși, trădarea mea prefăcută a avut o urmare ciudată. Vina care nu apucase să mă cuprindă de ziua maică-mii, vina care a devenit serioasă și profundă sub soarele unei dimineți de august a crescut brusc ca un virus malign, ca forța de neînțeles a unei tornade, ca un monstru iscat dintr-un coșmar care se repede asupra celui vinovat cu gheare de spaimă și teroare. Ne pierduserăm inocența, puritatea care făcuse posibil tot ce existase între noi trei. Revăzându-l pe Jaime, am fost pe punctul de a-i mărturisi, doar-doar reușeam să păcălesc vina și s-o pierd pe drum, scăpând poate de greutatea și veche și nouă a culpei apăsătoare, dar frica m-a împiedicat să vorbesc și tăcerea mea a făcut-o să sporească și mai mult. Amenințarea ei s-a prelungit săptămâni întregi, exact perioada de care Marcos a avut nevoie pentru a se schimba, pentru a-și redobândi încet-încet energia și entuziasmul inițial, pentru a reîncepe să vorbească despre pictură, a ne împărtăși proiectele sale și a se arăta din nou interesat de noi. Am bănuit atunci că Jaime avea să se prindă, să pună niște lucruri cap la cap, să deducă cele petrecute din optimismul subit în care

se transformaseră luni de tăcere tristă și zâmbete cu gândul în altă parte, pentru că Marcos se schimbase, devenea altul, iar eu crezusem mereu că starea lui fusese legată de sex, dar și aici mă înșelam. Mi-am dat seama de asta într-o zi ca oricare alta, în ziua când a reînceput să picteze, iar de-atunci n-am mai putut lucra în același ritm.

Îl admirasem dintotdeauna, bănuisem mereu că era cel mai bun dintre noi trei, din tot anul, din toată facultatea, dar nu m-am așteptat la explozia care a urmat. Căci Marcos a explodat, s-a găsit și s-a autodepășit, s-a oprit să tragă aer în piept și, dintr-un salt, a devenit uriaș, de neatins, puternic și îndepărtat precum stelele cărora le vedem lumina fără să putem calcula distanța infinită la care se află. Asta s-a întâmplat. Jaime și eu eram acolo, îl vedeam și nu credeam, îl priveam nevenindu-ne să ne credem ochilor. Marcos s-a reapucat de pictat și nu s-a mai oprit, iar nouă ne lipseau cuvintele care să descrie fenomenul. A dat de un filon, spunea uneori Jaime, a descoperit o vână fantastică, o să sece, dar ce face acum e excelent, nu ? Era excelent, era mai mult decât atât, era ce-am fi vrut să putem face și noi, ce-ar fi vrut să facă oricare. E un filon, zicea Jaime, dar de data asta n-a avut dreptate, pentru că Marcos nu s-a oprit, nu se putea opri, nu se epuiza, se dedubla, picta la trei sau patru tablouri în același timp, le respingea și picta pe deasupra, mai bine decât fusese prima dată, așa că Jaime s-a repezit și el, a început să lucreze mânat de o furie acră și stearpă, să se reverse pe pânză ca și cum ar fi pictat cu propriul său sânge. Dar competiția era imposibilă. Distanța pe care o deschidea Marcos nu se proiecta la orizont pe post de stimul, de obiectiv care poate fi atins, de exemplu de urmat. Drumul deschis de el lăsa în urmă un deșert aspru, copleșitor, un ținut brutal și pustiit, lipsit de vegetație, de apă, de viață. În preajma lui nu era posibilă viața, arta nu era posibilă, nici succesul, nici talentul, nici culoarea, căci el le absorbea pe toate, devora și bea totul, lăsându-ne curați, uscați, epuizați, aproape morți. Lumea se transformase într-o grădină mică, privată, secretă, care era doar a lui. Așa percepeam eu lucrurile, și nu-i reproșam nimic, n-aveam ce să-i reproșez, doar îl iubeam, îl înțelegeam și-l invidiam. Jaime ar fi făcut la fel dac-ar fi putut, eu aș fi făcut la fel dac-aș fi putut, dar nu puteam, noi n-aveam puterea, forța, norocul ăsta. S-a petrecut foarte repede și ne-a despărțit definitiv. Nu era ceva miraculos, dar era uluitor, era ca un zgomot asurzitor căruia nu-i cunoști originea. Jaime continua să fie un desenator extraordinar. Eu continuam să fac tablouri neliniștitoare. El devenise un pictor adevărat, atâta tot, Marcos Molina Schultz, ceva unic.

— Cred că e aproape bine, ce ziceți ? ne întreba uneori.

— Nu. Nu e aproape bine, nu e nici măcar bine – izbucnea atunci Jaime, ajungea la exasperare, aproape că țipa în timp ce umbla ca un leu în cușcă, dând din mâini ca un nebun –, e excepțional și tu știi asta, nenorocitule, știi, știi, știi...

În timpul acestor izbucniri, apoi când eram doar noi doi, îl ascultam și suferearn pentru el. Deși la urmă începea să râdă, îl îmbrățișa pe Marcos și îi lăuda genialitatea de față cu ceilalți, deși n-am fost niciodată în stare să calculez câtă admirație și violență, cât orgoliu, câtă invidie, amărăciune și iubire sau câtă sinceritate și câtă ranchiună palpitau în accesele lui, în primăvara aceea am suferit pentru Jaime. Nu pentru mine.

Îl iubeam mult pe Marcos. Aproape la fel de mult ca pe Jaime, nu era alt om pe care să-l iubesc mai mult pe lume, eram mândră de el și-l admiram mai mult acum, cel mai mult. Era inevitabil, munca lui merita toată admirația mea și a tuturor. Eu nu eram importantă, n-aveam să fiu niciodată, bănuiam asta de mult, o știam fără să vreau, nu credeam în mine, nu credeam în ceea ce pictam sau în ce plănuisem să pictez vreodată. Pictam mai departe pentru că-mi plăcea s-o fac, pentru că nu știam să fac altceva, pentru că doar asta făcusem de la bun început și pentru că o făceam alături de ei. Arta făcea parte din viața mea, din viața noastră, din zilele și nopțile pe care le împărțeam, era o casă mai mică în mijlocul casei,

era un timp anume în cadrul timpului, era un adăpost comun care ne apăra și-n același timp ne izola de ceilalți. Mereu ne duseserăm împreună după materiale, pregătiserăm împreună pânzele, lucraserăm în același ritm, dar asta se sfârșise. Marcos era singur, noi la fel, mie nu-mi păsa, dar Jaime suferea și eu suferearn pentru el. Știam că n-o să-l ajungă nici pe jumătate din urmă pe Marcos, c-o să se târască în urma lui ca o broască țestoasă, dar eram îndrăgostită de el, îl iubeam tot mai mult, cu tot mai multă disperare și tot mai puțină speranță. Și suferearn pentru el, dar nu-l lăsam să vadă nici o fărâmă din această suferință, ca să nu-l umilesc.

Luna aprilie a fost rea, luna mai a fost și mai rea. La sfârșitul lui iunie, Marcos a expus alături de un pictor cu cel puțin zece ani mai mare ca el la o galerie mică dar prestigioasă, specializată în lansarea artiștilor. Lupe, galerista, era măritată cu un profesor de la facultate și, cel puțin în aparență, mult mai puțin entuziastă decât bărbatul ei. N-a vrut să-i expună decât șapte pânze și n-a vrut să aștepte venirea toamnei, când era un sezon mai bun, dar chiar și așa era mai mult decât putea visa oricare dintre noi, mai mult decât obținuse oricare dintre cunoștințele noastre. Jaime m-a însoțit la vernisaj, a zâmbit o oră și mai bine, s-a salutat cu toată lumea, i-a întins mâna tatălui lui Marcos, a sărutat-o pe maică-sa, s-a pozat

cu noi doi și a ascultat ce spunea proprietara galeriei, fata aia cu plete castanii e iubita pictorului, pictează și ea... Mă ținea de mijloc când l-am văzut plecând fără să-și ia la revedere de la nimeni, m-am dus după el, l-am strigat, am fugit pe stradă și l-am ajuns în clipa când intra în metrou. În noaptea aia Marcos nu s-a întors acasă. Jaime și eu am dormit împreună, îmbrățișați, epuizați după ce ne-am tras-o de parcă a doua zi ar fi venit sfârșitul lumii.

Și lumea s-a sfârșit la ora nouă dimineața. Când am deschis ochii, Marcos stătea pe marginea patului, cu o pungă de plastic în mână, privindu-ne.

— Trebuie să vorbim. Știu totul. De la început, din dimineața de la plajă. Vreau să vă fac o ofertă.

4. MOARTEA

Dar trei n-a fost niciodată un număr.

În ziua înmormântării m-am îmbrăcat în negru. N-o făcusem încă pentru nimeni, dar când m-am trezit mi-am dat seama că nu puteam alege altă culoare. Trecuse mult timp, dar aveam nevoie să port doliu după Marcos.

Nu se crăpase de ziuă atunci când m-am sculat. Cred că nu dormisem mai mult de două ore, dar nu mi-era somn, doar o oboseală interioară, adâncă și grea, îmi ținea ochii deschiși și corpul încordat. Jaime îmi spusese că trupul neînsuflețit va fi adus abia în dimineața asta, capela se deschide la ora șapte, el o să vină mai târziu, avionul lui decola din Valencia la opt și jumătate. M-am sculat, am făcut duș, m-am îmbrăcat, am încercat să iau micul dejun, toate înainte de ora șase. Am stat îndelung la masa din bucătărie, luptându-mă cu lentoarea ca de agonie a minutelor care refuzau parcă să respecte numărul secundelor. Aș fi vrut să fiu acolo de la început, să-l văd singură, să împlinesc ritualurile macabre ale morții

unei ființe dragi, dar trecuse prea mult timp, nu mai știam nimic de el, nu știam ce fel de om devenise, ce făcuse, cu cine trăise. Știam doar de ce se omorâse. Pentru mine avea să fie veșnic frumos ca un arhanghel dezarmat, fără aripi și fără spadă. Pe acel Marcos îl plângea memoria mea, îl plângea neîncetat și nemângâiat.

De ani de zile nu mai deschisesem mapa care zăcea în fundul dulapului de la ultima mea mutare. De ceasuri întregi tânjeam să mă duc la ea, s-o șterg de praf, s-o deschid, să mă uit la ce era înăuntru. La masa din bucătărie minutele treceau prea încet și n-ar fi fost logic, rezonabil și elegant să ies din casă înainte de ora nouă. Astfel că am cedat tentației, știam că o să mă doboare, ceea ce s-a și întâmplat, dar poate că exact asta și căutam. M-am privit în oglinda tinereții mele și am înțeles că moartea lui Marcos îmi reda inexorabil vârsta de douăzeci de ani, cât aveam în desenele acelea, când pozam pentru ei goală, când mă desenau și îmbrăcată, Jaime cu perfecțiunea aceea năucitoare a degetelor lui de plugar, iar Marcos, abia acum îmi dădeam seama, mult mai bine, mai aproape de cum eram de fapt, deși semănam mai puțin. Mapa era burdușită de fotografii, portrete, însemnări, desene, schițe de tablouri ale amândurora. Din dimineața aceea avea să fie mereu ceva în plus, pentru că sinucigașii se omoară, dar nu mor de tot. Supraviețuiesc în conștiința celor care rămân, iar dragostea lor e implacabilă, învinge timpul și spațiul, e atât de puternică încât reînvie vini uitate, suferința amorțită, greșelile care păreau să se fi șters. De când a murit Marcos, am douăzeci de ani în fiecare zi, într-o clipă a fiecărei zile. De când a murit Marcos, deschid mapa în fiecare zi, scot desenele, le privesc, le ating și jelesc. De când a murit Marcos, înțeleg zi de zi că ce mi-a mai rămas din viață a trecut degeaba, că nu mi s-a mai întâmplat nimic, că n-am reușit să fac nimic bine fără ei. Asta a fost moștenirea pe care mi-a lăsat-o, poate răzbunarea lui.

Am ajuns la capelă la nouă și jumătate; în fața intrării cu numărul 16 erau trei camere de televiziune, o grămadă de fotografi, ba chiar niște curioși veniți de la altă înmormântare. Sala era ticsită de lume, pictori, galeriști, critici de artă, ziariști de specialitate, directori de muzeu, profesori universitari, chiar și șeful meu, care a ridicat o sprânceană dând cu ochii de mine. Îi cunoșteam cam pe toți și știam de ce erau acolo, deși nimeni nu știa motivele prezenței mele. I-am salutat pe cei pe care era musai să-i salut cu un gest și n-am îndrăznit să mă apropii de mama lui Marcos, care stătea pe o canapea, între două femei între două vârste, cu capul căzut într-o parte, poate îndopată cu calmante. Era singura care nu vorbea de bani.

După peretele despărțitor nu era nimeni. O fereastră mare, circulară lega spațiul celor vii de zona apăsătoare a morții: o epidemie solemnă de coroane infesta sicriul, trandafiri, garoafe, crini, irişi, crizanteme, margarete, flori proaspete sau cam trecute, a căror aromă dulceagă, înşelătoare parolă a putreziciunii, aproape că trecea prin geam ca să mă scalde într-o tristețe parfumată. Marcos era acolo, în centru, foarte machiat, foarte palid. O eşarfă albă îi înconjura gâtul cu atenția exagerată cu care mamele își oblojesc plozii cu fularul înainte de a-i scoate pe stradă într-o dimineață rece de iarnă, ca să-i ducă la școală. Acolo își proptise țeava pistolului, undeva între bărbie și gât. Acolo trebuie să fi fost gaura glonțului care-i trecuse prin cap și ieșise prin stânga craniului, glonțul care nu distrusese pielea, ci doar oasele, croindu-și drum vizibil prin maxilar, pomete și arcadă. Acela nu mai era chipul lui, ci un obraz scălâmb, diform, sucit. Moartea îi strâmbase axul impecabilei sale frumuseți fără să-i distrugă identitatea de arhanghel matur care avea să doarmă pe vecie pe partea dreaptă a capului. Lucru care nu mă consola.

Habar n-am cât am stat acolo, singură cu el, doar noi doi, în ciuda acceselor fugitive de curiozitate morbidă și dezagreabilă ale celor care intrau, se uitau la el, îi studiau înfățișarea, comentau în șoaptă traiectoria glonțului și plecau.

Habar n-am cât am stat acolo, dar știu că parcă m-am destrămat și m-am făcut la loc, mi-am simțit capul ca umplut cu apă, pe urmă cu plută, pe urmă absolut gol, știu că m-am așezat pe jos și-apoi m-am ridicat, eram din nou în picioare când a intrat ea.

— Bună, Jose.

Era mai tânără decât mine și mai înaltă, la fel de înaltă ca el, foarte drăguță, o femeie spectaculoasă, perfect blondă și cu ochii foarte deschiși la culoare, cu picioare lungi, un corp impecabil vârât într-o rochie maro. Purta un colier de turcoaze și era calmă, senină, avea ochii uscați și era machiată discret. Mă salutase de parcă ne-am fi cunoscut, eram însă sigură că n-o văzusem în viața mea. Și-a dat seama și s-a apropiat, mi-a întins mâna, i-am strâns-o.

— Eu sunt María. Am fost căsătorită cu Marcos timp de trei ani, până acum șase ani. El te iubea mult, vorbea tot timpul de tine. Te-am recunoscut pentru că l-am văzut cum te desena din memorie de atâtea ori, tu apari în multe tablouri de-ale lui, cred că știi – a zâmbit sugerând parcă un pact de complicitate, un semnal de simpatie inteligentă, civilizată, mondenă, la care n-aveam nici un chef să marșez. Te desena mai tânără, ca... așa cum erai atunci, evident, când – continua să zâmbească, eu nu, dacă învățasem ceva în toți anii care trecuseră de când îi pierdusem, era că

una ca ea n-ar putea înțelege nimic, oricât de mult ar crede că e la curent cu episoadele acelei istorii. În fine, te-am căutat ca să-ți spun că Jaime m-a sunat acum un sfert de oră și m-a întrebat dacă ai venit. Era pe drum, trebuie să sosească.

Înainte de a ieși, am făcut doi pași, mi-am sprijinit palmele pe sticlă și l-am sărutat, apăsându-mi buzele pe geam câteva secunde. Probabil că femeia aia mă considera ridicolă, dar nu-mi păsa ce putea crede despre mine, mi-era indiferent și asta. M-am întors în sală, era și mai multă lume. L-am căutat pe Jaime din priviri, nu venise. În schimb, l-am văzut pe tatăl lui Marcos, la fel de înalt, de frumos, de asemănător cu bătrânul care n-avea să ajungă niciodată fiul lui, încât, recunoscându-l, am fost pe punctul de a mă prăbuși din nou. M-a salvat o doamnă pe care eram sigură că o cunoșteam de undeva, deși nu știam de unde s-o iau în acea clipă. N-a dat importanță buimăcelii mele. S-a apropiat hotărâtă de mine, m-a îmbrățișat cu un gest de durere bine exersat, m-a sărutat pe amândoi obrajii și a spus că-i părea foarte rău.

Era ministrul Culturii. Dacă mă alesese pe mine, e pentru că în locul acela care gemea de lume nimeni în afară de mine nu-l plângea pe Marcos.

— Vreau să vă fac o ofertă, dar nu-i nevoie să-mi dați chiar acum răspunsul, puteți să vă gândiți, e mai bine să cugetați înainte să-mi răspundeți...

— Ce ai în punga aia?

Jaime l-a întrerupt exact în clipa în care trăgea aer în piept ca să continue ce avea de spus, eu n-am zis nimic, mă simțeam rău, știam că lucrurile merg prost, c-o să se termine prost. Când m-am dezmeticit, Jaime mă cuprinsese cu un braț, am încercat să mă eliberez, nu m-a lăsat, am mai încercat o dată, atunci mi-a dat drumul și a pus întrebarea aceea; Marcos s-a uitat la pungă și parcă nu mai era atât de sigur, a ezitat.

— A, nu e nimic.

— Ba da. Trebuie să fie ceva și vreau să știu.

Marcos a respirat adânc, s-a uitat la Jaime, apoi la mine, apoi s-a răsucit pe pat, s-a sprijinit cu spatele de perete și picioarele lui făceau acum un unghi drept peste picioarele noastre, stătuserăm așa de multe ori, dar nici unul dintre noi nu știa că asta era ultima.

— Aseară, după vernisaj, tata m-a invitat la masă. Nu știu dacă ați apucat să aflați, dar am vândut patru tablouri, el a rămas doar cu unul, celelalte au fost cumpărate de trei necunoscuți. Era entuziasmat și tare mândru de mine, cred că a fost prima oară că se mândrea cu mine. De aceea ne-a invitat la masă, pe mine și pe mama, la un restaurant cu fructe de mare din cartierul Salamanca, acolo îi place lui să sărbătorească, dar mama n-a vrut să vină, așa că ne-am dus doar noi. Eu eram supărat foc pe voi – s-a uitat mai întâi la Jaime, apoi la mine. Pe amândoi. Am băut mult și m-am îmbătat imediat. El ceva mai târziu, dar mai zdravăn. M-a cărat prin locuri ciudate rău, baruri de curve, sau care păreau să fie așa ceva, nu știu, nu prea era lumină, de asta sunt sigur. În ultimul a căzut de pe scaun, așa că am chemat un taxi și l-am dus acasă. L-am lăsat întins pe pat și credeam că doarme dus. M-am dus la baie, am vomitat, am făcut un duș, dar când eram gata să plec m-a strigat. (A închis ochii, s-a frecat pe față, părea extrem de obosit, precis că nu dormise.) Eu apucasem să-i spun de povestea noastră. Știu că n-ar fi trebuit s-o fac, a fost o tâmpenie, el n-avea cum înțelege, dar eram tare supărat pe voi doi pentru că m-ați lăsat singur, pentru că ieri a fost ziua cea mai importantă din viața mea și m-ați lăsat singur, v-ați dus să vă consolați unul pe altul pentru că eu avusesem succes și voi nu, în loc să vă

bucurați pentru mine, să vă bucurați cu mine, ați șters-o împreună și m-ați lăsat cu succesul meu, pe care n-am putut să-l împart cu nimeni. Eu n-aș fi făcut așa ceva.

— Ba ai fi făcut-o.

— Ba nu, Jaime, nu ți-aș fi făcut așa ceva.

— Ba da, precis că da.

— În fine, ce mai contează... Chestia e că i-am povestit. Și n-a priceput. S-a supărat și el. Presupun că pe mine, pentru că eram tontul care fusesem mereu, după părerea lui, și, desigur, pe tine, Jaime, pentru că-mi suflaseși fata... Mă rog, așa e tata, așa a gândit mereu, nu-mi place, dar altul n-am...

— Ce-ai acolo?

Dacă până atunci nici nu-mi dezlipisem buzele, acum am scos un țipăt, pentru că în loc să răspundă a desfăcut punga și a scos un pistol negru, mare, greu, pe care l-a depus atent pe cearșaf, cu o lentoare aproape teatrală.

— Nu e încărcat. I-am scos încărcătorul. El m-a învățat, mi-a arătat cum se încarcă și se descarcă o armă, cum se curăță, cum se trage. E ca mersul pe bicicletă, nu mai uiți niciodată... Ia-l, mi-a zis, stătea trântit pe pat, doar în chiloți, încă beat pulbere, cu părul de pe piept complet albit, asta mi-a atras atenția atât de mult, că nici n-am fost atent la ce ținea în mână. Ia-l, mi-a zis, e vechi dar de încredere. Ia-l, du-te și omoară-l.

— Du-te dracului, Marcos – Jaime avea ochii larg deschiși și glasul înghețat. Nu era speriat, nu era impresionat, cred că nici măcar nu era supărat, însă ochii parcă-i crescuseră și deveniseră mai albi, mai puțin întunecați decât erau. Părea calm, dar era bolnav, încremenit, stăpânit de furie. Niciodată nu-l văzusem așa.

— Nu eu i l-am cerut, Jaime – Marcos părea la fel de calm și vorbea privindu-l în ochi, nelăsând pistolul din mână. Nu-l vreau. N-am să-l folosesc niciodată ca să te omor, mai repede mă omor pe mine, și tu știi asta. Ești prietenul meu cel mai bun, singurul cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată. În plus, n-ar avea nici un sens: dac-aș face-o, Jose m-ar ucide, știu. Știu totul, de la bun început, v-am mai spus-o.

— Du-te dracului.

— Nu. Ascultați-mă amândoi. Vreau să vă fac o ofertă, acum vorbesc serios. Etapa asta se termină, știm asta toți trei, nu-i așa ? Facultatea am terminat-o, nu mai avem nici o scuză, nu mai avem materii, examene de dat, nu mai putem trăi ca până acum. N-o să ne mai vedem la cursuri, zi de zi, don Aristóbulo n-o să-mi mai trimită cecul la întâi ale lunii, tu te vei întoarce la Castellón, sau cel puțin așa se așteaptă ai tăi – Jaime s-a fâțâit în pat, a încercat să spună ceva, Marcos a ridicat o mână și l-a oprit. Știu la ce te gândești, dar te înșeli. Sunt mult mai puțin idiot decât crezi

tu, Jose știe. Jose știe niște lucruri de care tu, care te crezi atât de deștept, nici n-ai idee. Știe, de exemplu, că ea și cu mine, doar noi doi, n-am ajunge nicăieri. De-asta m-am gândit că am putea locui împreună – Jaime a pufnit, a încercat să râdă, Marcos l-a oprit din nou. Vorbesc serios, foarte serios. Acum am bani, o să am și mai mulți. Lupe vrea să-mi facă un contract, dar nu e singura. Aseară au venit la mine alți doi galeriști, așa că acum pot să mă vând la licitație, să mă vând celui care plătește mai mult, să semnez un contract exclusiv și să închiriez un atelier, o casă mare în care să locuim și să lucrăm toți trei, sigur, nu aici, lângă Gran Vía, dar într-un cartier, în Embajadores sau Legazpi, în Tetuán sau Carabanchel, acolo se mai găsesc multe case ieftine și fabrici vechi, părăsite, putem căuta, sunt sigur c-o să găsim ceva aproape de o stație de metrou, nu foarte departe. Dacă e nevoie, pot să mai cer bani de la ei mei. Eu plătesc angaralele casei, voi trebuie să câștigați cât să vă ajungă pentru cheltuielile personale...

Îl ascultam vorbind și-mi plăcea ce auzeam, știam că are dreptate, că ar fi minunat dar că nu va fi posibil, căci Jaime n-ar fi acceptat în ruptul capului. Pomenisem adesea de ideea asta, mereu în glumă, am avea nevoie de un apartament cu trei dormitoare, spunea Jaime, adică un dormitor comun, cu un pat mare care-ar fi al tuturor

și al lui Jose, plus alte două, unul pentru Marcos și unul pentru mine. Dar de ce? întrebam eu. Pentru iubitele noastre. A, o să aveți iubite? Și cu mine cum rămâne? Eu ce fac cu iubiții mei? La ce-ți mai trebuie, doar ne ai pe noi, și-ți ajungem cu vârf și-ndesat. Marcos râdea, ne asculta și nu spunea nimic. Și dacă vreau să fac copii? Nici o problemă, îi facem. Primul al meu, firește. Pe urmă, dacă Marcos vrea să se reproducă, putem să alternăm, câte unul de la fiecare, ai mei mai deștepți, ai lui mai frumoși. Și să ne zică tati la amândoi, eventual... Glumiserăm așa de multe ori, dar acum Marcos vorbea serios, mult mai serios decât părea.

— Pe mine nu mă interesează banii, nu contează, tata are destui, deși nimeni nu știe cum îi face. Nu trebuie să vă faceți griji. Iar restul ar trebui să iasă bine, mereu a ieșit bine, până să... Dar nici asta nu mă îngrijorează. Nu mă deranjează să fiu prietenul intim, zău că nu. Eu... Uite, nu v-am spus asta niciodată, treaba e că mie mi-e tare greu să trăiesc. Dintotdeauna. E greu de explicat, voi care n-ați trecut prin asta precis n-o să înțelegeți, dar eu am simțit mereu că trăiesc într-un tunel, pe întuneric, despărțit, departe de orice. Vedeam lumina la ambele capete, știam că există lumea, oamenii, soarele, lumina, străzile, părinții, toate astea, dar nu puteam să ies, cred că nici nu voiam să ies de acolo, efortul era prea mare.

Nu v-am spus niciodată, dar simt o lene imensă să mă trezesc dimineața, să mă scol din pat, să mă îmbrac, să mănânc, totul mă obosește imens, sunt gata obosit fără să fi făcut încă nimic, trebuie să mă silesc să fac niște lucruri pe care alții le fac fără să-și dea seama, iar pe măsură ce le fac, oboseala îmi trece în loc să sporească, asta e tare ciudat... Doar cu pictatul nu se petrece așa. Să pictez e foarte important pentru mine, dar și pentru voi este, nu-i așa, și pentru toți cei care pictează, dar toți au fost niște copii normali, au avut prieteni, iubite, le-a plăcut să iasă, să se ducă la cinema, să stea de vorbă, treburi de genul ăsta... Eu n-am chef de nimic, mai bine zis, n-am avut chef de nimic până v-am cunoscut, pe tine mai întâi, Jaime, apoi pe tine, Jose. N-avusesem niciodată prieteni adevărați. Mă rog, prieteni aveam, ei credeau că suntem prieteni, la școală, dar... Îmi era teribil de greu să fiu, pur și simplu să fiu, și să vorbesc, și să mănânc, și să zâmbesc la un banc. Sigur, făceam uneori toate astea, dar numai pentru că simțeam că trebuia să le fac ca să par normal, exact ca tine, Jose, care la început țipai chiar dacă nu juisai, iar asta mă obosea atât de mult că-mi venea să rămân în pat și să nu mă mai scol niciodată, uneori aveam chef să mor în somn, să nu mă mai trezesc, să nu mai trebuiască să fiu obosit sau să râd fără să-mi vină, sau să mai pictez doar ca să-mi spun că e singurul lucru care merită osteneala... Impotența mea era doar un amănunt,

nici măcar dintre cele mai importante. Erau lucruri care mă chinuiau mult mai mult, tristețea, oboseala, senzația că totul mi-era prea mare, că n-am să mă pot potrivi nicicând, că n-am să mă pot odihni vreodată. Asta până când v-am cunoscut. Și m-am îndrăgostit de voi doi. De Jose, bineînțeles, dar și de voi, de noi, de ceea ce suntem noi trei împreună. Nu știu dacă mă-nțelegeți. N-am fost niciodată îndrăgostit de tine, Jaime, de ceea ce ești tu, doar de tine. Știu că la început așa credeai, îmi dădeam seama, uneori aveam impresia că ți-era un pic frică de mine, dar ți-a trecut, căci nu era așa, aici n-ai avut dreptate. Dacă sunt îndrăgostit de cineva, sunt de tine, Jose, dar asta nu s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi fost Jaime la mijloc, dacă nu ne-am fi combinat toți trei. Iar tu ești îndrăgostită de el, eu știu asta și totuși, în ciuda a toate, continui să fiu îndrăgostit de noi, de voi împreună cu mine, de mine împreună cu voi amândoi. Nu știu dacă mă înțelegeți...

— Eu te înțeleg – am dat pătura la o parte, m-am sculat din pat, am venit și m-am lipit de el, cuvintele lui mă emoționaseră și voiam să știe, să știe că sunt alături de el. Te înțeleg perfect, Marcos, pentru că tot așa am pățit și eu.

Și-a apropiat capul de al meu, m-a sărutat, l-am sărutat, ne-am sărutat ca și cum am fi fost singuri, iar Jaime nu a intervenit defel.

— Și eu te înțeleg, a rostit apoi pe un ton neutru, insensibil, după care a tăcut și era ca și cum și-ar fi schimbat rolurile între ei, pentru că el a continuat să tacă, iar Marcos să vorbească.

— Așa că... uite, m-am gândit... Cred c-ar trebui să stăm împreună, să încercăm măcar, să vedem cum merge... Știu că acum n-are să mai fie ca la început, știu c-o să fie mai complicat. Mai știu și că n-aveți nevoie de mine, dar, cu toate astea... Adevărul e că eu am nevoie de voi. Poate sună egoist, așa și e, totuși... Cu voi îmi vine mai lesne să fac ceva. Dac-am sta împreună, aș putea să continui să pictez, și să râd, și să mă amuz, și să mă ridic din pat cu chef să ies pe stradă... N-am fost niciodată fericit, ăsta e adevărul. Când a început povestea noastră am descoperit ce înseamnă să te simți bine, să fii mulțumit. Și nu pot să renunț, nu vreau, nu vreau să mă întorc în tunel, să trăiesc iar în tunel, sunt gata să fac orice pentru asta... De-aia înghit atâtea, de-aia am acceptat lucruri pe care alții nu le-ar putea accepta, v-ați gândit la asta, să nu-mi spuneți că nu...

Părea epuizat, bolnav de oboseală, vorbea extrem de rar, revărsându-se, golindu-se cu fiecare cuvânt rostit, iar eu mă întrebam cum de nu ghicisem, cum de nu descoperisem singuri, de ce nu pricepusem toate astea mai devreme, și-mi răspundeam că nu voisem să știm adevărul acesta care nu ne-ar fi lăsat să respirăm, căci e mai ușor

să-ți spui că nimic nu e greu nici umilitor, că noi trei eram unul singur și Marcos pur și simplu doar ceva mai ciudat. Aveam nevoie de el în aceeași măsură în care avea el nevoie de noi, pentru că fericirea aia era la fel de importantă pentru toți trei. Fuseserăm fericiți mergând pe o coardă moale, înfloriserăm într-o infecție de contradicții, ne întâlniserăm într-un labirint de paradoxuri fără să privim în jos, fără să privim în sus, spre cer, fără să privim. Marcos n-avea să afle niciodată cât mi-am reproșat atunci orbirea, inconștiența, bucuria, minciunile lui Jaime, minciunile mele, aceste lespezi pe care se înălțase perioada cea mai fericită a vieții mele. Dar nu era vina mea, totuși, nu era vina lui Jaime, nu era vina nimănui. Era prea multă dragoste și nu mai știam ce să facem cu ea; rămânea doar să bem până la fund otrava, în timp ce Marcos continua să vorbească, noi, să ascultăm, să bem până la fund explicațiile amare ale recunoștinței și speranțelor lui, bunăvoința amară a singurului viitor de dorit, care era însă și singurul viitor imposibil.

— Nu, nu puteți înțelege, voi n-ați trăit așa cum am trăit eu, n-ați crescut pe întuneric, izolați și fără să înțelegeți de ce. Așa că, în ciuda a toate, vă rog să stați cu mine, să încercăm să trăim împreună toți trei, chiar dacă sună egoist, chiar dacă pare absurd, chiar dacă acum vi se pare că n-are să iasă bine. Nu vă cer decât să încercăm, nu mai mult. Și poate, acum am să spun ceva de care precis o să mă căiesc... poate că vă dau astfel unica posibilitate de a continua să fiți împreună... Poate că fără mine n-o să reușiți să fiți împreună și să vă fie bine.

Avea dreptate. Știa că are dreptate, eu știam că are dreptate, Jaime știa și el. Tocmai de aceea n-a mai suportat. Era prea multă dragoste, prea mare, prea complicată, și confuză, și riscantă, și fecundă, și dureroasă. Devenise prea dureroasă. Jaime s-a ridicat, și-a căutat hainele, a început să se îmbrace și mie mi s-a frânt inima.

— N-ai de gând să-mi răspunzi?

— Ba am să-ți răspund, a spus în timp ce-și lega șireturile la pantofi.

După care a traversat odaia fără să-mi spună la revedere, nici măcar nu s-a uitat la mine.

— Nu trebuia să vii cu pistolul ăla, Marquitos, a zis din ușă, arătându-l cu degetul, iar glasul lui era atât de tăios că durea, mă durea mai mult decât tăcerea disprețuitoare care-i pecetluise buzele în timp ce Marcos rostea niște lucruri pe care-aș fi preferat să nu le aud, să nu le știu, să nu fiu obligată să mi le amintesc. Nu trebuia să vii cu un pistol ca să spui ce-aveai de spus.

Am auzit mai întâi ușa care se trântea, apoi nimic, poate doar vechiul glas al fricii, pentru că asta am simțit, frică, frica de a-l pierde pe Jaime, frica de a-l pierde pe Marcos, frica de a rămâne

singură cu inima mea care nu mai folosea la nimic, o inimă exagerat de mare, de crescută și de pustie. Mi-era tare frică, aveam o senzație densă, cenușie și murdară, mai tristă și mai apăsătoare decât tristețea însăși, aveam un nod în gât care mă apăsa mai tare decât disperarea, îmi dădea un gust de mâl în cerul gurii și mă împiedica să plâng. Iar atunci Marcos a început din nou să vorbească, fără să se miște, fără să se uite la mine, cu ochii pironiți pe perete, cu o expresie imobilă și o privire inexpresivă, gura care se mișca de parcă nici n-ar fi fost a lui, de parcă ar fi hotărât de una singură să vorbească cu un glas împietrit, cu un ton metalic și înghețat pe care nu i-l cunoșteam, dar care îmi răsuna în urechi ca venit din adâncul unui tunel, tunelul care îl pândea, care îl chema, tunelul care avea să-l înghită într-o zi.

— Câteodată cred c-aș putea ajunge un pictor important. Sigur, o să eșuez într-o zi, dar dacă rezist și continui să pictez, pot ajunge un pictor important. E greu de explicat, dar așa simt uneori. De aceea nu-mi place niciodată ceea ce fac, pentru că sunt sigur de ce pot, pentru că știu că pot mult mai mult. Tu ai talent, Jose. La început, te admiram mult, mai mult decât pe oricare. Mergeai foarte bine, dar te-ai oprit, știai ce-o să se întâmple, că o să te oprești, ți-ai dat seama de asta înaintea mea. Mi-ai spus-o chiar tu, la școală, atunci când mi-ai arătat autoportretul

tău. Dar ai talent. Poți găsi un alt drum, sunt sigur că l-ai găsi dacă ai dori asta cu adevărat, nu știu însă dacă vei avea chef să-l cauți. În schimb, Jaime n-a văzut niciodată mai departe de creioanele lui.

— Nu-i adevărat – nu mai era nimic de salvat, dar eu continuam să mă prefac că nu știam și nu-i permiteam să vorbească astfel nici măcar atunci, când totul se prăbușea în jurul nostru, exact ca într-un tablou de-al lui, când totul se ducea dracului, în afară de dragostea mea pentru Jaime, de dragostea mea pentru el.

— Ba da – dar nici atunci nu s-a uitat la mine. Ăsta-i adevărul și-l știi și tu, nu se poate să nu știi, ești prea deșteaptă ca să nu-ți fi dat seama. Oricât de mult l-ai iubi, l-ai încuraja, l-ai împinge, l-ai consola, oricât de bine i-ar copia el pe Rafael, pe Gauguin și pe Degas, Jaime n-are să ajungă niciodată nicăieri, și asta o știe și el. Ție nu-ți pasă, lui însă, da. Tu ai talent, dar n-ai ambiție. Eu am și una, și alta, sunt foarte ambițios și foarte talentat. Jaime e și el ambițios, dar talentul lui e limitat. N-o să fie niciodată mai mult decât un desenator, unul supradotat, uluitor, extraordinar, dar numai un desenator, în stare să copieze la perfecție ce au făcut alții înaintea lui. E drept că uneori are niște intuiții geniale, dar îi lipsesc prea multe. Nu știe să picteze ca de la el, așa că nu-i rămâne decât să-i imite pe alții. Acum pic-

tează ca mine. Nu-i place, dar n-are încotro și nu vrea martori. Înainte, picta ca tine, și nu-mi spune că nu te-ai prins. Mă gândesc uneori că tocmai de-aia ai renunțat să lucrezi, pentru că ți se pare mai important să te iubească decât să te admire, pentru că preferi să-l păstrezi decât să pictezi, mai bine mori decât să vadă că ești mai bună ca el...

N-am spus nimic. Totul se schimba extrem de repede, se întorcea pe dos, ușile deschise se închideau, cele închise se deschideau dintr-odată, sexul și arta se despărțeau definitiv, eram sfâșiată de patru cai care trăgeau de mine în toate cele patru puncte cardinale. Era mai bine să nu vorbesc, să nu spun nimic, să nu simt nimic, să nu-l urăsc pe Marcos pentru geniul lui, să nu-l urăsc pe Jaime pentru mediocritatea lui, să nu-mi doresc ca unul să fie mai rău și unul mai bun, sau să fie la fel iar eu să nu fi ținut în viața mea un penel în mână, să nu țin partea nimănui, să continui să-i iubesc în același timp, pe unul pentru că era bărbatul vieții mele și-aveam să-l pierd, pe celălalt pentru c-ar fi putut fi și-l pierdeam și pe el. Era mai bine să nu simt, să nu vorbesc, să nu spun nimic. Marcos avea dreptate, deși nu eram dispusă să admit. Jaime avusese dreptate înainte, dar nu fusesem dispusă să merg cu el. Nici unul din noi nu terminase încă.

— Nu te critic. Înțeleg. Sunt invidios, sunt tare invidios pe Jaime, așa cum mă invidiază și el, poate chiar mai mult, dar pe tine te înțeleg. Și te iubesc și mai mult pentru că procedezi așa, pentru că semeni cu mine. Acum câteva luni tot de asta am încetat și eu să pictez. Vă spuneam că nu-mi vine nici o idee, că n-am chef, dar nu era adevărat. Aveam mai mult chef ca niciodată pentru că simțeam, știam că se apropie un salt, totuși n-am mai pictat. Pentru ca Jaime să nu prindă ură pe mine, sau tu, ca să nu te pierd, ca să nu vă pierd, Jaime să nu plece, și tu după el, pentru ca povestea asta să nu se termine... Dar vă pierdeam oricum, voi doi erați tot mai departe de mine, eu suferеam tot mai mult, mă săturasem de Jaime, de răsfățurile cu care-l copleșeai, de faptul că îmi inspira frică, că era mereu cel mai important dintre noi trei, mai tare în unele privințe, mai slab în altele, dar mereu în centru. M-am pomenit înfundat în gelozie și-atunci m-am gândit că, dacă o să am succes, poate c-o să treci de partea mea, unele femei fac așa, nu ? Femeilor le plac câștigătorii, așa se zice, iar Jaime, din punctul ăsta de vedere, va pierde mereu, nu e vina mea. Numai că aseară mi-am dat seama că mă înșelasem. Tu nu semeni cu celelalte femei, de fapt nici unul dintre noi trei nu seamănă prea mult cu ceilalți, deși acum Jaime o să încerce. Și o să reușească, precis, dar va trebui să te părăsească. Te

va părăsi pentru că n-o să reușească cu tine alături: alături de tine mă va vedea mereu pe mine, tu vei fi martorul meu, iar el nu vrea asta. Nu-și poate permite.

Abia atunci s-a uitat la mine și pesemne că păream atât de distrusă și de nenorocită, că m-a luat în brațe și-a început să mă legene ca pe o copiliță.

— A avut dreptate în treaba cu pistolul, nu trebuia să-l aduc. A fost o greșeală, am făcut multe greșeli în ultimul timp, toți trei am făcut multe greșeli, nu crezi? Mi-am zis că așa o să se moaie, o să fie mai sentimental, c-o să-i fie milă. În definitiv, știam c-am să vă găsesc în pat, punându-mi coarne, încornorații produc destulă milă, mai ales când se smiorcăie...

— Nu vorbi așa, Marcos, te rog – m-am scuturat din brațele lui, l-am pălmuit fără putere, l-am privit în ochi, mi-a întors privirile și avea un zâmbet crud –, nu vorbi așa, te rog.

— Ai avut ghinion, Jose, toți trei am avut ghinion. Ar fi fost mai bine să te îndrăgostești de mine.

Nu mai știu precis ce a urmat. Știu că am plâns, că l-am făcut și pe el să plângă, că am plâns împreună, că Marcos a spus niște lucruri oribile despre Jaime, despre mine, despre el însuși, că a revenit la milă, la bani și glorie, că a vorbit de uitare, că mi-a cerut iertare, că l-am iertat, că la un moment dat i-am cerut și eu să mă ierte și m-a

iertat, că m-a rugat să mă mărit cu el, că i-am spus că asta nu se poate, că mi-a spus că e gata să-mi ierte orice, că l-am rugat din nou să nu vorbească așa, că mi-a spus că mă iubește, că i-am spus că îl iubeam și eu, iar atunci m-a rugat el să tac, să nu spun prostii. Nu mai știu bine ce s-a întâmplat în dimineața aceea, presupun că de fapt nu vreau să-mi amintesc, drept care am șters-o, am estompat-o cu degetul mic al memoriei, evidențiind unele lucruri cu trăsături foarte fine, cu creioanele colorate din timpurile bune. Am păstrat doar căldura și durerea de a iubi atât de mult pe cineva în mod inutil. Păstrez căldura și durerea de a primi atâta iubire care nu folosește la nimic. Apoi am adormit, nu știu cât am dormit, dar știu că am adormit, că m-a îmbrățișat și că m-am trezit tot în brațele lui, de asta îmi amintesc sigur, pentru că în timp ce se desprindea i-am simțit absența ca pe o piele jupuită, a mea, pe care o lua cu el.

— Plec – era epuizat, eu la fel. Presupun că stai să-l aștepți.

— Da...

Mi-am zis că era ultima mea șansă de a-l păstra pe Jaime, pe el, de a-i păstra pe amândoi, dar eram atât de sfârșită că n-am găsit altceva de spus.

A ridicat pistolul, l-a băgat în buzunarul pantalonului și-atunci un fior ca de apă înghețată mi-a trecut încet pe șira spinării.

— Nu mă lăsa singur, Jose. Nu mă lăsa singur, a spus înainte de a ieși pe ușă.

Eu am rămas singură atunci. Am fost mult timp singură, soarele s-a ridicat pe cer, apoi a coborât, iar eu tot singură eram. Nu m-am sculat din pat toată ziua, m-am gândit, am socotit, am încercat să găsesc o ieșire, o plută din crengi plutind pe ocean, o scară de incendiu într-o clădire cuprinsă de flăcări, o parașută ascunsă într-un avion care se prăbușește, o formulă magică, o comoară ascunsă, un balsam vrăjit care să te scoată din morți. Mi-am frământat creierii o zi întreagă și-am ajuns la concluzia că încă era posibil, încă se putea aranja, încă merita să încercăm. Am învățat pe de rost argumentele cu care să-l conving pe Jaime, le-am ordonat în fel și chip, le-am repetat până mi s-au părut bune și convingătoare, asta până la ora opt și jumătate seara, când Jaime a apărut în prag și s-au prăbușit dintr-o suflare, ca un castel de cărți de joc.

— Ce faci aici? m-a întrebat din ușă, pe un ton de curiozitate politicoasă pe care l-ar fi folosit față de o cunoștință oarecare, însă eu mă înarmasem cu răbdare.

— Te așteptam.

— Și Marcos?

— A plecat.

— Când?

— Azi-dimineață... Pe la douăsprezece, sau douăsprezece și jumătate, nu mai știu.

Abia atunci a intrat în cameră și am crezut că terminase cu întrebările. Și-a scos pantofii și s-a trântit pe pat, a închis ochii, eu am venit lângă el, am vrut să-l iau în brațe, nu m-a lăsat, nu m-a atins, nu i s-a clintit nici un mușchi, stătea liniștit, de parcă și-ar fi zis și el că e mai bine să nu simtă, ca un mort.

— Ți-a spus că o să fie un pictor mare?

N-am vrut să-i răspund, nu-mi plăcea întrebarea, nici glasul cu care o rostise, nu-mi plăceau aroganța și ranchiuna care se ghiceau în el. Nu mai era nimic de salvat, dar nu voiam ca Jaime să se umilească, să se târască în fața mea așa cum se târâse Marcos mai devreme. Nu mi-a acceptat tăcerea.

— Ți-a spus că o să fie un pictor mare, da sau nu? s-a ridicat în fund și a țipat, privindu-mă drept în față.

— Da! am țipat la rândul meu. Mi-a spus! am strigat, după care mi-am zis: și mai du-te dracului, tâmpitule, și nu-mi venea să cred că gândisem asta, dar gândisem, eram conștientă de asta.

— Ce papagal!

Marcos avea să fie un pictor mare, o știa și el, o știam și eu, o știa și Jaime, atunci am fost sigură.

— Ce paiață jalnică, ce șantajist de căcat, ce papagal...

La asta n-am mai răspuns. A trecut o clipă care mi s-a părut un minut, apoi alta care a ținut două, apoi altele, lungi și uscate ca nisipul, îmi umpleau gura, îmi încleiau limba, îmi scrâșneau între dinți.

— Unde-ai fost? l-am întrebat într-un târziu ca să nu mai ascult tăcerea, gălăgia tăcută a acelui nisip care era timpul ce trecea, crezând că mai puteam schimba vorba, să-i dau prilejul să se gândească la altceva, să se întoarcă spre mine, să mă îmbrățișeze ca înainte. Să schimbăm subiectul, dar aveam cuvintele numărate și el a vrut să le aibă pe ultimele, pe care le-a rostit pe un ton nepăsător, banal, așa cum vorbești de lucruri lipsite de importanță.

— Pe aici... Am fost s-o văd pe Lupe. Am vorbit de Marcos. Știi că ei nu-i plăcea, așa zicea, nu voia să-l expună, dar a obligat-o bărbat-su... Ei, și acum îi place, ce zici de asta, ba mai mult, o încântă... Ieri a vândut patru tablouri, azi-dimineață i-a mai vârât unul sub nas unui amic de-al ei, colecționar din ăia baștani, mi-a zis că diseară vine criticul de artă de la *El País*, mâine vine ăla de la *ABC*, a sunat și cel de la *Vanguardia*, ce mai, super... Pe urmă m-am dus la gară. Mi-am cumpărat bilet și după aia am băut cu unii și cu alții. Am vrut să-mi iau rămas-bun.

— Ce bilet?

S-a uitat la mine de parcă nu înțelegea, el era beat, dar nici eu nu pricepeam, deși nu mai eram obosită, dar frica mă împiedica să înțeleg și să-mi găsesc cuvintele:

— Ce bilet ți-ai cumpărat? Pleci?

— Da. Mâine după-masă, la patru și jumătate, cred... E un tren Talgo de mare viteză – s-a pornit pe râs ca la o chestie amuzantă, dar tot n-a îndrăznit să mă privească. Aveam de gând să te sun, să nu crezi că plecam fără să-ți spun la revedere.

— Unde pleci?

— În satul meu de căcat. Să vorbesc în dialect valencian, să mănânc *paella*, să fut suedeze și să nu mă mai gândesc la nimic.

Până atunci se ținuse bine, credeam că era OK, beat pulbere, furios, fără un rost, supărat pe el, pe Marcos și pe mine, dar OK, ceea ce mă liniștea, mă făcea să judec, să reacționez, să analizez etapele dezastrului crezând că e OK, dar când s-a întors să mă privească mi-am dat seama că era țăndări, așa cum era totul, cum era Marcos, cum eram și eu.

— Te iubesc, Jose – m-a sărutat, m-a luat în brațe, și-a lipit nasul de al meu și a închis ochii. Te iubesc.

Așa s-a terminat totul.

Totul s-a terminat în clipa aceea, arta, sexul, dragostea, bucuria. Prima mea moarte a durat mai mult. Rămășițele fostei mele inocențe, ale fostei mele speranțe, s-au stins treptat, picătură cu picătură, pe parcursul unei agonii lungi cât vara aceea, perioadă de care viața mea avea nevoie ca să se prefacă într-un simulacru de viață inacceptabil. Totuși, nimic nu părea încă foarte grav. În ziua plecării, l-am ajutat să-și facă valiza, am mâncat împreună, am tras o partidă de amor rapidă și aproape festivă, de sfârșit de facultate, și n-a încetat să-mi repete că mă iubea. L-am dus la gară, nici unul n-avea chef de vorbă, dar părea calm. Așa că nu ne-am despărțit definitiv, nu pentru totdeauna, și l-am întrebat un singur lucru:

— Ce-o să se întâmple acum?

— Nu știu. Trebuie să mă gândesc. Am nevoie de timp, dar până la urmă îmi vine mie o idee. Mereu îmi vine o idee.

Mi-a mai spus o dată că mă iubea, a plecat și nu l-am mai văzut. Imaginația lui l-a trădat în cele

din urmă, ca și istețimea sa, ca oportunismul său genial și călcător peste cadavre, ca talentul său de a rezolva strălucit situații imposibile. Eu nu l-am trădat, dar n-a fost suficient.

I-am scris de multe ori în vara aceea scrisori lungi și amănunțite, în care-i povesteam tot ce făceam, adică mai nimic, și îi spuneam că mi-e dor de el. La unele îmi răspundea, rar, două-trei rânduri politicoase și fără chef, în care ghiceam un efort tot mai mare de a nu se confesa, de a nu voi să știe sau să-mi spună adevărul. La începutul lui septembrie i-am trimis un mesaj la fel de scurt ca ale lui, o carte poștală, preferabilă foilor mele scrise pe ambele fețe. Trebuie să știu un lucru, Jaime, am scris, ce-o să se întâmple acum? Atunci mi-a răspuns imediat, era tot o carte poștală, perfect timbrată, cu numele și adresa mea scrise citeț, și-atât. Spațiul rezervat textului era alb. De atunci, tot ce știam despre el am aflat de la Marcos.

Nu ne mai văzuserăm de când mă rugase să nu-l las singur cu pistolul de la taică-su în buzunar. Nu ne-am scris, n-am vorbit la telefon o vară întreagă, nici el, nici eu nu am avut curaj să exorcizăm absența lui Jaime și totuși, deși tot binele se terminase, îi duceam lipsa. Nu-l puteam iubi pe Jaime fără să-l iubesc și pe Marcos, nu-l puteam plânge pe unul fără să-mi amintesc de celălalt, așa că m-am bucurat că m-a sunat atât de

repede, chiar în ziua în care m-am întors la Madrid, iar tonul rezervat care i se ghicea în glas l-am considerat un preț prea mic față de emoția pe care mi-o producea glasul lui; cu toate acestea, am fost la fel de rezervată ca el când am stabilit o întâlnire. A rămas să ne vedem aproape de casa alor mei, departe de a noastră, într-o cafenea ieftină și la o oră tâmpită și inofensivă, la șase după-amiaza. De unde eram sigură că întâlnirea cu el avea să mă bucure, m-am întristat de parcă aș fi văzut fotografia cuiva care a murit.

— Jaime m-a rugat să-i trimit lucrurile. Deocamdată, rămâne acolo. Cred că a pus mâna pe un post la o școală – vorbea atât de îngrijit, rostind cuvintele răspicat, înșirându-le rar și atât de liniștit, că imediat mi-am dat seama că mințea. O duce tot rău cu banii, știi tu, și e la cuțite cu taică-su, așa că... Nu știe când va putea veni, trebuie mai întâi să strângă niște bani... Bun. Voiam să te întreb ce să fac cu lucrurile tale. Am închiriat un atelier super într-o mansardă de pe strada Fuencarral, la etajul șapte. E la doi pași de stația de metrou Bilbao, dar nu auzi nici un zgomot, să nu-ți vină să crezi, în plus e foarte luminos, e retras, parcă ești afară, trebuie să vezi, e incredibil... Dacă vrei, poți lucra cu mine. Loc e din belșug.

— Nu, Marcos, mulțumesc – am încercat eu să zâmbesc, am reușit, i-am luat o mână și i-am

strâns-o. Cred că nu mai am chef să pictez. Anunță-mă când te duci după lucrurile lui Jaime să mi le iau și pe ale mele.

În ziua mutării, după ce m-a ajutat să bag cutiile în portbagaj, m-a întrebat dacă nu vreau să merg cu el la galeria lui Lupe, care se redeschidea, și a vorbit pe un ton nou, diferit, de parcă sunetul propriului său glas l-ar fi speriat dintr-odată. Îl mai refuzasem o dată și nu uitase, totuși cuvintele sale timide voiau să mă liniștească, să mă asigure că nu era cazul să-l refuz și a doua oară. Am acceptat. Seara, înainte de a ne despărți, mi-a vorbit de un film mut și străvechi, din acelea care îi plăceau atât de mult, o raritate pe care Cinemateca o programa săptămâna următoare. După ce l-am văzut am fost în stare să vorbim, să ne comportăm natural, să glumim; nimic nu mai era ca înainte, dar pe alocuri semăna.

Nu ne mai vedeam zilnic, nici măcar săptămânal, totuși viețuiam în aceeași zonă, mergeam la aceleași baruri, ne întâlneam cu aceiași oameni. Iar uneori ne întreceam cu băutura în câte o bombă cu pereții vopsiți în negru, care ne plăceau atât de mult, sau într-un bar unde ne îmbătaserăm atât de des cu Jaime, și era ca și cum el ar fi fost cu noi, ca și cum treiul continua să fie un număr. Câteodată, DJ-ul dădea dovadă de memorie bună, *pentru tine ne căutam paradisul*, iar muzica reușea să-mi topească neîncrederea și descurajarea,

ne încălzeam melodii la căldura lui, și-atunci ne sculam și dansam ca orice cuplu obișnuit, *am dat uitării criticii senili*, dar încă mai puteam să ne simțim deosebiți, *ne-am închis în castele de carton*, să ne închidem în castele de carton, o fortăreață atât de fragilă dar solidă ca o stâncă, la fel cum fusese odată ecuația perfectă a corpurilor noastre impare, care ne dăduse mai mult decât avuseserăm vreodată. Atunci, Marcos nu se mai purta cu mine de parc-aș fi fost o butelie de gaz inflamabil, nu mai avea grijă ca brațele noastre să nu se atingă, înceta să verifice cu coada ochiului numărul de centimetri dintre capetele noastre. Atunci ne sărutam îndelung, de parcă el ar fi fost un soldat, iar eu o fată necunoscută care se bucură de sosirea unei armate străine într-un oraș de departe, cu aceeași frică și aceeași lăcomie, luptând împotriva aceluiași fel de disperare. Marcos era îndrăgostit de mine, eu eram îndrăgostită de Jaime, Jaime nu mai era acolo, dar uneori ne prefăceam că nu știm asta, că nu exista un trecut sau că nu ne interesează. Și, într-o noapte, când am ieșit din ultimul bar, era foarte frig, o toamnă aspră era pe cale de-a se transforma într-o iarnă și mai rea, iar eu nu voiam să fiu singură, atelierul lui era la doi pași, pe stradă l-am luat de mână și i-am spus hai să mergem, el m-a înțeles, uneori mai reușeam să ne înțelegem fără cuvinte, dar tăcerea moale și confortabilă care

ne-a învăluit pe drum a devenit aspră și țepoasă mai apoi, în timp ce eu eram mai conștientă ca oricând că trupul meu avea o jumătate stângă, o ureche, o jumătate de gât, un umăr, un sân, jumătate de talie, un șold, o coapsă, un genunchi și un picior stâng, iar fiecare por, pliu și nerv îl dorea pe Jaime, întreba de el, țipa după el. Nu era bine, nu era ușor, nu era corect. Nu era corect nici pentru Marcos, nici pentru mine, cu toate acestea treaba s-a repetat de mai multe ori pentru că nu puteam face altceva, pentru că nu mai aveam nimic altceva, pentru că lumea se micșora, intra la apă, iar noi eram tot mai singuri și mai rătăciți într-o singurătate care nu ne mai era de-ajuns și pe care nu știam cum s-o împărtășim.

Nu era corect pentru nici unul din noi, nu era bine, dar lui Marcos i-a fost mai ușor, pentru că el continua să picteze, picta mai mult ca oricând și tot mai bine de la o zi la alta. Îmi plăcea să-l văd lucrând, petreceam după-amiezi întregi în atelier privindu-l, admirându-l, minunându-mă de forța lui, de progresele lui, de puterea aceea fără de sfârșit. Îl iubeam. Atât de mult, că am început să cred că avea dreptate, că ar fi fost mai bine să mă fi îndrăgostit de el; cu toate astea, nici măcar nu mi-a trecut prin cap să încerc. Nici asta n-ar fi fost ușor, bine sau corect, căci eu tot îl mai așteptam pe Jaime, nu puteam să n-o fac, și-am așteptat mult, toată iarna și primăvara următoare,

eram sigură că într-o bună zi se va întoarce, că mai devreme sau mai târziu trebuia să se întoarcă, doar nu era atât de orb, nu era posibil să fi devenit atât de prost, de orgolios, de crud. Îl așteptam pe Jaime, dar zilele treceau, treceau lunile și anotimpurile, iar viața mea atârna de o ață subțire, de o certitudine care devenea hazard, aduna nori pe cer și-mi întuneca privirile, întuneca obiectele, oamenii și pereții.

— Știi, Marcos, mi-a venit o idee. Chiar mă mir cum de nu m-am gândit mai devreme...

El se dăduse înapoi cu câțiva pași ca să studieze tabloul la care lucra, tocmai mă întrebase dacă nu voiam să beau ceva, îi spusesem că da, era destul de târziu pentru asta, era ora nouă seara, dar mai era multă lumină pentru că eram la sfârșitul lui mai.

— Mă duc să-l văd pe Jaime – atunci m-a privit speriat, cu o expresie de alarmă pe care nu mi-am explicat-o și care nu m-a împiedicat să-mi continui fraza –, în weekendul ăsta, poate în următorul. Mă duc...

— Nu te duce, Jose – s-a uitat în altă parte, a făcut câțiva pași, m-a privit în ochi. E mai bine să nu te duci.

S-a dus în bucătărie, eu după el. A scos două pahare din dulap, a deschis frigiderul, a căutat gheață. Totul cu gesturi lente. A turnat în pahare, mi l-a întins pe al meu, de parcă ar fi ghicit că

aveam nevoie să beau înainte de a mai spune ceva.

— Jaime nu face bine deloc. Adică... în fine, e un dobitoc.

— Bine, dar... nu te înțeleg.

Și-a luat paharul, s-a întors în atelier, m-am luat după el, nu îndrăzneam să întreb nimic.

S-a așezat pe canapea. Mi-am tras un scaun, m-am așezat în fața lui, mi-am strâns niște pumni imaginari și m-am pregătit pentru ce putea fi mai rău. Tonul lui Marcos, gesturile, încetineala exasperantă a mișcărilor sale mă neliniștiseră, mă aduseseră undeva între teamă și teroare, dar cum nu știam nimic de Jaime de multă vreme, mi-am spus că mai bine să aflu orice decât să refuz chiar și o veste proastă, tot mă apropiam mai mult de el. Mă înșelam, Marcos știa, drept care mi-a aruncat o privire gravă înainte de a începe să vorbească. Ce urma să-mi spună avea să fie ca o lovitură de măciucă în cap, nu dorea asta, dar pesemne că și-a zis că o căutasem cu lumânarea, și avea dreptate.

— Jaime trăiește cu o tipă de treizeci și cinci de ani, despărțită de un antreprenor milionar și plină de bani, a spus Marcos pe același ton neutru, indolent, ca și cum n-ar fi luat în seamă sensul cuvintelor. Îl tratează ca pe un ursuleț de pluș, dar lui îi place, cel puțin așa mi s-a părut mie. Se numește Eva, e bună ca pâinea caldă și proastă cu

spume. Locuiesc pe malul mării, într-o vilă enormă, în mijlocul unei grădini enorme, unde Jaime și-a amenajat un atelier trăsnet, dar trăsnet, pricepi? Cred că are o jumătate de milion de creioane. Amândoi iau cocaină, beau zdravăn, se culcă dimineața la nouă și se scoală la trei după-amiaza, fac baie goi în piscină și dau petreceri tot timpul, ce mai, tipic, înțelegi... Sunt cei mai frumoși, mai moderni și mai cosmopoliți din toată provincia Castellón.

— Dar tu mi-ai spus... – mă pregătisem pentru ce e mai rău, dar nu mi-aș fi închipuit că era atât de rău. Dar... școala?

— Chestia cu școala a fost o minciună – a făcut o pauză, s-a aplecat spre mine, m-a luat de mână. Îmi pare rău, Jose. Ți-am spus-o pentru că nu voiam să-ți spun adevărul. Adevărul e că Jaime nu face nimic, mă rog, pictează, lucrează mult, știi doar ce repede poate lucra dacă vrea. Tipa se ține scai de el, o face pe Mecena, pe agentul, modelul și muza lui. Jaime pictează, ea plătește tot. A reușit în sfârșit să scape de taică-său, măcar treaba asta îl face fericit.

— Știi toate astea pentru că te-ai dus să-l vezi, evident...

— Da, de două ori. La sfârșitul lui august, când tocmai se combinase cu Eva, a doua oară acum o lună, când ți-am zis că plec la Barcelona să vorbesc cu niște galeriști. El deschidea o expoziție,

m-a sunat și m-a rugat să vin. M-am dus și nu mi-a plăcut deloc ce-am văzut. Tablourile erau foarte proaste, dar a vândut destule, pentru că tipa vine dintr-o familie de baștani și cunoaște o grămadă de lume... Ea a organizat totul. I-a căutat galeria, a aranjat interviurile, clienții, totul.

— Păi, atunci Jaime o duce bine – m-am ridicat, mi-am strâns geanta, ziarul, nu știam ce voiam să fac, unde să mă duc, știam doar că nu mai puteam sta acolo nici un minut în plus. O duce fenomenal.

— Nu, n-o duce bine, iar el știe. Am vorbit despre asta. S-a băgat într-o poveste din care nu poate ieși, dar știe că nu poate...

N-am așteptat să termine fraza. N-am închis nici ușa în urma mea, așa că l-am auzit în timp ce coboram scările în fugă:

— Nu pleca, Jose, te rog, nu pleca...

Atelierul era la etajul șapte. Am coborât două etaje în fugă, alte două mergând repede, iar ultimele trei aproape târându-mă, de parcă mă lăsaseră puterile. În timp ce fugeam, m-am mulțumit să-l blestem, în timp ce mergeam, încă puteam jura c-am să mă duc să-l văd, c-am să dau de el, am să-i trântesc totul în față, am să-i trag două palme, am să-l oblig să reacționeze, să fie din nou el însuși, să se întoarcă la mine, la Marcos și la mine. La etajul trei am înțeles însă că nimeni nu mă rănise atât de mult, nimeni n-ar fi putut să

mă rănească vreodată mai mult, pentru că Jaime nu mă părăsise, nu mă lăsase, nu plecase pur și simplu: făcuse ceva mult mai rău. Trăsese o linie în timp și spațiu, despicase lumea în două, mă exilase din singura jumătate căreia îi aparțineam, mă silise să renunț la Marcos și să trăiesc singură între alții. Ar fi trebuit să-l urăsc, dar îl iubeam. Nu știam de ce, știam însă că ceea ce simțeam gândindu-mă la el, acolo în casa aia enormă, cu femeia aia mai mare ca el, atât de bogată, care-l răsfăța atât de mult, la atelierul impunător de la malul mării, cu o jumătate de milion de creioane, era dragoste. Nu-l înțelegeam, dar îl iubeam, cu dragostea aceea intensă din vremurile bune și cea cu mult mai intensă din vremurile rele, și-ar fi trebuit să-l urăsc, dar nu puteam, niciodată n-aș fi putut să-l urăsc, pentru că totul era logic, avea sens, așa era Jaime, așa fusese de la bun început, iar ceea ce înainte vreme mă legase de el, acum mi-l lua pentru totdeauna. Coboram scările încet, iar când am ajuns la etajul doi m-am întrebat ce aștepta de-acum încolo Jaime, unde avea să se oprească, ce altceva ar fi putut face, dacă nu să profite de pe urma sulei lui fenomenale și isteţimii sale ieșite din comun, talentului strălucit de a rezolva situații imposibile și oportunismului său genial și călcător peste cadavre, talentului său de a minți și instinctului acela care-l făcea să fie mereu cel mai bun într-un pat. Mă

părăsise, mă abandonase, plecase și făcuse ceva mult mai rău, mă expulzase din lumea mea, dar îl iubeam, continuam să-l iubesc și să-l înțeleg, îi înțelegeam perfect slăbiciunea, orgoliul și furia, mă apucase o duioșie imensă pentru biata mea dragoste, pentru bietul lui talent și bietul lui exhibiționism de desenator superdotat, care știa că Marcos era în stare să facă altceva, iar el avea doar o ambiție inutilă, excesivă și sterilă. Când am început să cobor ultimele scări, mă dureau picioarele și puteam de-acum să-mi imaginez suferința lui. Și-am înțeles atunci că Marcos îmi spusese adevărul, că lui Jaime nu-i era bine și nici n-avea cum, era conștient de asta, dar el își alesese drumul, optase pentru pictură, pentru a se deșerta într-un sac găurit, pentru a se rata fără mine, absolut singur.

La rândul meu, am încercat să-mi găsesc un rost. Marcos mă rugase să nu plec, eu plecasem. Repetase rugămintea, plecasem iar. Chiar am plecat, am stat mai bine de doi ani la Londra, pierzându-mi timpul acasă la unchiul meu Antonio, încercând să pictez și renunțând, lucrând uneori la ce pica, ba ca barmaniță, ba la o agenție de voiaj, ba ca recepționeră la un hotel. Am învățat să fiu o femeie ca oricare alta și la început m-a mirat cât de ușor părea. Prima oară când m-am culcat cu un bărbat care nu era Marcos și nu era Jaime am fost surprinsă de cât de simplu era corpul lui,

care avea doar două brațe, două picioare, două mâini, o gură și nici o umbră în spatele lui, nici o culpă care să-l pândească, nici o fantomă în spatele ușii. Am descoperit că sexul putea să fie sănătos, curat, liber, adult, matur, rezonabil, banal, și-a fost mai rău, dar m-am obișnuit cu sărăcia asta. Numai că îmi era dor de ei, iar cu timpul, nostalgia a devenit obsesie. Le duceam atât de tare dorul, că mi se părea că le disting vocile printre cei care vorbeau spaniola prin centru, inima înceta să-mi bată, mă întorceam să privesc, nu erau ei, niciodată nu erau ei, dar două zile mai târziu îi recunoșteam din nou în siluetele unor turiști spanioli care mergeau înaintea mea, grăbeam pasul și-mi dădeam seama că mă înșelasem încă o dată. Așa mă păcăleam zilnic, până când am citit un anunț într-un ziar. O mare casă engleză de licitație căuta personal pentru noul său sediu din Spania. Am trimis un CV, am fost la două interviuri, am primit slujba și m-am întors la Madrid. Mă resemnasem deja cu ideea că-l pierdusem definitiv pe Jaime, dar credeam că-mi rămâne măcar Marcos. Dacă soarta mea era să accept tirania numărului doi, mi-am zis, mai bine cu el. Și așa m-am înșelat pentru ultima oară.

Mă rugase să nu-l las singur și eu plecasem. Când m-am întors, nu mai avea nevoie de mine. Ajunsese pictorul cel mai important din generația lui și era conștient de asta. Avea un succes

teribil și se obișnuise să se bucure de el, să accepte ca pe ceva normal faptul că, brusc, îi prisoseau toate, banii, prietenii, elogiile, admiratorii, ofertele, invitațiile, omagiile, întâlnirile, călătoriile, proiectele, femeile. Da, și femeile, dintr-acelea cărora le plac câștigătorii. Un succes atât de mare avea să-i ajungă o vreme, avea să-l salveze. A trebuit să-i las trei mesaje pe robot până să-mi răspundă. A spus că se bucură că m-am întors, că voia să mă vadă, că nu apucase să mă sune mai devreme pentru că fusese foarte ocupat și că nici a doua zi nu ne puteam vedea pentru că trebuia să plece în Germania. Sunt invitat să expun la Dokumenta din Kassel, mi-a spus, știa că vestea o să mă impresioneze, nici n-am încercat să nu mă arăt impresionată: mamă, fantastic, ce mișto, nu? Da, a admis el, de parcă acest eveniment, care avea să-l consacre, n-ar fi fost cine știe ce, după care mi-a spus că în continuare avea de gând să-și petreacă vacanța în Brazilia, dar că o să mă sune la întoarcere. Nu m-a sunat, eu n-am avut curajul să-l sun, dar l-am întâlnit curând, la Muzeul Prado. La vernisajul anului, o mare expoziție de pictură barocă spaniolă, cu lucrări împrumutate de la alte muzee, tablouri de Velázquez, Ribera, Murillo și Zurbarán expuse pentru prima dată acasă, însă vedeta era Marcos Molina Schultz, primul în Spania și împărat al Germaniei.

L-am văzut de departe, străbătând sala prin culoarul pe care lumea îl deschidea la trecerea lui, l-am văzut zâmbind faunei obișnuite de snobi și parveniți, bărbații îl îmbrățișau, femeile îl sărutau, pentru ca nimeni să nu se îndoiască de prietenia care-i lega de geniul în floare. Ghinioniștii care n-avuseseră fericirea să-i fi fost prezentați își dădeau coate, vorbeau în șoaptă, îl arătau cu degetul. Eu am stat pe loc, nu m-am dus spre el, nu l-am strigat, dar el m-a văzut, m-a privit și a venit la mine. Se îmbrăcase în alb, niște pantaloni de vară și o cămașă largă, purtată pe dinafară, purta pe dreapta o brățară din semințe și părul era mult mai lung decât țineam eu minte. Era atât de frumos încât ți se făcea frică, foarte bronzat și mai mult decât atât. Era încă foarte tânăr, amândoi eram încă tineri pe-atunci, dar părea mai mare, mai matur decât mine, de parcă ar fi trăit o viață întreagă în timp ce mie nu mi se întâmpla nimic. Lângă el, lipită de el, pentru ca toți să priceapă că cele două trupuri nu se despărțeau nici măcar o clipă, o fată foarte blondă cu o rochie foarte strânsă pe corp, buze groase și chip de păpușă. Foarte bronzată și ea. Mi-a prezentat-o, o chema Blanca, iar în cele trei minute cât am stat de vorbă, poate mai puțin, l-a pieptănat de două ori cu degetele, i-a aranjat gulerul cămășii care n-avea guler, l-a sărutat pe braț, iar el n-a reacționat la nici unul din aceste gesturi, de parcă ar fi

fost obișnuit să fie îngrijit, adorat, privit cu ochi extaziați, ceea ce m-a făcut să întrevăd, ca o sentință definitivă, eșecul vieții mele. Dar m-am bucurat pentru el. O merita, o merita de ani de zile.

Pe ea am revăzut-o în locuri asemănătoare, tot mai blondă, cu haine tot mai mulate, de fiecare dată lipită de un alt pictor, tot mai vulgară și neînsemnată, dar pe Marcos nu l-am mai văzut decât în ziare, în cataloagele expozițiilor la al căror vernisaj nu mă duceam și la televizor, după ce opera lui a ajuns să fie o știre demnă de telejurnal. N-am să aflu niciodată dacă mi-a ghicit ultimele mele intenții, prefer să cred că da, dar că a refuzat să mă accepte ca pe o ofrandă, că n-a vrut să deschidă o breșă pentru rămășițele mele în construcția impunătoare a viitorului său, că și-a amintit la vreme că el și eu, fără Jaime, n-am fi ajuns niciodată nicăieri. Dacă a fost așa, a fost mai bine. Mă rugase să nu-l las singur, iar eu plecasem. Când m-am întors, amintirea lui, amintirea lui Jaime erau vii, dar tot restul devenise ceva atât de îndepărtat, straniu și improbabil, de parcă nu s-ar fi petrecut nicicând.

Pe urmă am lucrat. Mult timp am lucrat, în biroul meu, în capul meu, în prieteniile mele, pe stradă și în baruri, la cine și petreceri, cu bărbatul pe care l-am ales să-mi fie soț, pe parcursul logodnei noastre, în casa pe care am inaugurat-o împreună, în ziua căsătoriei și după, am lucrat din

greu, astfel că n-am băgat de seamă că viața mea ajunsese doar muncă, un simulacru urât de viață, și am continuat să trag tare pân-am reușit să extirpez amintirea lor, să mă rușinez de ei, de mine, de tot ce fusese drag inimii mele, am tras tare, fără să mă gândesc, fără să mă odihnesc, până la epuizare – și degeaba. Am fost căsătorită cinci minute, mai puțin de un an, de fapt, opt luni și treisprezece zile de galeră. Divorțul a fost banal, la fel de nedureros ca și nunta, așa că am continuat să lucrez, să trag tare, singură, încă niște ani buni, pe urmă am cunoscut alt bărbat, un agent de bursă prieten cu fratele meu, foarte bogat, foarte inteligent, foarte incult, căruia nu-i păsa că era incapabil să deosebească între Juan Gris și Piero della Francesca, în schimb era amuzant, îmi amintea de Jaime, tot timpul glumea, râdea de el însuși și de ceilalți, eu și uitasem de când nu mai râsesem, pierdusem memoria timpului, îmi pierdusem memoria.

Dar într-o seară am mers să cinăm acasă la niște prieteni de-ai lui, agenți de bursă și nevestele respective. Cu toții foarte bogați, foarte inteligenți și foarte inculți, n-aveau nimic în comun cu mine, dar eu eram aia care trăgea tare, eram campioana muncii forțate și solitare, totul mergea bine, mai mult sau mai puțin bine, până când cineva a pornit televizorul și a zapat până a găsit un film porno. Îi vedeam cum încep să râdă,

să devină nervoși, să facă glume ieftine, de școlari în recreație, deja nu mă mai mirau vorbele lor, hohotele lor de râs, știam că erau foarte inculți, inculți bocnă, foarte bogați, foarte inteligenți, n-ar fi fost în stare să facă deosebirea între Juan Gris și Piero della Francesca și nu le-ar fi păsat, știam, totul era normal și previzibil până în clipa în care am văzut imaginile acelea, nu știu de ce trebuia să se întâmple exact atunci și acolo, nu era prima dată că vedeam imagini ca acelea, poate însă că fata semăna cu mine, castanie, aproape blondă, cu părul drept și foarte lung, cu un aer de madonă dezorientată, poate că semănau ei, unul foarte frumos, celălalt mai puțin, cel frumos foarte înalt, celălalt nu, toți trei erau foarte tineri, nu chiar ca noi pe atunci, dar mult mai tineri decât femeia care devenisem în timp ce mă uitam la ei, păreau că se simt bine, își și zâmbeau între două gemete, fără să le pese că zâmbetele sunt prinse sau nu de camera de filmat, nu știu de ce trebuia să se întâmple exact în seara aceea și în locul acela, dar niciodată nu mai văzusem ceva atât de asemănător și atât de deosebit de perioada cea mai bună din viața mea, cineva a cerut sonorul mai tare, totul era adevărat, totul era fals, strigătele și cuvintele și gesturile și suspinele, totul era atât de adevărat și de fals, că m-am închis în baie și-am plâns. Am ieșit cu machiajul scurs, dar cu memoria regăsită,

cu amintirea altei vieți mai bune și adevărate, amintirea unui pat mare, și un balcon însorit, și mirosul de ulei de terebentină, mirosul celor trei corpuri asudate, fumul de hașiș, zgomotul sărutărilor și al râsetelor. Memoria mea a hotărât atunci că amândouă eram destul de obosite și că n-o să mai lucrăm niciodată.

Fusese prea multă dragoste, atât cât puteam da, mai mult decât s-ar fi căzut.

Prea multă dragoste. Iar apoi, neantul.

Când ministrul Culturii mi-a dat drumul, Jaime tocmai sosise. A venit spre mine pășind încet, adunat de umeri, cu ochii înroșiți de plâns. Era mai slab, avea multe fire albe și o expresie amară a gurii. Se schimbase mult. Atât de mult, că la început mi s-a părut un necunoscut, dacă l-aș fi văzut întâmplător pe stradă nu m-aș fi oprit să-l salut. Dar când a ajuns lângă mine și m-a îmbrățișat, și eu pe el, brațele mele l-au recunoscut, căldura lor n-avea să se stingă niciodată, m-am agățat de el ca la douăzeci de ani, am stat îmbrățișați o bună bucată de vreme, până când mirarea celorlalți a țesut în jurul nostru o tăcere densă și adâncă, exact ca atunci.

— Unde este?

Doar atunci am fost iar împreună, Jaime și eu vii și singuri, Marcos mort și singur. O singurătate iremediabilă ne unea, avea să ne țină singuri și uniți pe vecie. Acum cel care plângea era Jaime, eu îmi plânsesem singură toate lacrimile. S-a uitat la mine și n-a știut ce să spună. M-a sărutat,

l-am sărutat, ne-am sărutat de parcă el ar fi fost un soldat, iar eu o fată necunoscută care se bucură de sosirea unei armate străine într-un oraș de departe, cu aceeași frică și aceeași lăcomie, luptând împotriva aceluiași fel de disperare, ne-am sărutat îndelung, ne-am recunoscut atât de bine în sărutul acela încât propria noastră mirare ne-a adăpostit într-un refugiu de tăcere de care până atunci n-avusesem nevoie. Până când niște oameni l-au luat pe Marcos și noi am rămas puțin mai singuri, la fel de singuri cum și eram.

— Ești cu mașina ? m-a întrebat el, cu același glas cu care mă întrebase asta de sute de ori, cu aceleași cuvinte, cu aceeași intonație. Și-a dat seama și a zâmbit, zâmbetul n-a destrămat tristețea, dar a făcut-o mai suportabilă.

A trecut mult timp până a zâmbit din nou, vreme de minute lungi nici unul n-a spus nimic. Eram în mașină, eu conduceam, el stătea pe scaunul de alături, amândoi priveam înainte, drepți și țepeni, cuprinși de o senzație de irealitate, parcă nu ne venea să credem că eram noi înșine. Mie, cel puțin, îmi venea greu s-o cred. Ne-am sărutat în fața unui cadavru doar ca să nu fie nevoie să vorbim, să gândim, să simțim. Atunci fusese ușor, greul venea acum, căci ne pierduserăm obișnuința de a aplana vechile neînțelegeri. Când nu s-a mai putut, am început un fel de conversație pe care am fi purtat-o cu un taximetrist: ce mult

s-au schimbat lucrurile/ nu-i așa că pare de necrezut ?/ categoric/ de când n-ai mai fost la Madrid ?/ doar de opt luni, dar am venit la o catedră/ la ce ?/ la un concurs/ a, sigur/ m-a așteptat președintele comisiei și-am mers direct la facultate, pe urmă la masă, de la restaurant din nou la aeroport, nici măcar n-am dormit/ deci ești profesor la facultate/ da/ de când ?/ de vreo doi ani/ ce bine/ mă rog, asta nu schimbă mare lucru, dar sunt plătit mai bine acum, deși munca e cam aceeași/ bun, dar e mai important să fii profesor la universitate, nu crezi ?/ ba da, poate că da, dar când s-a scos postul la concurs eram în divorț și banii îmi picau foarte bine, nici nu terminasem bine să-i dau pensie alimentară primei mele foste neveste și-acum trebuia să-i dau și celei de-a doua, în cele din urmă sărăcuța de ea nu mi-a cerut nimic, dar mă pregătea de câteva luni bune, așa că până la urmă tot am luat catedra/ și copiii ?/ ce copii ?/ păi... cum, nu aveați copii ?/ nu, eu n-am vrut copii, cu nici una/ și tu ?/ eu, ce ?/ tu n-ai copii ?/ nu, nici eu/ dar ești măritată/ nu, am divorțat și eu, dar eu m-am păcălit doar o singură dată și mi-am dat seama imediat, nici măcar n-am apucat să serbăm prima aniversare/ păi, da, ai fost întotdeauna mai deșteaptă decât mine/ vai, să nu crezi asta, eu n-aș băga mâna în foc... Și-n clipa aia mi-am dat seama că nici o conversație cu un taximetrist n-ar fi ajuns atât de departe.

— Nici unul din noi trei n-a avut copii, a spus el atunci ca și cum n-ar fi vorbit cu mine, ci ar fi gândit cu glas tare. Nici Marcos n-a avut. N-are să-și amintească nimeni de noi.

— De el, da.

— Ai dreptate, de Marcos, da. El va avea parte de o memorie lungă, poate eternă.

Totul s-ar fi putut termina atunci. Din clipa aceea am fi putut da în marșarier, concentrându-ne pe opera lui Marcos, comentând-o, analizând-o, prețăluind-o, comportându-ne exact ca toți cei care luaseră parte la înmormântare. Numai că el a preferat să-mi demonstreze că încă puteam semăna cu noi înșine.

— Nu mi-a iertat-o niciodată, a spus dintr-odată, fără să-și ia ochii de la drumul M-30. A fost doar vina mea. Eu am rupt-o, am dat înapoi, am stricat totul, iar Marcos nu mi-a iertat-o niciodată. Sigur, a fost doar vina mea, dar nu puteam, Jose, nu puteam. El era prea mare și eu prea mic, nu reușeam să mă împac cu asta, nu puteam să suport, nu mai puteam continua... Marcos nu mi-a iertat-o niciodată, dar câteodată îmi zic că dacă n-aș fi plecat, dacă am fi continuat să fim trei, tu și eu împreună iar el uitându-se la noi, poate c-ar fi fost și mai rău...

— Nu și pentru mine.

— Ba și pentru tine.

— Ba nu. Pentru mine răul a început pe urmă, tot ce-a fost mai rău mi s-a întâmplat pe urmă. Voi ați rămas împreună, m-ați părăsit și-ați rămas împreună. Tu ai ales să mă părăsești și să fii mai departe prietenul lui.

— Nu-i adevărat. Eu n-am ales, nu puteam să aleg, doar știi, am mai vorbit despre asta de atâtea ori...

— Și în cele din urmă m-ați trădat. Nu v-ați mai luptat pentru mine și m-ați eliminat, m-ați lăsat pe dinafară, singură. Am văzut tablouri pe care ți le-a dedicat, ți-am văzut numele pe lista persoanelor cărora le mulțumește în toate cataloagele...

Fără să-mi dau seama, începusem să plâng iar. Nu știam dacă ultima frază pe care o spusesem era adevărată, nu mă gândisem la asta înainte. Până în clipa aceea nu mă duruse certitudinea că ei continuaseră să fie prieteni, dimpotrivă, îmi făcea plăcere să descopăr urma lui Jaime în viața lui Marcos, îmi plăcea și să mă regăsesc în portretele feminine din tablourile lui. Numele lui, numele lui Marcos, chipul meu de la douăzeci de ani formau un fir subțire dar de nerupt, o legătură secretă și delicată care ne ținea uniți dincolo de timp și spațiu, pe deasupra norilor care străbăteau neîncetat și nemilos cerul sub care eu trăiam singură, ei nu. Dar simplul fapt de a-i reproșa asta singurului care putea să mă asculte m-a mângâiat atunci pentru pierderea celui care nu

mai putea să se apere. Nu știam dacă ceea ce spusesem era adevărat, dar fusese adevărat în timpul în care pronunțasem acele cuvinte, pentru că aveam nevoie să aud că mă iubeau, că nu încetaseră nicicând să mă iubească. Iar eu îi iubisem așa cum nu mai iubisem pe nimeni în viață, poate de-asta începusem să plâng fără să-mi dau seama. Am profitat de un stop ca să-mi șterg ochii, m-am uitat la Jaime, el mi-a întors privirea. Era mai senin decât mine, poate pentru că știa că fusesem nedreaptă cu el și era gata să accepte și asta.

— Eu nu te-am trădat niciodată, Jose. Marcos nu te-a trădat niciodată. Amândoi eram îndrăgostiți de tine. Te-am părăsit, e drept, dar nu te-am trădat. Nu te-am trădat niciodată. Ar fi trebuit să rămân cu tine, știu, acum știu, dar asta ar fi însemnat să renunț la pictură, iar atunci credeam că n-aș fi putut. Trebuia să mă depărtez de Marcos. Să nu-l mai văd, s-o rup definitiv, pentru că opera lui mă strivea, mă tăia în bucăți, mă ucidea lent, dar era prietenul meu și îl iubeam. Iar pe tine te iubeam și mai mult, Jose, mai mult ca pe oricine, dar nu puteam, credeam că nu voi putea continua... Credeam că merita să încerc, iar apoi, când totul a ieșit prost, când m-am pomenit mai prăbușit și mai singur ca niciodată, el a fost cel care m-a căutat. Marcos m-a scos din prăpastie. M-a convins că nu trebuia să rămân un pictor mediocru, că era mai bine să fac altceva, orice, numai să nu mai pictez portrete comandate de

prietenele maică-mii. Când ne-am reîntâlnit, când am început să ne sunăm, să ne facem vacanțele împreună, totul se schimbase. El încă nu plecase la Kassel, dar era deja celebru, locuia la Madrid, eu părăsisem Valencia și eram un nimeni, el avea o iubită, iar eu tocmai o lăsasem pe una cu care trăisem doi ani, după ce am plecat de aici. Tu nu mai erai, trecuse mult timp și nu mai erai aici, nu mai știam nimic de tine. Am fi putut să te căutăm. Aș fi putut să te caut, dar era prea târziu.

— N-am să ți-o iert niciodată.

— Mă bucur să aud asta – s-a uitat la mine, apoi a privit pe geam, s-a întors din nou spre mine. Asta înseamnă că-ți mai pasă.

— Nu fi escroc, Jaime.

— De ce nu? Așa am fost mereu. Acum sunt prea bătrân ca să mă mai schimb.

Atunci am zâmbit din nou, a fost mai presus de puterile mele, buzele mele au hotărât să zâmbească, deși ne aflam de-acum în cimitir, rulam pe un dum larg flancat de morminte vechi, marmură odată albă, acum cenușie, grilaje ruginite, inscripții pe jumătate șterse de ploi și îngheț, cu litere gotice care păreau și mai gotice după ce suportaseră soarele și umezeala atâtor ani.

— Întoarce, Jose, hai să plecăm de aici. Nu vreau să văd cum îl îngroapă, nu vreau să pun flori pe mormântul lui, nu vreau să arunc țărână pe sicriul lui, nu vreau să-mi amintesc...

N-a fost nevoie să termine fraza. Am apăsat pe frână și celelalte mașini au început să ne depășească. În ele erau pictorii, galeriștii, criticii de artă, ziariștii de specialitate, directorii de muzee, profesorii universitari, fosta nevastă, șeful meu, și toți continuau pesemne să vorbească despre bani.

— Hai să plecăm, Jose, a insistat el. Pentru el e tot aia. Eu sunt cel mai vinovat dintre noi trei, dar și voi ați greșit, nu-i așa? În definitiv, nu ne-am priceput să facem bine nimic. Și am plătit pentru asta, toți am pierdut... În plus, dacă Marcos e acum undeva, știe probabil că a câștigat. N-o să scăpăm niciodată de el.

Avea dreptate, mi-am amintit la timp că întotdeauna avea dreptate. Am așteptat să treacă ultima mașină, am întors și am ieșit din cimitir.

— Și-acum, încotro? am întrebat, iar el a schițat un gest vag. La Burger King?

A râs, am râs și eu, presupun că a râs și Marcos, de pe bancheta din spate. Trecuse mult timp, dar nici unul dintre noi trei nu uitase că Jaime și cu mine, singuri, n-aveam să ajungem nicăieri, niciodată.

Cuprins

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului
literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
Cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001,
B.C.R. Unirea, București

Tehnoredactor
MANUELA MĂXINEANU

Corector
GEORGIANA BECHERU

Apărut 2007
BUCUREȘTI – ROMÂNIA

Lucrare executată la C.N.I. „CORESI“ S.A.

În colecția **Raftul Denisei** au apărut

ARTHUR GOLDEN
Memoriile unei gheișe

SARAH HALL
Michelangelo Electric

KURT VONNEGUT
Pianul mecanic

STEFAN HEYM
Relatare despre regele David

JOHN FANTE
Întreabă praful

NICK HORNBY
Turnul sinucigașilor

L.P. HARTLEY
Mesagerul

SALMAN RUSHDIE
Furie

RAYMOND QUENEAU
Florile albastre

MARGUERITE DURAS
Stăvilar la Pacific

LAURA RESTREPO
Delir

ANAÏS NIN
Incest

NIKOS KAZANTZAKIS
Zorba Grecul

MITCH ALBOM
Marți cu Morrie

În pregătire

ANAÏS NIN
Foc

D.M. THOMAS
Hotelul alb

CHRISTOPHER ISHERWOOD
Adio, Berlin

Almudena Grandes s-a născut la Madrid, în 1960, și a urmat cursurile Facultății de Geografie și Istorie, dedicându-se apoi scrisului. Primul ei roman, *Las edades de Lulú*, a obținut Premiul Sonrisa Vertical în 1989 și a avut un succes uriaș, fiind tradus în peste douăzeci de țări. Un an mai târziu are loc premiera filmului omonim, în regia lui Bigas Luna. Toate cărțile ei ulterioare – romanele *Te llamaré Viernes* (1991), *Malena es un nombre de tango* (1994), *Atlas de geografía umana* (1998), *Los aires difíciles* (2002), *Castillos de cartón* (**Castele de carton**, 2004) și volumele de povestiri *Modelos de mujer* (1996) și *Estaciones de paso* (2005) – au avut un considerabil succes de critică și de public. Gerardo Herrero a regizat ecranizările romanelor *Malena* și *Los aires difíciles*, iar filmul *Aunque tú no lo sepas* al lui Juan Vicente Córdoba a avut la bază povestirea ei „El lenguaje de los balcones".

Palmaresul literar al Almudenei Grandes include Premiul Cálamo, Premiul Crisol, Arzobispo Juan de San Clemente (acordat, în trecut, unor scriitori ca Mario Vargas Llosa, José Saramago, Javier Marías) și Premiul Julián Besteiro pentru Arte și Litere. În 2005, romanul ***Castele de carton*** a fost finalist al Premiului Rómulo Gallegos.

Debutul fulminant al Almudenei Grandes cu *Vârstele lui Lulú*, bestseller erotic care a revoluționat literatura spaniolă, a impus-o drept una dintre cele mai originale scriitoare tinere ale lumii hispanice. *Castele de carton*, cel mai recent roman al autoarei, finalist al Premiului Internațional Rómulo Gallegos în 2005, este o poveste despre artă, sex, dragoste și moarte. Despre un trio amoros – doi băieți și o fată – și paradisul visat, care devine paradisul pierdut.

„Roman al fericirii și libertății, *Castele de carton* exprimă caracterul complex, trecător și instabil al tuturor lucrurilor.“

El País

„Proza Almudenei Grandes este impecabilă. Cititorul va fi cucerit de arta ei narativă și de extraordinara ingeniozitate cu ajutorul căreia își construiește personajele.“

La Razón

„Nu am scris un roman erotic, ci o carte despre glorie, despre prețul care trebuie plătit pentru a o cuceri și despre tragedia celor care nici măcar nu au această opțiune.“

Almudena Grandes

Foto copertă © Guliver/Marion Peck, Getty Images

ISBN 978-973-50-1643-2

